

29.4.2009

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

8 – 2009

Kokousaika: 29.4.2009 klo 18.00 – 23.54

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

8 – 2009

Mötestid: 29.4.2009 kl 18.00 – 23.54

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges
föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

29.4.2009

89 §	8
Esityslistan asia nro 3	8
KYSELYTUNTI	8
Kysymys 27	8
Ledamoten Björnberg-Enckell	8
Apulaiskaupunginjohtaja Kokkonen	8
Ledamoten Björnberg-Enckell	9
Valtuutettu Muurinen	10
Valtuutettu Anttila	11
Valtuutettu Peltola	11
Valtuutettu Asko-Seljavaara	12
Valtuutettu Sarkomaa	12
Valtuutettu Ojala	13
Valtuutettu Puhakka	14
Ledamoten Björnberg-Enckell	14
Valtuutettu Karhuvaara	15
Valtuutettu Asko-Seljavaara	16
Ledamoten Wallgren	16
Valtuutettu Mäki	16
Valtuutettu Peltola	17
Apulaiskaupunginjohtaja Kokkonen	17
91 §	19
Esityslistan asia nro 5	19
TARKASTUSLAUTAKUNNAN EHDOTUS HELSINGIN KAUPUNGIN VUOSIEN 2009-2012 TILINTARKASTAJAN VALITSEMISEKSI	19
Valtuutettu Luukkainen	19
92 §	20
Esityslistan asia nro 6	20
KUNNAN ASUKKAAN ALOITTEET VUODELTA 2008	20
Aloite 1	20
Valtuutettu Luukkainen	20
Valtuutettu Hellström	21
Ledamoten Oker-Blom	22
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff	22
Aloite 4	23
Valtuutettu Hakanen	23
Valtuutettu Kantola	24

29.4.2009

Valtuutettu Vikstedt	24
Valtuutettu Hakanen	24
Aloite 5	24
Valtuutettu Lipponen	24
Valtuutettu Hakanen	25
Ledamoten Björnberg-Enckell	25
Valtuutettu Anttila	26
Ledamoten Torvalds	27
Valtuutettu Ojala	27
Valtuutettu Krohn	28
Valtuutettu Lipponen (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Valokainen	29
Valtuutettu Hellström	29
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	30
Valtuutettu Urho	30
Valtuutettu Lohi	31
Valtuutettu Karu	31
Valtuutettu Hakanen	32
Aloite 6	33
Valtuutettu Koskinen	33
Valtuutettu Ylikahri	33
Valtuutettu Rantanen	34
Valtuutettu Soininvaara	34
Valtuutettu Ojala	35
Aloite 7	35
Valtuutettu Näre	35
Valtuutettu Ojala	36
Valtuutettu Anttila	36
Valtuutettu Kantola	37
94 §	37
Esityslistan asia nro 8	37
MAANKÄYTÖN JA ASUMISEN TOTEUTUSOHJELMAN 2008 - 2017 SEURANTARAPORTTI	38
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	38
Valtuutettu Hakanen	44
Valtuutettu Asko-Seljavaara	46
Valtuutettu Moisio	48
Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)	49

29.4.2009

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Anttila	50
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	52
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Peltola	53
Valtuutettu Koskinen	55
Valtuutettu Romakkaniemi	55
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	57
Valtuutettu Vikstedt (vastauspuheenvuoro)	58
Valtuutettu Romakkaniemi (vastauspuheenvuoro)	58
Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)	59
Ledamoten Modig	59
Valtuutettu Ylikahri	60
Valtuutettu Kantola	60
Valtuutettu Romakkaniemi (vastauspuheenvuoro)	62
Valtuutettu Rantanen	62
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Vuorinen (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Karhuvaara	68
Valtuutettu Karu	69
Valtuutettu Vikstedt	70
Valtuutettu Pakarinen	70
Valtuutettu Puura	71
Valtuutettu Puhakka	73
Valtuutettu Pajamäki	75
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	75
95 §	76
Esityslistan asia nro 9	76
VUOKRAUSPERUSTEIDEN MÄÄRÄÄMINEN TONTEILLE, JOIDEN MAANVUOKRASOPIMUKSET PÄÄTTYVÄT VUONNA 2010	76
Valtuutettu Torvalds	76
Valtuutettu Peltokorpi	77
Valtuutettu Modig	77
Valtuutettu Hakanen	79
Valtuutettu Arhinmäki	81
Valtuutettu Oker-Blom	82
Valtuutettu Vikstedt	83
Valtuutettu Koskinen	84
Valtuutettu Rantanen	84

29.4.2009

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	85
Valtuutettu Oker-Blom	86
Valtuutettu Hakanen	87
Valtuutettu Koskinen	88
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	88
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	90
Valtuutettu Luukkainen	91
Valtuutettu Anttila	92
Valtuutettu Arhinmäki	93
Valtuutettu Rantanen	94
Valtuutettu Koskinen	96
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	97
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	98
Valtuutettu Hakanen	98
Valtuutettu Wallgren (vastauspuheenvuoro)	100
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	101
Valtuutettu Vesikansa	101
Valtuutettu Saarnio	102
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto (vastauspuheenvuoro)	104
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	104
Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)	104
Valtuutettu Torvalds	105
Valtuutettu Karhuvaara	105
Valtuutettu Hakanen	106
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	106
Valtuutettu Modig	107
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	108
Valtuutettu Wallgren	108

29.4.2009

29.4.2009

89 §

Esityslista asia nro 3

KYSELYTUNTI

Kysymys 27

Ledamoten Björnberg-Enckell

Bästa herr ordförande, hyvät valtuutetut.

Boendeservicen för äldre.

I staden finns sedan decennier svenska ålderdomshem som antingen är privata eller upprätthålls av den tredje sektorn. Det finns till och med ett hem avsett för den ryska eller ortodoxa minoriteten.

Den service de privata hemmen kan erbjuda behövs med tanke på att de äldre helsingforsarna blir fler. Lagenlig service för de finsk- och svenskspråkiga åldringarna förutsätter att staden beaktar modersmålet i placeringen. Framför allt för de äldre har service på eget språk stor betydelse och i demensvården är det helt avgörande.

För stadens helhetsekonomi bör privata alternativ även i åldringsvården utgöra ett välkommet komplement. Jag frågar därför på vilket sätt staden koordinerar åldringarnas behov mot existerande utbud? Vad gör socialverket för att se till att åldringarna får boendeservice på eget språk och att långvariga serviceproducenter kan fortsätta sin verksamhet?

Tack.

Apulaiskaupunginjohtaja Kokkonen

Ärade ordförande, ärade ledamöter.

29.4.2009

Helsingfors stads hälsovårdscentral producerar hälsoservice för svenskspråkiga helsingforsbor på deras modermål på alla avdelningar. För de svenskspråkiga finns egna avdelningar, 90 bäddplatser på långvårdssjukhuset och egna team i hemvården. På långvårdssjukhuset är det möjligt att placera de svenskatalande patienterna på svenskspråkiga avdelningar enligt patienternas önskemål. Inom Helsingfors stads socialverk utarbetades år 2005 en egen språkplan, som baserade sig på tvåspråkig, finska och svenska, service. Enligt språkplanen skall socialverket i akttaga språksynpunkten också vid anskaffandet av köpta tjänster.

Omalla äidinkielellä saatavalla palvelulla on suuri merkitys hoidon onnistumisen kannalta. Etenkin dementoituneiden vanhusten kohdalla äidinkielen merkitys korostuu, kun esimerkiksi sairauden edetessä myöhemmin opitun kielen taito katoaa.

Helsingfors stads socialverk har centraliserat koordinationen av och anslagen för det svenskspråkiga serviceboendet till den svenskspråkiga socialservicen. Ålderdomshemspplatserna hör fortfarande till socialverkets ansvarsområde, tjänster för äldre.

Ruotsinkielisten vanhusten ympärivuorokautinen hoito tuotetaan sosiaalivirastossa pääosin ostopalveluna. Palveluasumispaikkoja on yhteensä 177, joista 2/3 on tarkoitettu dementoituneille kaupungin linjausten mukaisesti. Laitospaikkoja on yhteensä 126.

Socialverket genomförde konkurrensutsättningen av serviceboende år 2008. Med alla serviceproducenterna har emellertid förhandlats om att alla nuvarande klienterna får fortsätta bo i de förutvarande enheterna. Avtalsproducenternas andel inom den svenskspråkiga åldersservicen är betydlig. Detta förutsätter att kunnandet i anskaffning förbättras i ämbetsverken. Det kan ännu konstateras att med de långvariga strategiskt valda samarbetspartnerna har det bildats en förtroendefull relation som gör det möjligt att utveckla servicekvalitén på klienternas eget modersmål.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Tack herr ordförande.

Tack biträdande stadsdirektören för det här svaret. Det är förståss lugnande att höra att servicen sköts på svenska.

29.4.2009

On hienoa, että Helsingissä halutaan hoitaa vanhuksia heidän omalla äidinkielellään. Kysymyksessä kiinnitän huomiota siihen, että ainakin kentältä päin tulee palautetta siitä, että ruotsinkielisiin yksityisiin palvelukoteihin tulee suomenkielisiä sijoitettua ja sitten taas päinvastoin, että ruotsinkielisille ei tahdo löytyä paikkoja. Nyt on tässä yhteydessä tietysti sanottava, että vanhuksia on hyvin erilaisia, hyvin erikuntoisia ja tietenkin sosiaalivirastossakin toimitaan sen mukaan, että saadaan oikeat henkilöt oikeaan osoitteeseen. Mutta huoli kyllä edelleen itselläni on siitä, että meillä on kovin paljon huonokuntoisia vanhuksia, jotka eivät saa kotipalvelua omalla kielellään ja jotka sitten taas tuntevat huolta siitä, että he eivät siinä vaiheessa, kun ovat todella huonossa kunnossa, pääse enää omakieliseen ympäristöön.

Toivon siis, että vanhustenhoidossa, aivan niin kuin koulupuolella, katsotaan, että nämä yksityiset toimijat ovat tärkeä osa kaupungin palvelukokonaisuutta ja että yksityinen sektori, varsinkin kun se on kolmatta sektoria, jossa ei olla mitään voiton tavoittelua hakemassa, vaan nämä ovat vanhoja yksiköitä, jotka ovat toimineet kaupungissa, niin katsotaan, että näiden toimintaedellytykset säilyvät.

Kiitos.

Valtuutettu Muurinen

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olen täysin samaa mieltä kysyjän ja apulaiskaupunginjohtajan kanssa siitä, että iäkkäät ihmiset tarvitsevat palveluja äidinkielellään. Perinteisesti nämä ruotsinkieliset palvelut ovat painottuneet ympärivuorokautiseen hoitoon. Tällä hetkellä kai on jonkin verran olemassa päivätoimintaa tarjolla myös ruotsin kielellä mutta muuten pääasiassa laitoshoittoa ja palveluasumista. Ja kun ruotsinkielisen väestön 75 vuotta täyttäneiden ihmisten määrä laskee tulevina vuosina, toisin kuin suomenkielisellä puolella, ja taas 65–74-vuotiaiden määrä nousee, kannattaisi varmasti panostaa enemmän tähän ennaltaehkäisevien palvelujen puoleen.

Ja mitä tulee palvelujen hankintaan, niin nehan hankitaan kilpailuttamalla, ja palvelujen valinnassa vaikuttaa palvelun laatu ja hinta, eli näitä palveluja pitää kehittää, jotta tulee valituksi palveluntarjoajaksi. Mutta kaiken kaikkiaan tämä on tärkeä kysymys, ja tällaisten asioiden linjaamista varten tässä kaupungissa tarvittaisiin ikääntymispoliittinen strategia nykyisen vanhuspalveluohjelman

29.4.2009

jatkoksi. Tämä kaupungin strategia ei määrittele riittävän tarkasti ikääntyviä koskevia asioita, että tarvittaisiin tarkempia linjauksia.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta on tärkeä tämä periaate, että ikääntyvät ihmiset ja etenkin, jos tulee muistisairauksia, saavat palveluita omalla äidinkielellään. Minulla ei ole mitään sitä vastaan, että kun ruotsin kieli on kuitenkin meidän toinen virallinen kielemme, että ruotsinkielisillä palveluilla on aina oma erityisosaamisensa ja -alueensa meidän palvelutuotannossamme, mutta minua kyllä häiritsee tällä hetkellä se, että muunkieliset väestöryhmät, joita Helsingissä rupeaa olemaan melkein yhtä paljon, ellei enemmänkin kuin ruotsinkielisiä, näiden ryhmien palvelutarpeiden huomioonottaminen jätetään melkein aina käsittelemättä. Ja etenkin nyt, kun meillä on paljon muunkielisiä ihmisiä, jotka ikääntyvät ja joilla varmaan samalla tavalla tulee muistisairauksia, niin tiedetään, että opitun kielen hallinta poistuu, tai se joka tapauksessa heikkenee, kun ihminen saa esimerkiksi Alzheimerin taudin tai dementoituu, ja näin ollen oman äidinkielen merkitys korostuu.

Toivoisin, että kun jatkossa käsitellään näitä ikääntyvien ihmisten palveluita eri kielillä, sekä ruotsin kielellä että muilla, niin samassa vastauksessa myös otettaisiin huomioon, että meillä on venäjänkielisiä, meillä on monen muunkielisiä, suuria enemmistöjä Helsingissä, että näiden vanhusten palveluita ei unohdeta.

Valtuutettu Peltola

Puheenjohtaja.

Tämä vanhusten, niin kuin monien muidenkin, palveluiden kilpailutus on tuonut tietenkin ihan uudenlaisen kuvion palvelujen järjestämiseen ja ostamiseen, ja monilta osin paljon hankalamman kuvion ja hankalammin toteutettavan. Entinen järjestelmä, jossa kaupunki suoraan sopi erilaisten tuottajien kanssa ja hyvin tarkkaan kävi läpi ne tuottajan mahdollisuudet ja myös samalla kaupungin mahdollisuudet osallistua palvelun maksamiseen ostajana, se oli kyllä monella tapaa joustavampi järjestelmä. Eri asia on sitten, että silloinkaan rahaa ei

29.4.2009

kaupungilta herunut riittävästi siihen, että se kaikkein tärkein tavoite toteutuisi eli se, että jokainen vanhus saa oman tilanteensa mukaisen palvelun.

Keskeistä tietysti ruotsinkielisillekin vanhuksille olisi, että missä tahansa he asuvatkin, se palvelu tulisi siihen asuinpaikkaan mahdollisimman pitkälle ja erilaisia siirtoja vältettäisiin. Tällaisen suhteellisen pienen ryhmän kohdalla, jolla on ennestään aika laaja palveluvalikoima, olisi järkevää tehdä erillinen sopimus ja katsoa talo talolta, mitkä talot ovat sellaisia, että ne pystyvät kehittämään palveluitaan vanhusten tarpeiden mukaisesti ja mitkä taas ovat ehkä sellaisia, joista täytyy luopua.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Björnberg-Enckellin kysymys on erittäin hyvä. Ihmisillähän pitäisi olla oikeus saada palveluja omalla kielellään, varsinkin vanhana, jolloin alkaa jo olla muistihäiriöinen. Olen kuitenkin samaa mieltä valtuutettu Muurisen kanssa, että meidän vanhuspalveluohjelmalle, vaikka se on vasta kolme vuotta vanha, se joiltakin osin alkaa vanhentua. Tämän vuoksi meidän täytyisi ottaa tarkasteluun vanhusten palvelupaikat, vanhainkotipaikat, kotihoidon lisääntyvät mahdollisuudet ja tietenkin tämä kielikysymys.

Valtuutettu Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja.

On hyvä todeta todellakin se, joka täällä on todettu, että on erityisesti ikääntyville ihmisille hyvin tärkeää saada ne palvelut omalla äidinkielellään. Tässä viitattiin lain mukaisiin palveluihin, mutta tärkeää on tulevaisuutta ajatellen, mistä on toisessa kohdassa sopiva keskustella, että varaudutaan siihen, että meillä on erittäin paljon Helsingissä maahanmuuttajia, myöskin heidän palveluidensa hoitaminen on iso haaste. Mutta kun tässä ruotsin kieli oli kysymyksessä, niin haluaisin kysyä apulaiskaupunginjohtajalta, että näkyykö se asia, mikä viesti on tullut meidän korkeakouluistamme, että korkeakouluissa opettajat ja rehtorit viestittävät sitä, että nuorten ruotsin kielen taito on heikentynyt, eli saammeko me työvoimaa, jolla on riittävä ruotsin kielen taito, tarjoamaan näitä palveluita, mistä tässä

29.4.2009

kysymyksessä on kyse?

Ja kun puheenjohtaja on sallinut tämän keskustelun hieman laajentuvan, kun täällä keskustelussa on nostettu esille se, että uudessa strategiassa, joka nyt tänään hyväksytään, ei ehkä riittävällä tavalla linjattaisi vanhuspalveluita, ja täällä valtuutettu Asko-Seljavaarakin totesi, että ehkä vanhuspalveluohjelma on vanhentunut, niin olisiko mahdollista muutamalla sanalla luonnehtia sitä, miten apulaiskaupunginjohtaja näkee, tarvitaanko valtuuston lisälinjauksia. Ihan nostan esille sen, että meillä on aika laitosvaltainen vanhustenhuolto ja kenenkään ei todellakaan sairaalassa pitäisi asua. Esimerkiksi Espoossa on oma toimenpideohjelma sille, miten todellakin saadaan ne palvelut mahdollisimman paljon kotiin, ettei kukaan laitoksessa joutuisi asumaan. Mikä on apulaiskaupunginjohtajan näkemys tähän? Pitäisikö esimerkiksi Espoosta ottaa mallia, vai miten tässä edetään?

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Täällä valtuustossa näyttää vallitsevan varsin laaja yhteisymmärrys siitä, miten tärkeää on, että vanhuksat saavat tai saisivat palveluja omalla äidinkielellään. Kun se on nyt näin suuri ja laaja tämä yhteisymmärrys, niin toivottavasti muistamme sen myös, kun tulee päätöksenteon aika. Tämä kielikysymys on erittäin tärkeä, mutta vielä kaikkein tärkein on tietysti se, että meillä on edessä kasvava vanhusväestö ja me todellakin tarvitsemme muistihäiriöisille ja muille huonokuntoisille vanhuksille riittävästi paikkoja, vanhainkotipaikkoja ja vastaavia, joissa he saavat hoitoa ja apua ja että meidän on ponnisteltava erityisen paljon, jotta meillä on henkilökuntaa, joka pystyy näihin kielitaitovaatimuksiin vastaamaan.

Tämä on tietysti osaltaan, silloin kun kyseessä on Helsingin omat palvelut, niin tietysti meille haaste, että me tuemme sitä, että ihmiset opiskelevat eri kieliä ja että siitä myös annetaan tunnustusta ja palkkiota. Ja tietysti sitten myös, kun teemme sopimuksia näiden ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa, että tämä kielitaitoasia otetaan riittävästi huomioon. Se on erittäin tärkeä asia, ja minä olen vähän huolissani myös siitä, mistä valtuutettu Anttila, että miten saamme näitä pitkäaikaisia palveluntuottajia tässä kilpailutustilanteessa. Toivottavasti voisimme jatkossa myös ottaa näitä laatutekijöitä enemmän huomioon ja myös se, että silloin kun on tällainen luotettava, ammattitaitoinen

29.4.2009

palveluntuottaja, niin nämä sopimuskaudet voisivat olla pitkiä, koska näin voisimme taata hoidon laadun.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kielikysymys vanhusten palvelujen kohdalla on erittäin tärkeä. Täällä on hyvin tullut esille, että dementoituneet vanhukset eivät ymmärrä välttämättä omaakaan äidinkieltään, mutta se on lähempänä kuitenkin heidän elämistään ja omaa maailmaansa, eli se on erittäin tärkeää, että nämä palvelut ovat mahdollisimman monelle – myös maahanmuuttajavanhuksille tulevaisuudessa – heidän omalla kielellään tarjolla. Ja tämä tulee olemaan iso haaste. Se ei vielä ole ehkä niinkään tullut esimerkiksi virolais- tai venäläistaustaisten vanhusten kohdalla, mutta se tulee olemaan meille Helsingissä haaste, että ihmiset voivat elää loppuelämänsä myös, saada hyvää hoivaa.

Tärkeä asia, joka täällä on tullut esille, on mielestäni vanhuspalvelujen kilpailutus. Eli silloinhan, jos mennään täysin tälle kilpailutuksen tielle, siellä tulee aina niitä saumakohtia, jolloin joudutaan vanhuksia ehkä siirtämään paikasta toiseen, koska jos nämä paikat eivät selviydy kilpailutuksessa niin käytännössä se tarkoittaa sitä, että vanhuksia joudutaan siirtelemään. Tältä on käsittääkseni aika hyvin vältytty, mutta palvelutalojen kohdalla on ollut epäinhimillisiä tilanteita, joissa ihmiset ovat joutuneet muuttamaan jopa kaksi kolme kertaa, ja tätähän ei pitäisi tapahtua.

Sitten iso asia on – joka ehkä ei ole tässä keskustelussa nyt noussut – palvelumaksut. Eli moni vanhus kokee äärimmäisen epäoikeudenmukaisiksi ja kohtuuttomiksi palvelumaksut. Siinä on tarkastamisen varaa jatkossa.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Tack, ordförande.

Tähän kilpailutukseen nimenomaan, siinä pitäisi katsoa, että korottaa laatua ja tuo turvallisuutta – ei niin, että kilpailutuksella ehkä saavutetaan jonkinlaisia taloudellisia hyötyjä mutta sitten taas nämä laatukriteerit kärsivät.

29.4.2009

Ihan tiedoksi, 12 % yli 75-vuotiaista helsinkiläisistä puhuu tänään ruotsia, eli ei ole aivan pienistä määristä kysymys. Olen tässä kysymyksessä – tietysti nyt ruotsin kielellä – tuonut esille venäläisen ja ortodoksisen kodin. Itselleni tämä kysymys avautui nimenomaan sitä kautta, koska sieltä oltiin yhteydessä ja huolissaan, että sinne lähetetään suomenkielisiä luterilaisia ja että nämä vanhukset kokevat olevansa todella oudossa paikassa, kun hoitohenkilökunta siellä venäläisessä hoitokodissa puhuu heille venäjää.

Toivottiin, että se jono, jota sosiaalivirastossa hoidetaan, että tämä jono jotenkin myös katsoisi sen perään, että venäläiseen hoitokotiin, kun sellainen Helsingissä on – yli 100 vuotta vanha muuten, koska täällä on venäläinen vähemmistö ollut aina vuodesta 1917, ellei jo aikaisemminkin – että nimenomaan näiden asioita katsottaisiin niin, että se yksityinen toimija, joka on 100 vuotta selvinnyt hengissä, selviäisi siellä nyt edelleenkin. Ja tämä koskee nyt myös osittain näitä ruotsinkielisiä toimijoita. Eli ihan tässä kyllä aidosti olen huolissani vain siitä, että katsotaan, että Helsingissä säilyvät nämä hyvät vaihtoehdot ja katsotaan, että partnerisuhteiden kautta voidaan ylläpitää tätä perinnettä.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin itse asiassa kysyä apulaiskaupunginjohtajalta ja pyydän virkamiehiä huomioimaan sellaisen asian, että samalla kun näitä sosiaaliviraston aloittamia ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä tehdään ja niistä tehdään väliraportteja ja seurantaa, niin tilastoitaisiin myös ikääntyvän väestön kieliprofiili alueittain, jotta tarvittavankielisiä työntekijöitä ja tarvittavaan laitospaikkatarpeeseen osattaisiin aidosti etukäteen varautua. Ja tämä kielikysymys koskee myös nykyään jo sitä, että paitsi että ruotsinkielisen vanhusväestön oikeus hoitoon on oltava omalla kielellään, niin tällä hetkellä saattaa asia olla toisinkin päin, että meillä ei ole kotipalvelussa eikä laitoshoidossakaan työvuorossa yhtään äidinkielenään suomea tai ruotsia puhuvaa työntekijää.

Venäläisestä hoitokodista, edellisen valtuutetun puheenvuoroon lisäksiin vasta tapauksen, jossa ystävättäreni venäjänkielinen ortodoksiäiti ei päässyt ortodoksiseen vanhainkotiin, vaikka siellä oli tyhjä paikka, siitä

29.4.2009

syystä, että tämä SAS-prosessi kesti niin kauan, että tämän byrokratian koukeroiden takia tätä paikkaa ei voitu antaa. Pientä tällaista terveen järjen käyttöä kyllä näissä sijoituksissakin valtuutettuna odottaisin.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kotihoidossa on kiinnitetty aivan erityistä huomioita ruotsinkielisten palveluiden tarjontaan, mutta meillä on ollut todella vaikeuksia saada tarpeeksi ruotsinkielisiä kotihoitajia, mutta monet ovat käyneet innolla ruotsin kielen kursseja. Tätä vanhustenhoitoa ei koskaan kaupungissamme voi saada sujuvaksi ja oikeudenmukaiseksi, jos ei sitä yhdistetä yhden toimijan alaisuuteen. Niinpä meidän ylipormestariumekin viime kokouksessa esittelypuheenvuorossaan Helsingin strategiasta esitti sen, että meidän tulee yhdistää sosiaalipuolen ja terveystuolien vanhuspalvelut saman toimijan alaisuuteen, saada hyvä vanhuspalvelujohtaja, ja sillä tavalla tulee paljon parannusta aikaan.

Ledamoten Wallgren

När vi talar om äldreomsorgen också i det svenskspråkiga Helsingfors, så talar vi om grundlagsenliga rättigheter och då måste vi se till att vi sköter det här. Det innebär att den offentliga sektorns ansvar måste vara starkt och därför måste vi se kritiskt på konkurrensutsättning på det här området. Vi måste dessutom se kritiskt på den idén att vi jämför den svenskspråkiga servicen på det här området särskilt med invandrades, det skall jämföras med de finskspråkigas, vilket inte hindrar att det är klart att vi måste ha så mångsidigt utbud i Helsingfors att olika språkgrupper får sina behov tillfredställda.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on arvosteltu vuoden 2006–2009 vanhuspalveluohjelmaa todeten se vanhentuneeksi ja huonoksi. Kuitenkaan siinä esitetyt toimenpideohjelmat eivät ole vielä edes toteutuneet tässä kaupungissa. Ihmettelen tässä suuresti, että tänään hyväksyttävässä strategiassa ei enää puhuta vanhuspalveluohjelmassa hyväksytystä monipuolisesta

29.4.2009

vanhusten keskuksesta laisinkaan. Ja nämä on juuri tarkoitettu sellaisiksi keskuksiksi, joissa vanhuksen ei tarvitse siirtyä paikasta toiseen vaan palvelu siirtyy.

Mitä tulee ruotsinkielisiin tai muunkielisiin palveluihin, ne ovat tärkeitä, mutta eniten olen huolestunut ylipäättään vanhustaloudesta Helsingissä ja näistä kotihoidossa olevista hissittömien kerrostalojen yläkerroissa asuvista vanhuksista etenkin, joilla hoito tällä hetkellä on hyvin suoritteista. Heillä ei ole mitään mahdollisuutta lähteä päivätoimintaan tai kuntouttavaan toimintaan kotoaan.

Valtuutettu Peltola

Puheenjohtaja.

Kaikkein hankalinta on tietenkin juuri se, että meillä on ihan liian vähän sekä kotihoitoa, palveluasumista että vanhainkotipaikkoja tässä kaupungissa ja kaikissa näissä palvelulajeissa on liian vähän henkilökuntaa ja liian vähän tarpeeksi koulutettua henkilökuntaa. Vain yksi seikka tässä ongelmavyyhdessä on sitten työntekijöiden kielitaito.

Tärkeintähän on se, että ihminen vanhanakin näkisi muita ihmisiä ja tulisi kohdelluksi ihmisenä ja voisi elää mahdollisimman monipuolista elämää. Tässä alituisessa niukkuudessa nämä asiat eivät tietenkään kaikkien kohdalla voi hoitua. Jotkut joutuvat aina pompotelluksi siellä jonossa tai kohdelluksi väärin. Eli kyllä siinä täytyy olla resursseja tarpeeksi, että tämä asia etenee yhtään mihinkään.

Minä ehdottomasti vastustan sitä, että kaupunki rupeaisi taas tekemään jotain ikäohjelmaa tai vanhusohjelmaa. Me tiedämme hirveän hyvin, missä nämä vanhustalouksen pullonkaulat ovat, ja niihin nyt pitäisi tarttua ja hoitaa ne kunnolla.

Apulaiskaupunginjohtaja Kokkonen

Tack, herr ordförande.

Kreativiteten i Helsingfors fullmäktige är stort, det har jag vetat redan innan, men idag tror jag att alla kretsarna förstördes.

Tässä kysymyksessä on monta ulottuvuutta, niin kuin keskustelu hyvin osoitti. Kentän palaute on hyvin monimuotoista tässä asiassa, ja kyllä

29.4.2009

me kaikki tiedämme sen. Joku kysyi, mikä on ruotsin kielen taito tänä päivänä. Ruotsin kielen taito on selvästi kaiken kaikkiaan väestössämme ohentunut verrattuna niihin aikoihin, kun minun ikäluokkani oli vielä nuori, silloin ruotsia puhuttiin maassa aika yleisesti eri puolilla. Tänäpä tilanne on hyvin toisenlainen. Vastaus siihen, miten ruotsia osataan, niin se on minusta hyvin selvää, että se on ohentunut.

Sitten se, minkälaisia asukkaita mihinkin yksikköön sijoitetaan ja otetaan. Ei ole kovin pitkä aika siitä, kun kävin Hedvig Sofiahemmetissä keskustelemassa, ja he nimenomaan ovat toivoneet, että me lähetämme heille lisää myös suomenkielisiä asiakkaita, koska Hedvig Sofiahemmetissä ei jossakin vaiheessa ollut riittävästi ruotsinkielisiä asiakkaita ja jos talo ei ole täynnä, sen toimintaedellytykset ovat uhattuina. Niinpä siellä jossakin vaiheessa yritettiin eri kerroksissa pitää erikielisiä asiakkaita, mutta välillä on haluttu myös ihmisiä panna samaan kerrokseen.

Ja se keskustelu, minkä täällä tänään aistin muiden kielten suhteen, minusta osoittaa kyllä sen, että kun meidän kielivalikoimamme kirjavoituu koko ajan ja me joudumme yhä herkemmin ottamaan huomioon ihmisten oman äidinkielen ja meillä lisääntyvät muunkieliset vanhukset, niin arvelen, että tulevaisuudessa on yhä vaikeampi erotella näitä vanhuksia eri laitoksiin ja yksiköihin ja osoitteisiin pelkästään kielen perusteella, joskin me yritämme tietysti säilyttää kieli- ja kulttuuriympäristön.

Me joudumme tietysti myös tyytymään siihen, että ihmiset puhuvat puutteellisesti kieltä, eivät puhu täydellistä kieltä, ja siinä on kyllä suomalaisilla parantamisen varaa. Pitää olla rohkeutta puhua kieliä, vaikka niitä ei puhuttaisi aivan täydellisesti. Englannin kieltä puhutaan puutteellisesti, mutta kukaan ei pidä asianomaista yksinkertaisena, jos hän ei täydellisesti äännä englannin kieltä. Mutta jos me puhumme bruten svenska, silloin ihmiset monta kertaa ujustuvat. Ja kyllä on niinkin, että meidän ruotsinkielinen väestömme hyvin helposti vastaa silloin suomen kielellä, koska ruotsinkielinen väestö hyvin osaa suomen kieltä, jolloin toleranssia tarvitaan puolin ja toisin. Kieli rapistuu, jos ei sitä käytetä.

Sitten meidän strategiassammehan on puhuttu siitä, ne jotka olivat valtuustoseminaarissa muistavat, että esitin valtuustoseminaarissa tämän ajatuksen myös, että kenenkään ei pidä asua sairaalassa vaan että meidän tulee katsoa, millä tavalla me voimme yhdistää tulevaisuudessa sosiaali- ja terveydenhuollon vanhusten ympärivuorokautisen palvelun. Sitä asiaa ollaan valmistelemaan, ja se

29.4.2009

tulee strategian edelleen kehittelyn yhteydessä ratkaistavaksi.

Hoidon laatu, niin kuin monessa puheenvuorossa on tullut esille, on tietenkin aivan a ja o. Palvelutaloista täällä joku sanoi sitä, että ihmiset joutuvat, vanhuksetkin, muuttamaan kenties monta kertaa. Tilanteet ovat erilaisia ja vaihtelevat. Omien havaintojeni mukaan muutto on tapahtunut pääasiassa siksi, että kun talo saneerataan, täytyy väistyä joihinkin tiloihin. Olen käynyt näitä katsomassa, ja ne ovat usein aika upeita nämä meidän ns. väestötilammekin.

Palvelumaksuista vanhukset tietysti ovat sitä mieltä, että ne ovat kalliita niin kuin ne ovatkin vanhusten tulotasoihin nähden. Mutta pitää myös muistaa, että jos vanhuksella ei ole varaa maksaa niitä, kuntahan tulee siinä apuun. Nämä maksut meidän erilaisissa vanhusten laitoksissamme, nehan ovat hyvin korkeita, ne ovat useita tuhansia kuukaudessa, mutta ei ihmisillä itsellään eikä heidän sukulaisillaan yleensä ole mitään käsitystä siitä, mikä se todellinen kustannus on ja millä kustannuksilla kunta osallistuu näihin.

Ehkäiseviä kotikäyntejä, niistä tässä yhteydessä myös jonkin verran keskusteltiin. Niitähän tehdään, ja tulkkaukseen pyritään hoitamaan silloin, jos asianomaiset henkilöt eivät osaa kieltä. Nykyäänhan pystytään kännyköitten ja muitten välineitten avulla hyvin hoitamaan tulkkauksilanteita myös. Sitten on jaettu sellaista pientä kirjasta, jossa on sanavarasto myös, jolla pystytään hoitamaan arkitilanteita.

Joku peräänkuulutti monipuolista vanhusten keskusta, että miksei siitä näy valtuustolle toimitetuissa asiakirjoissa mitään. Syy on varmaan se, että se rakentuu ja toteutuu paraikaa. Meillä tehdään paljon sellaista työtä, jota ei päivittäin raportoida täällä valtuustossa.

91 §

Esityslistan asia nro 5

TARKASTUSLAUTAKUNNAN EHDOTUS HELSINGIN KAUPUNGIN VUOSIEN 2009-2012
TILINTARKASTAJAN VALITSEMISEKSI

Valtuutettu Luukkainen

29.4.2009

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja minulla on ilo ja kunnia toimia tämän asian esittelijänä. Kuten huomaatte, tässä on kyse tämän uuden valtuustokauden aikaisen tarkastuslautakunnan toimikaudesta ja tilintarkastajan valitsemisesta tälle toimikaudelle, eli koko tälle valtuustokaudelle. Tämä on aivan varmasti tämän uuden lautakunnan tärkein työ ja tärkein päätös tässä asiassa.

Kun tänä iltana täällä varmasti istutaan aika pitkään ja tässä on mukana nämä liitteet 1 ja 2, niin toivon, että valtuutetut ehtisivät perehtyä niihin ihan esimerkin vuoksi ja katsoa niitä, miten oikeasti tehdään kunnollinen tarjouspyyntö ja miten se valmistellaan päätöksentekoa varten. Tämä on niin viimeisen päälle tehty, että varmasti toimii esimerkkinä kaikissa lautakunnissa, ja toivon, että tästä tietotaito menee eteenpäin sillä lailla, että vähenevät ne esimerkit, jolloin joudutaan heikosti tehtyjen tarjouspyyntöjen takia pilalle menneitä kilpailutuksia ja muita jatkossa käsittelemään. Eli evästykseksi vain muille kaikille tämä.

Kiitoksia.

92 §

Esityslistan asia nro 6

KUNNAN ASUKKAAN ALOITTEET VUODELTA 2008

Aloite 1

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä kaupunkilainen Ville Kario on tehnyt erittäin hyvän aloitteen koiraveron lopettamisesta Helsingissä, ja tähän on sellainen asia, jota olen täällä valtuustossa ollessani nyt varmaan jo aika monet

29.4.2009

kymmenet kerrat tuonut esille ja tehnyt siitä lukuisia talousarvioaloitteita ja muita aloitteita, koska se on kyllä todella tarpeeton vero. Ymmärrän kyllä, että tässä talossa sitä ei voi toteuttaa, mutta pitkällä aikavälillä kyllä pitäisi päästä järkevämpään käytäntöön, koska koiraveron on peräisin todellakin niiltä ajoilta, jolloin kaupungissa kulkevien koirien määrää piti vähentää sen takia, että niillä oli vaarana levittää vesikauhua. Sitten tällä koiraverolla korvattiin sitä, että kun vesikauhuinen koira oli purrut jonkun kaupungissa asuvan henkilön lehmää, niin sitten tämä lehmä korvattiin näillä koiraverotuloilla. Tällaista perustetta koiraverolle ei enää ole.

Paljon parempi olisi se, että meillä olisi tällainen ikään kuin koirien elinikäinen rekisteri, johon koirat olisi kirjattu, ja maksettaisiin vaikka kerran koiran eliniält se rekisteröintimaksu, jolloin tiedettäisiin, jos joku koira on vapaana, rekisteristä löytyisi tieto, kenen koira on. Mutta tämäkään ei ole siinä mielessä välttämätöntä, koska nykyäänhän lähes kaikki vastuuntuntoiset koiraomistajat ovat joko tatuoineet tai mikrosiruttaneet koiransa, ja näistä rekistereistä löytyy tiedot, kenen koirasta on kyse.

Ja vielä se pointti, että tästä koiraveron keräämisestäkin koituu kaupungille aikamoinen työmäärä ja menokustannuksia. Toivottavasti siinä vaiheessa, kun kaupungin talous lähtee nousuun, päästään tästä ikiaikaisesta turhasta verosta eroon.

Kiitoksia.

Valtuutettu Hellström

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vakioaiheet ja vakiovaltuutetut puhumassa niistä. Minäkin olen kannattanut koiraveron poistoa monissa eri yhteyksissä. Ihan niin kuin valtuutettu Luukkainen totesi, peruste verolle on poistunut, eli raivotauti pysyy korissa rokotuksilla, ei tarvitse kulkukoiraongelmaan puuttua koiraverolla ja veromerkein. Sinänsä tämä ajatus siitä, että kaikki koirat olisivat rekisteröityjä, on mielestäni erinomainen. Rotukoirillehan rekisteri onkin pakollinen mutta ei sekarotuisille, tai kaikki rotukoirat, jotka halutaan rekisteriin, pitää merkitä. Silloin hyvä peruste sille olisikin se, että kaikki vapaana olevat koirat voitaisiin tunnistaa. Mutta tähän kaupungin koiraverojärjestelmään ei liity minkäänlaista tunnistamista eikä myöskään minkäänlaista valvontaa, että sen maksavat ne, jotka maksavat ja jättävät maksamatta ne, joita se ei

29.4.2009

kiinnosta, ja millään lailla asiaa ei valvota.

Lisäksi koirien hyödyistä, kansantaloudellisesta hyödyistä, on kansainvälisiä tutkimuksia. Uskon vakaasti, että koirakansalainen on täällä nettohyöty myös taloudellisesti sekä henkisen että fyysisen terveyden ylläpitäjänä että talouden vauhdittajana kaikkine hankintoineen, joita koiriin liittyy. Jos tässä taloudellisessa tilanteessa ei ole mahdollista poistaa koiraveroa kokonaan juuri nyt, ehkä valtuustokaudella kuitenkin, niin ainakin voisi ajatella näin, että 10 vuotta vanhemmat koirat vapautuisivat automaattisesti verosta. Voisi ajatella, että tämä olisi kohtuullinen aika maksaa veroa mutta myös ihan inhimillisistä syistä, että ei ole kiva sen koirakaverin menetyksen jälkeen vielä ilmoitella, että ei ole enää kaveria, josta veroa maksaa.

Lisäksi koiraveron tuotto on sen verran vähäinen, että kiinnostaisi tietää, kuinka paljon käytämme kaupungin kassasta sen koiraveron tilityksiin ja keräämiseen. Eli edes se tulo, joka koiraverosta saadaan, on tuskin nettohyötyä.

Kiitos.

Ledamoten Oker-Blom

Bästa ordförande.

Nyt ei ole kyllä aika olla erityisen antelias poistaa mitään veroja. Lisäksi pitää muistaa, että puhtaanapidon lisäksi kaupungille maksaa myös koirapuistojen ylläpitäminen. On varsin aiheellista periä koiraveroa. Itse asiassa olen sitä mieltä, että sitä pitäisi tuntuvasti korottaa mm. siitä syystä, jonka Hellström tässä juuri sanoi, että se maksaa myös jonkin verran kerätä. Yleensä, jos on varaa pitää sitä koiraa, on varaa mielestäni kyllä maksaa sitä veroakin. Tällainen rekisteri olisi tietysti hyvä asia, se helpottaisi veron keräämistä. Sitä kyllä kannatan.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä ei varmaan nyt tässä tule toteutumaan tämä koiraveron poisto. Olen itsekkin kannattanut sitä, mutta kun budjettisopimukseen kuuluu, että sitä ei tällä kertaa poisteta, niin ei poisteta. Hellströmin puheenvuoro oli hyvä, ja minä sekä myös koiramme, joka on tässä

29.4.2009

äänivallaton, kannattaa tätä 10 vuoden sääntöä hyvin mielellään. Se on totta, että voisi olla hyvin tällainen 10 vuoden karenssi.

Sitten kokonaan toinen juttu on se, että muistan, että edellisen koiran aikana saatiin tällainen merkki, joka kiinnitettiin koiran pantaan, jossa ikään kuin ilmoitettiin, että se on nyt laillinen koira. En tiedä, jos halutaan tätä valvoa, niin se pitäisi palauttaa tietysti kunniaan. Mitä näihin tartuntavaaroihin tulee ja muuta, niin tarinahan kertoo miehestä, jonka koira puri anoppia ja erittäin huolestuneena mahdollisesta tartuntavaarasta koiran omistaja vei nopeasti koiransa hoitoon.

Aloite 4

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä Helsingin seudun Sairaus- ja Tapaturmainvalidien aloitteessa esitettiin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelumaksujen korotuksista luopumista. Vaikka maksuja korotettiin syksyllä, on aloite edelleen ajankohtainen. Ensinnäkin äskettäin julkaistun tutkimuksen mukaan tässä aloitteessa esitetty arvio siitä, että palvelumaksut lisäävät eriarvoisuutta, pitää paikkansa. Vähävaraisimpien terveystalvelujen käyttö on vähentynyt ja sairastuvuus lisääntynyt terveyskeskusmaksujen käyttöönoton jälkeen.

Toiseksi tähän liittyy kysymys siitä, miten maksuista päätetään. Sosiaalipalvelumaksujen osalta päätös tehtiin sosiaalilautakunnassa viime vuonna, sen sijaan terveydenhuollon palvelumaksut nousivat ilman, että lautakunnan saati valtuuston annettiin päättää asiasta. Edes yksikään virkamies ei ilmoittanut päättäneensä, vaan se vain tapahtui. Mielestäni valtuuston ei pidä hyväksyä sitä, että terveystalveluissa maksut nousevat automaattisesti aina kulloinkin lain sallimaan maksimiin ilman, että asiaa käsitellään missään luottamuselimissä. Ehdotan seuraavaa pontta:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus muuttaa 14.2.2000 tekemänsä päätöksen siten, että terveystalvelujen maksut tulee päättää valtuustossa, kaupunginhallituksessa tai terveystalvelukunnassa.

Tämä oli siis ponsiesitys, ja tämä on se kaupunginhallituspäätös, johon

29.4.2009

vedoten virkamiehet katsoivat, että maksut tässä kaupungissa voivat nousta ilman, että kukaan päättää mitään.

Valtuutettu Kantola

Puheenjohtaja.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä kävi täällä valtuustossakin laajaa keskustelua näistä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelumaksuista, ja vastustimme niitä korotuksia. Sen jälkeen, kun epäonnistuimme tässä korostusten vastustamisessa, olemme nostaneet lukuisia kertoja esille juuri tämän kysymyksen, missä nämä päätökset tehdään. Uskomme, että nyt jatkossa tämä asia alkaa olla kaikille selvä, että meillä täytyy olla läpinäkyvyyttä siinä, miten maksut määräytyvät, ja hyvin selkeä järjestelmä siitä, missä korotuksista päätetään.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minä kannatan Hakasen pontta, ja perustelut tulivat tuossa Kantolan ja Hakasen puheenvuoroissa.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Toivon, että puheenjohtaja ei vastaisuudessa ryhdy tulkitsemaan kaikkien puhujien tarkoituksia vaan antaa jokaisen puhujan esittää itse, mitä hän tarkoittaa.

Aloite 5

Valtuutettu Lipponen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen jättänyt myös itse kirjeen, joka liittyy tähän vuokraoikeuden

29.4.2009

jatkamiseen, kaupunginhallitukselle ja olen kovasti toivonut sitä, että löydettäisiin yhteisymmärrys siinä, että taiteilija Äkkijyrkkä voisi jatkaa työtään täällä Helsingissä ja nämä hänen lehmänsäkin löytäisivät täältä paikkansa. Se on tärkeä osa Vuosaarta tämä hänen tilansa.

Tässä on ollut ihan selvästi erilaisia ongelmia, mutta kyllä minä uskoisin, että näissä kaikissa asioissa voidaan löytää se kompromissi, ja tästä syystä toivoisin, että kaupunki tulisi vastaan ja nimeäisi virkamiehen, jonka kanssa ryhdyttäisiin tätä yhteisymmärrystä synnyttämään. Nyt tässä tuntuu, että kukaan ei oikein ole valmis tarttumaan tähän asiaan ja tavallaan tätä pyöritetään virkateitse.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

On ollut todella ikävä seurata sitä, miten kiinteistövirasto ja myös kaupungin johto ovat suhtautuneet Miina Äkkijyrkän toimintaan ja Skatan tilan vuokrasopimukseen. Tämän kaupungin strategioissa puhutaan kauniisti kulttuurin merkityksestä ja jopa Helsinki-designista ja tietysti ympäristöstä ja muusta vastaavasta, mutta samaan aikaan kaupungin johto on häätämässä Skatan tilalta kansainvälisesti arvostettua taiteilijaa, häätämässä henkilöä, jonka työ kyyttökarjan pelastamiseksi ansaitsisi myös kaupungin puolelta arvostusta.

Tähän liittyy kaupungin kannalta sellainenkin erikoisuus, johon valtuutettu Lipponen jo viittasi, että tuolla Skatan alueella olisi ainutlaatuiset mahdollisuudet helsinkiläisillä jatkossakin tutustua alkuperäiskarjaan ja maatilakokonaisuuteen ja toisenlaiseen luontoon, jos tätä irtisanomishanketta ei panna täytäntöön. Häätöpäätöksen sijasta toivon, että kaupungin puolelta todella ryhdytään vakavasti hakemaan neuvotteluratkaisua, joka tyydyttäisi molempia osapuolia ja joka merkitsisi sitä, että irtisanomispäätös kaupungin puolelta perutaan.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Tack, herr ordförande.

Olen kyllä nyt aivan samaa mieltä edellisten puhujien, valtuutettu Lipposen ja Hakasen, kanssa siitä, että jollain lailla tämä asia pitäisi

29.4.2009

ratkaista.

Jag är övertygad om att det har varit svårigheter med det här avtalet – hyresavtalet. Det finns orsak på båda sidorna att en sådan sak har uppstått. Men jag undrar nog vad det är för en metropol som har en högklassig, internationellt erkänd konstnär på sin tomt, dessutom med kor som är av gammal finsk lantras. Det här borde i en riktig metropol vara en självklarhet.

Pitäisi olla aivan itsestäänselvyys, että jollain lailla kulttuuriasiainkeskuksen tai jonkun muun tällaisen toimijan kautta löydetään sellainen konsepti, että saadaan ”artist in residence with cows” tai joku tällainen luonnehdinta ja voitaisiin ratkaista asia niin, että Helsingillä, joka on ihan oikea, hieno pääkaupunki ja vielä kehittyvä Vuosaari, että siellä Vuosaarella ihan aidosti olisi tällainen miljöö. Ymmärrän toki, että hallinnan ja koko tämän kokonaisuuden suhteen tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja. Varmasti kulttuuriasiainkeskus erittäin tehokkaine johtajineen siellä pystyisi miettimään tälle asialle jonkinlaista hyvää lopputulosta. Missään nimessä en pidä kyllä hyvänä ratkaisuna, että Miina Äkkijyrkkä lehmineen lähetettäisiin Vuosaaresta jonnekin muualle.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Yhdyn näihin edellisiin valtuutettuihin, olen heidän kanssaan aivan samaa mieltä. Minusta kaupungin pitää yrittää saada tässä asiassa sellainen neuvotteluratkaisu, että taiteilija Miina Äkkijyrkän toiminnalle voidaan luoda edellytykset jatkaa siellä Skatan tilalla toimintaansa. Minusta tämä mainos, joka tässä asiassa on, ei ole missään tapauksessa eduksi Helsingille.

Olen tehnyt tästä asiasta valtuustoaloitteen, jossa myös kiinnitän huomiota siihen, että yleiskaavassa Skatan tila on merkitty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi maatilamaisemaksi ja suojelluksi. Kaupungilla ei ole mitään sellaista selkeää käsitystä, että millä tavalla tämä toiminta siellä alueella järjestettäisiin ja mitä se sitten edellyttäisi. Ja kun aloitteeseen nyt joudutaan joka tapauksessa kaupungin hallinnossa vastaamaan, toivon, että siinä yhteydessä pohditaan myös tämä, että millä tavalla taiteilija Äkkijyrkän ja kulttuurihistoriallisesti

29.4.2009

arvokkaan maisematilan tarpeet voidaan yhteen sovittaa niin, että kaupungin on tultava myös rahallisesti vastaan tämän tilan ylläpitämisessä. Ei sitä Miina Äkkijyrkän vuokratuloilla kyllä ylläpidetä, vaan se pitää olla kokonaisuus, jossa kulttuurihistorialliset arvot ja taiteilija Äkkijyrkän toiminta voidaan hyvällä tavalla yhteen sovittaa, jotta siitä syntyy Helsingille myös jonkinlaista vetovoimaa.

Ledamoten Torvalds

Arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin kerrankin puhua jonkinlaisella asiantuntemuksella jostain asiasta. Tammisaarella eli 40-luvulla tunnettu hunsvotti ja runoilija, hänen nimensä oli Ole Torvalds, ja se ei aina hirvittävästi ilahduttanut kaupungin pikkuporvareita. Ja nyt me olemme juuri samanlaisia pikkuporvareita. Joku taiteilija käyttäytyy vähän omituisesti, ja me huudamme. Sitten kun on kulunut 100 vuotta, niin me pistämme jonkun laatan seinälle, että ”tässä kapakassa Eino Leino veti oikein kunnan perskännit”, mutta se on 100 vuotta myöhässä. Nyt voisi osoittaa vähän ikään kuin kulttuurista suurpiirteisyyttä.

Kiitos.

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Vasemmistoliiton ryhmässä me olemme myös keskustelleet useampaankin otteeseen tästä asiasta sen jälkeen, kun Helsingin kaupunki vei asian käräjäoikeuteen. Olemme olleet hyvin huolissamme tästä tilanteesta. Ja kyllä täytyy sanoa, että ei tämä varmaan kaupungin imagoa nosta. Helsingissä kyllä pitäisi olla varaa yhdelle omaperäiselle taiteilijalle ja hänen kyyttökarjalleen ja sille kokonaisuudelle, mikä tuolla Vuosaaren Uutelassa on.

Nyt olisi vain syytä löytää joku keino, miten tämä konflikti voitaisiin ratkaista. Valtuutettu Björnberg-Enckell puhui täällä, että se olisi kulttuuriasiainkeskuksen asia. Minusta tässä nyt olisi tärkeintä, että joku kaupungin johdossa nyt miettisi, että mistä päästä tätä asiaa lähdetäisiin nyt oikomaan. Pekka Tiainen esittää todella monipuolisen toimenpidekokonaisuuden, jonka pohjalta voitaisiin lähteä tätä asiaa miettimään. Minustakin olisi hyvin tärkeää, että Helvi Tossavaisen

29.4.2009

Karja ry:n kanssa voitaisiin myös käydä keskusteluja ja kenties saada tästä vaikka kansallinen projekti aikaa. Olisihan se aika mahtavaa, jos kaupungissa olisi tällainen karjatila, joka voisi toimia myös opetustilana ja kulttuurihistoriallisena paikkana ja jossa voisivat vierailijat niin täältä Suomesta kuin myös ulkomailta vierailla.

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen edellisten puhujien kanssa samaa mieltä siitä, että Miina Äkkijyrkkä on todella hieno taiteilija ja hänen taidettaan on mukava ihaila, mutta toisaalta kannattaa muistaa, että me keskustelemme tästä vuokrakiistasta, jossa käräjäoikeus on päätenyt siihen, että kaupungilla on ollut edellytykset tähän häättöön, että sopimusrikkomukset, tämän Helvi Tossavaisen Karja ry:n, ovat olleet sen verran suuria, että hädölle on edellytykset.

Kun arvioidaan, miten kaupungin kanssa sopijaosapuolet sopimuksia noudattavat, kai me toivomme, että niitä sopimuksia noudatetaan, on kyseessä sitten vähän hunsvotti taiteilija tai omaperäinen taiteilija tai joku tiukkis ekonomi, niin toivotaan, että sopimuksia noudatetaan. Sinänsä mietin, että kun selvästi on suurta ymmärrystä sekä Äkkijyrkän taiteenteolle että toisaalta tämän alkuperäiskarjan säilyttämiselle, niin minun mielestäni ihmisten kannattaisi nyt voimansa ja voimavaransa suunnata tämän, onko se sitten Helvi Tossavaisen Karja ry:n kautta tukemaan sitä, että Miina Äkkijyrkkä, minne hän sitten karjoineen asettuu, saisi tukea sen karjan hoitoon ja ehkä voisi keskittyä itse enemmän siihen luovaan työhön.

Hänhän on toivonut, että hän saa asua lähellä lehmiään, että hän pystyy luomaan, mutta minä luulen, että tämä karjanhoito on ollut hieman liian raskas toteuttaa. Mutta minun mielestäni nämä voimavarat, sekä henkiset että taloudelliset, kannattaa suunnata sen karjanhoidon ja taiteellisen työn tukemiseen eikä kaupungin arvostelemiseen.

Valtuutettu Lipponen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Varmasti käräjäoikeudella on ollut syyt, minkä takia he ovat päätyneet

29.4.2009

tällaiseen ratkaisuun. Mutta kun esimerkiksi yksi syy on ilmeisesti ollut tämä, että siellä on niin paljon romua, mutta kun Äkkijyrkkä tekee taidetta juuri tästä romusta, niin minne ihmeeseen hän nämä peltiromut sitten kätkisi, kun hän niistä hitsaa niitä lehmiä ja muita veistoksia? Jotkut asiat ovat tavallaan kyllä aika ymmärrettäviä, että minkä takia on nyt ollut sellaisia romukasoja siellä, koska ne ovat hänen materiaaliaan. Joku tekee savesta, joku puusta, joku tekee sitten jostakin muusta materiaalista taidetta.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, arvoisa puhemies ja hyvät ystävät.

Miina Äkkijyrkkä on kulttuurinainen, persoona, joka on ruokkinut, tai heinä lähinnä on ruokkinut siellä lehmiä, ja minun mielestäni tällainen erilainen ihminen ansaitsee sen paikan. Mitä järkeä sitä on dumata? Onko se sillä lailla sitten, että kaupunki haluaisi katsoa sitä, että "vau, tänne me saadaan taas tämmönen kiva lasipalatsi, vähän peltiä ja kuparin loistetta" ja tuosta botskin vie sinne?

Ei ole mikään ihme, jos täällä lasipalatsissa dumataan Miina Äkkijyrkkää, koska minun... Äsken tuo juttu, kun rock 'n' roll dumataan, ja se oli minulle aikamoinen järkytys, koska mä tsiigaan, että täällä on aika paljon nuoria ihmisiä, minua nuorempia. Minä olen itse 52. Tavallaan teidän ansiota on myös se, että Oasis-yhtye ei päässyt tulemaan koskaan Suomeen vaan jäi Göteborgiin. Kiitos siitä. Helsinki on kulttuurikaupunki, mutta missä se kulttuuri on? Jos se on täällä päätettävissä, niin minä sanon, että se kulttuuri tulee olemaan pelkästään viulunsoittoa.

Kiitos.

Valtuutettu Hellström

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minäkin toivoisin, että Skatan tilalla voisi jatkossakin olla suomenkarjan lehmiä ja Miina tekemässä taidetta. Minun mielestäni ihanteellinen tilanne olisi tosiaan sellainen, että näitä lehmiä, kuten täällä on esitetty, hoitaisi ehkä sitten joku muu kuin taiteilija Äkkijyrkkä ainakaan yksinään. Ja tällaisia kotieläintiloja kyllä mahtuisi kaupunkiin enemmänkin. Käsittääkseni ne ovat erittäin suosittuja, ja kaupunkilaiset

29.4.2009

lapset ovat kovin vieraantuneita näistä kotieläimistä. Sinänsä olisi ihan mukavaa, että se olisi paikka, jossa voisi vierailla ja tutustua maaseudun eläimiin ja Miina voisi olla siellä ja tehdä taidettaan lähellä lehmäään.

En tiedä, kuinka tämä Miinalle sopii, mutta jos se sopisi hänelle, mielestäni tässä olisivat kaikki voittajia: taiteilija, lehmät ja kaupungin lapset.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Olin sanomassa itse asiassa juuri samaa, minkä valtuutettu Hellström jo toi esille, että olisi hirveän tärkeää, kun tässähän on keskusteltu yhtäältä siitä, että mikä on Miina Äkkijyrkän vuokrasopimuksen kohtalo ja sitten toisaalta, että mikä on kyyttökarjan kohtalo, niin tähän ensimmäiseen, eli vuokrakiistaan, on hirveän vaikea ottaa tässä kantaa. Mutta toivoisin itse sitä, että on tässä lopputulema mikä hyvänsä, niin tälle kyyttökarjalle löydettäisiin hyvä sijoituspaikka. Se voisi olla todella tämän kansalaisaloitteen mukaisesti nimenomaan täällä Uutelan Skatan tilalla.

Tässä olisi sekin hyvä puoli, että Itä-Helsinkiin saataisiin tällainen koetila tai kotieläinpuisto, jonkalainen on esimerkiksi Fallkullassa tai Viikin koetilalla. Tällä jälkimmäisellä ei sillä tavalla voi perhe vierailla kuin Fallkullassa, mutta että nämä todellakin ovat hyvin suosittuja ja Itä-Helsingissäkin olisi tällaiselle tarvetta. Sikäli olisi hyvä, jos siellä voitaisiin tällaista pientilatoimintaa kehittää, joka olisi avoin kaikille helsinkiläisille ja toisaalta sitten, jos Miina Äkkijyrkän sopimusta voidaan siinä jatkaa, niin se on sitten toinen asia ja voi olla hyvä sekin.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta on tosi ilo, että täällä keskustellaan Helsingin vetovoimaan sisällyttämisestä myös lehmäkarja. Maidon edunvalvojana olisi tosi mukava nähdä, että lehmä ja maito tulisivat lähemmäksi jokaista helsinkiläistä.

Tässä kuitenkin on kyse Skatan karjatilan vuokrasopimuksesta, ja olen seurannut tätä asiaa jo useamman aikaan. Täällä on epäilty, että ei ole käyty keskusteluja. Ainakin kaupunginhallitus on keskustellut

29.4.2009

monipuolisen valmistelun pohjalta Skatan vuokrasopimuksista useita kertoja. Kyseisiä sopimuksia ei ole haluttu Skatan tilalla noudattaa, ja nyt on kyse siitä, että mitä jatkossa tehdään. Vuokrakiistaan Helsingin hovioikeus ottaa kantaa.

Meillä on opetustila, Viikin koetilalla on lehmiä, siellä on avoimia päiviä. Ja toivon, että tämäntapaista avointa toimintaa kansalaisille tulee enemmänkin, karja tutuksi, ettei luulla, että karhut kävelevät maaseudulla tienposkessa, jos niitä vielä näkee. Sen sijaan ihmettelen sitä keskustelua, joka tästä yhdestä Miina Äkkijyrkän toimitilan toimintamahdollisuuksista nousee tässä yhteydessä siksi, että siellä on ihan selkeitä rikkomuksia. Eihän voi olla niin, että mitä tahansa Helsingin vuokrakiinteistöissä tehdään.

Valtuutettu Lohi

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä ei nyt muita vuosaarelaisia valtuutettuja taida olla paikalla kuin minä. Väittäisin, että tunnen tämän tilanteen aika hyvin. Mitään pahaa sanottavaa ei tietenkään ole siitä, että tätä alkuperäiskarjaa yritetään säilyttää ja suojella, ja Miina Äkkijyrkän taiteelliset ansiot on yleisesti tunnustettu, mutta todella tässä nyt on kysymys vuokrasopimuksesta.

Keskustapuolueen valtuutettu Molander teki joskus viime vuonna tästä valtuustokyselyn, ja en tiedä, kuinka moni luki siihen saadun vastauksen. Siinä oli lueteltu erittäin pitkä lista niitä vuokrasopimuksen rikkomuksia, joihin tämä vuokralainen tällä tilalla oli syyllistynyt. Siellä oli esimerkiksi luvatonta metsän kaatamista, yleisen tien luvatonta sulkemista, joka oli toistuvaa. Olen itse kerran ollut siellä erään seurueen kanssa, joka halusi tutustua paikkaan, siirtämässä keskelle tietä asetettua betoniporsasta. Siellä on jopa havaittu, mikä on ihmeellistä, eläinten huonoa kohtelua. Se huono kohtelu ei kuitenkaan liittynyt lehmien hoitoon. Rakennuksen kunnossapitoa on laiminlyöty.

Kun täällä puhutaan neuvotteluratkaisusta, niin olen ihan samaa mieltä kuin valtuutettu Urho, että on neuvoteltu ja yritetty sovittelua, mutta kun mitkään neuvottelut ja välipuheet eivät tunnu tässä asiassa auttavan, vaan tilanne jatkuu aina samanlaisena.

Valtuutettu Karu

29.4.2009

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Meillä oli liikuntalautakunnan seminaari tuossa joitakin viikkoja sitten, me puhuimme ei niinkään ehkä tästä Miina Äkkijyrkän tapauksesta mutta laajemmin tällaisesta asiasta, että kaupungilla on paljon tyhjiä villoja sun muita rakennuksia siellä sun täällä. Pohdittiin sellaista ajatusta, että näitä voisi vuokrata yhdistyksille tai vaikka yksityisillekin henkilöille tällaista kunnossapitosopimusta vastaan. Eli pitkä vuokrasopimus, kohtuullisen halvalla tai vaikka ilmaiseksi, mutta sitten vastineeksi tämä vuokralainen pitää tämän hienon villan, tekee remontin siinä ja pitää sitä kunnossa, jolloin kaupunki voittaa ja samoin se antaa hyvää palvelua, menee hyvään käyttöön tällainen hieno rakennus, ettei se ole tyhjillään niin kuin tällä hetkellä.

Itsekin kannatan tämäntyyppistä win-win-tyyppistä juttua. Mutta sitten näihin keskusteluihin tuli, tämä Miina Äkkijyrkänkin tapaus mainittiin näissä keskusteluissa ja muutama muukin, en nyt puutu tähän Miina Äkkijyrkän asiaan sillä tavalla mutta totean näin, että kovasti pelättiin sitä asiaa, että kun on tällaisia sekavia tilanteita taustalla niin ei uskalleta vuokrata ollenkaan, koska ei päästä selvyteen, että onko siellä rikkomuksia, ei ole rikkomuksia ja jos vuokrataan niin siitä tulee vain riesa kaupungille. Eli ikävää, että tällaisiakin lieveilmiöitä tämä Äkkijyrkän tapaus on osaltaan monien kanssa aiheuttanut, vaikka sinänsä varmaan hyvä asia.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun täällä nyt eräät valtuutetut katsoivat asiakseen ryhtyä listaamaan, mitä mahdollisia rikkeitä on tapahtunut, lienee puolustuksellakin syytä käyttää puheenvuoro. Miina Äkkijyrkkä on tehnyt erittäin paljon ja arvokasta työtä tuon Skatan tilan saamiseksi sellaiseen kuntoon, jossa se nykyään on nähtävissä, samoin tietysti kyyttökarjan pelastamiseksi ja oman taiteellisen uransa alueella.

Meistä monikin on saanut varmasti aika seikkaperäisiä viestejä siitä, mitä rikkeitä kaupungin puolella katsotaan tapahtuneen, taas Miina Äkkijyrkän tukijoiden taholta. Eli harvoin konflikteissa on kysymys siitä, että vain toisessa osapuolella on moittimista. Tässä on aika vakavia moitteita esitetty myös siitä tavasta, jolla kiinteistövirasto ja kaupungin

29.4.2009

hallintokeskus ovat hoitaneet tätä asiaa. Helsingin etu on se, että tällaiset asiat hoidetaan ilman, että ryhdytään häätämään taitelijaa, karjaa ja vuokraamaan ilmeisestikin se tila jollekin, joka maksaa siitä kaupungille paremman vuokran.

Aloite 6

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin tässä kiinnittää huomiota yhteen epäkohtaan, joka vaikeuttaa matalaenergia- ja passiivitalojen taloudellista rakentamista. Epäkohta on lähinnä Helsingin Energian osalta tässä kaukolämmön hinnoitteluperusteissa, koska tämä perushinta on myös niin korkea ja myös kaukolämmön liittymismaksu, että hyöty näissä käyttökustannuksissa jää varsin minimaaliseksi. Tilannetta voisi todella parantaa, että Helsingin Energia muuttaisi näitä hinnoitteluperusteita siten kuin valtuutettu Lohikin tässä strategiaponnessaan esitti, eli tätä perushintaa kaukolämmön osalta pitäisi laskea.

Valtuutettu Ylikahri

Kiitos, puheenjohtaja.

Kaupungissa on puhuttu paljon tästä energiatehokkuudesta ja matalaenergiarakentamisesta, ja kuten tässä vastauksessakin näkyy, meillä on monta hienoa linjausta siitä. Mutta nyt on kyllä vähän näkynyt kaupunginhallituksessa ja täällä, että ei ole oikein löydetty sitä kohtaa, missä ne linjaukset muuttuvat käytännöiksi, onko se tontinvuokrauksen yhteydessä, tontinluovutuksen ynnä muiden asioiden. Siitä on paljon keskusteltu, mutta jotenkin tuntuu, että sellaista draivia todella nyt tarttua tähän asiaan, juuri sellaista draivia, mitä nämä kuntalaiset tässä aloitteessaan meiltä haluavat, niin sitä vähän puuttuu. Ja sikäli ehkä tällainen julistautuminen joksikin matalaenergia-pääkaupungiksi voisi olla ihan kannatettava ajatus.

Tyydyn ihan tähän vastaukseen mutta haluan tässä vaan puheenvuorossani nostaa esiin sen, että kyllä meidän Helsingin kaupunginvaltuustona tulee keksiä ne käytännön keinot, millä me vähemmälle kaupunkimme energiankulutusta.

29.4.2009

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

En malta olla puuttumatta valtuutettu Koskisen tärkeään huomioon siitä, että nimenomaan Helsingin Energian laskutusperiaatteita säätelemällä saamme markkinat pelaamaan tämän itsellemme tärkeän asian puolesta. Viitattiin myös Jyrki Lohen aikaisemmin käyttämään puheenvuoroon täällä, niin tässä nyt on tällainen ylipuoluepoliittinenkin kiinnostus tätä asiaa kohtaan, niin eiköhän tästä kannata virittää joku oikea aloite, joka viedään eteenpäin myös. Eli Helsingin Energian laskutuskäytäntöihin puuttumalla ei välttämättä vaaranneta suinkaan saavutettavaa taloudellista etua vaan jaetaan se vain tavalla, joka kannustaa toimimaan tavalla, joka myös tuottaa muita hyötyjä kaupungille. Tästä lienee kyse.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Siviilityössäni kuulun myös Sitran energiahankkeen johtoryhmään. Tuo energiahanke pyrkii tuomaan matalaenergiataloja ympäri Suomea, myös Jätkäsaareen ? rakennusta. Tuon porukan kokouksessa on joutunut kyllä korvat punaisena kuuntelemaan sitä, kuinka ikään kuin jälkijunassa Helsinki tulee muihin kaupunkeihin verrattuna tässä kiinteistöjen energiansäästöissä ja niissä normeissa, mitä juuri tontinluovutuksessa tai kaavoituksessa asetetaan. Muut kaupungit erityisesti muualla maailmassa ovat meitä tavattoman paljon edellä. Se on meille aikamoinen tappio, koska nimenomaan kylmässä Pohjolassa tietysti olisi paljon suuremmat syyt yrittää rakentaa energiaa säästäviä rakennuksia.

Sitten, en voi olla puuttumatta tähän jo hyväksytyyn Jyrki Lohen ponteen. Minäkin äänestin sen puolesta, koska pidän tätä periaatetta kaukolämmön kohdalla hyvänä, että liittyminen olisi halvempaa ja kaukolämpö kalliimpaa. Sen sijaan on kyllä pakko sanoa, että niin kauan kuin meillä on kilpaillut energiamarkkinat, niin se, että siirtohinnat olisivat pienempiä ja energian hinta suurempi, tekee kyllä kilpailijoiden aseman tällaisessa aivan liian helpoksi. Se ei taida olla toteuttamiskelpoinen niin kauan kuin meidän sähkömarkkinamme ovat rakenteeltaan sellaisia kuin ovat.

29.4.2009

Valtuutettu Ojala

Kiitos, puheenjohtaja.

Laura Kukkohovin aloite on erittäin tärkeä, mutta on varmaan kyllä niin, että Helsingin ei kannata ainakaan vielä julistautua Euroopan matalaenergia-pääkaupungiksi, koska sitä emme todellakaan ole. Pitäisi tehdä aika paljon toimenpiteitä ennen kuin kannattaa julistautua, jotta voisimme myös maailmalla esitellä saavutuksiamme.

Olin viime viikolla Malmössä Euroopan kuntien ja alueiden kongressissa, jossa yhtenä keskeisenä teemana oli ilmastomuutos. Siellä myös esiteltiin kuntien omia ratkaisuja eri puolilta Eurooppaa, miten kunnat voivat osaltaan toimia ilmastonmuutosta vastaan ja juuri nimenomaan silloin on kyse energiantuotannosta ja erilaisista ratkaisuvaihtoehdoista. Ja täytyy sanoa, kun valtuutettu Soininvaara sanoi, että korvat punaisena joutuu kuuntelemaan Sitrassa näitä asioita, niin kyllä korvat punaisena joutui myös kuuntelemaan siellä. Kyllä voi sanoa, että maailmalla ollaan paljon edellä meitä. Malmöstä mm. löytyisi erittäin mielenkiintoisia ratkaisuja käydä tutustumassa.

Erittäin mielenkiintoista oli myös kuulla amerikkalaista Jeremy ? , joka visioi tulevaisuutta siihen suuntaan, että tulevaisuudessa kerrostalot mm. voisivat olla pieniä voimalaitoksia, eli omavaraisia energiantuotannon suhteen, hyödyntää jätteensä ja puhdistaa vetensä jne. Suurkaupungeissakin tämä voi olla mahdollista, mutta kuten sanottu, toivottavasti tämän aloitteen pohjalta Helsinki petraa entisestään toimintaansa niin, että me joskus voisimme olla tämä matalaenergia-pääkaupunki.

Aloite 7

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

On ilahduttavaa, että tämä vanhemman väestön yhteisasumista koskeva aloite on saanut suht myönteisen vastaanoton. Varmasti tarve yhteisöllisempiin ikäihmisten asumismuotoihin tulevaisuudessa kasvaa, kun sodanjälkeisissä nuorisokulttuureissa kasvaneet ikäluokat tulevat

29.4.2009

vanhuusikään. Silloin saatamme kohdata eri tavoin profiloituvia asuinyhteisöjä disco-vanhuksista heavy rock -vanhuksiin.

Yhteisöt voivat tietysti rakentua myös muihin elämäntavallisiin elementteihin kuin vain musiikkityyleihin. Varautuminen erilaisten senioriyhteisöjen tarpeisiin onkin syytä aloittaa pikimmiten, ja ajatusta on tietysti hyvä laajentaa yleisemminkin asumiseen.

Valtuutettu Ojala

Arvoisa puheenjohtaja.

Minustakin tämä aloite on tavattoman tärkeä, erityisesti kun olen voinut itse seurata oikeastaan projektia alusta lähtien, kun Aktiiviset Seniorit saivat aikaiseksi tämän oman Loppukiri-talon Arabianrantaan. Se on menestystarina. Se perustuu kylläkin siihen, että he omistavat siellä omat asuntonsa. Ja kun kiinteistölautakunta toteaa, että he ovat varanneet Kalasatamassa Aktiiviset Seniorit ry:lle vapaarahoitteista vuokra- ja omistusasuntotuotantoa varten tontin, se on tavattoman tärkeää, että se hanke etenis.

Olin vähän pettynyt kuitenkin kun luin vastaavasti täällä asuntotuotantotoimikunnan kantaa, joka näkee erityisesti, että tällainen omatoiminen ryhmärakennuttaminen soveltuu parhaiten vapaarahoitteiseen tuotantoon. Kyllä kovasti toivon, että Helsingissä myös tämä asia voisi edetä siten, että myös vuokralaispuolella voitaisiin vuokrataloja rakentaa tulevaisuudessa siten, että on tämä yhteisöllisyys lähtökohtana. Vasemmistoliittohan nosti nämä asiat esille silloin kun hyväksyimme MA-ohjelmaa. Pidämme tätä erittäin tärkeänä asiana ja toivomme todellakin, että tämä tulee myös vuokra-asuntopuolelle.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Myös minä pidän tärkeänä tätä aloitetta ja totean, että kohtuullisen myönteisen vastaanoton se on kuitenkin saanut kaupungin johdon puolella ja eri hallintokunnissa. Mutta kuten valtuutettu Ojala totesi, niin kyllä huomattavasti enemmän innovatiivisuutta tarvittaisiin ikäihmisille suunnattujen asumispalvelujen ja asumisen toteuttamisessa, jossa ihmisillä ei suinkaan ole tarve siihen, että he voisivat mahdollisesti

29.4.2009

omasta asunnosta luopuessaan ostaa uuden omistusasunnon, vaan nimenomaan ihmiset haluaisivat asua kohtuuhintaisesti vuokralla ja käyttää kaiken sen taloudellisen omistuksen, mitä heillä on, oman hyvinvointinsa ja palvelujensa ylläpitämiseen.

Toivoisin, että asuntotuotantotoimikunta ja -lautakunta pohtisi tätä asiaa huomattavasti syvällisemmin ja ottaisi esimerkkejä myös kansainvälisesti, koska kansainvälisesti on saatavissa huomattavasti monipuolisempia ratkaisuja ikäihmisten palvelujen ja asumisen toteuttamiseksi. Joten Helsingissä pitäisi nyt tällä hetkellä, kun tilanne ei ole vielä aivan räjähtämässä käsiin, tähän asiaan paneutua paljon, paljon syvällisemmin kuin esimerkiksi tässä vastauksessa annetaan ymmärtää. Näin ollen toivon, että myös näiden Aktiivisten Senioreiden ja muiden ikäihmisten porukoiden kanssa tätä asiaa pohditaan ja yhdessä kaupungin kanssa paremmin tulevaisuudessa.

Kiitos.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten tässä muut keskustelijat ovat jo todenneet, tämä aloite on tärkeä ja on tärkeää se, minkä tyyppisesti tähän vastataan, ja sen takia kaupunginhallitus halusikin, että tämä vastaus on myönteinen, vaikka ymmärretään se, että vaikeuksia on ehkä siinä käytännön toteutuksessa tai pitää vielä hakea niitä muotoja, miten eri asuntotyypeissä voitaisiin tällaisia yhteisöllisiä asuntomuotoja myös ikääntyville toteuttaa. Me olemme tänään täällä puhuneet jo ikääntyvien asumisesta, ja tullaan puhumaan asumisesta myöhemmin tänään erittäin paljon, ja sen takia tämä aloite on olennainen osa myös sitä, minkä tyyppisesti asioita kehitetään. Tässä vastauksessa on olennaista myös se, että siinä viitataan tähän juuri hyväksytyyn strategiaohjelmaan ja sen linjauksiin.

94 §

Esityslistan asia nro 8

29.4.2009

MAANKÄYTÖN JA ASUMISEN TOTEUTUSOHJELMAN 2008 - 2017 SEURANTARAPORTTI

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Reilu vuosi sitten hyväksyttiin maankäytön ja asumisen toteutusohjelma vuosille 2008–2017 ja siinä yhteydessä luotiin pelisäännöt, että joka vuosi tuodaan tähän valtuustoon ohjelman toteuttamista koskeva seurantaraportti. Tämä seurantaraportti, mikä nyt käsitellään, on siinä mielessä ensimmäinen ja tietenkin luo sitä linjaa, miten tullaan tätä pitkäjänteistä ohjelmaa sitten vuosien kuluessa käsittelemään. Tähänhän tulee sisältymään nyt muutama tarkennusesitys tavallaan, uusi toimintamalli, joka on kieltämättä tarpeen tässä muuttuneessa toimintaympäristössä.

Se mikä vuosi sitten ei ollut tiedossa oli tietenkin taloustaantuma. Vuoden 2008 alussa olimme reippaassa noususuhdanteessa koko kevään, ja vasta tuossa kevään loppupuolella alkoi sitten näkyä asuntorakentamisessa se mikä tänä päivänä on totta. Eli ensin loppui yksityisiltä ihmisiltä syystä tai toisesta uskallus lähteä omistusasuntotuotantoon, ottaa lainaa ja hankkia uusi asunto, ja näin syntyi rakentajien tuo noin koko maassa 3 000 asunnon myymätön kanta, joka tänä päivänäkin on lähtenyt sulamaan mutta on yhä olemassa.

Toisaalta myös rakentajien ja rakennuttajien osalta rahoituksen ongelmat kasvoivat, yleensäkin lainasaaminen mutta myös mm. ne lainasaamisen kustannukset, marginaalit ovat kasvaneet huimasti. Ja kaiken tämän tuloksena näkyy sitten aloitettujen asuntojen määrässä, tuo tasoitettu vuosikeskiarvo on menossa alaspäin erityisesti toimitilarakentamisessa, jossa Vuosaari tietenkin loi luonnollisen huipun, mutta myös asuntorakentamisessa. Ja toivottavasti se, miten saamme molemmat käyrät mutta erityisesti tuon asuntorakentamisen käyrän taas tasaantumaan ja vähitellen nousemaan 300 000, 400 000 kerrosneliömetrin vuositason, se on tietenkin yhteinen ponnistuksemme.

Tuo vuosi sitten valtuuston hyväksymä päätös laitettiin toimeen kaupungin hallinnossa huhtikuussa. Lukuisia työryhmiä on työskennelty tämän vuoden aikana, ja tässä selonteossa ja erityisesti tuossa liitteessä on kuvattu niitä työryhmien työn tuloksia. Se, että työryhmät ovat toimineet ja saaneet uusiakin ajatuksia kaupungin

29.4.2009

hallintoon, ei tietenkään merkitse yhtään valmistunutta asuntoa vielä, vaan ajatukset siirtyvät käytäntöön lähivuosina, ja toivottavasti uudet toimintamallit näkyvät sitten lähivuosien tuotannossa. Loimme visioksi laadukkaiden, eri elämäntilanteisiin soveltuvien asuntojen vision Helsinkiin, ja tätä kautta asuntopolitiikka yleisestikin luo seudullisesti ja kansainvälisesti niitä houkuttelevuustekijöitä mille tahansa kaupunkiseudulle mutta myös Helsingille.

MA-ohjelma on aika laaja kokoelma monentasoisia toimenpiteitä, ja välillä on vaikea löytää se keskeinen viesti siitä. Näin varmaan onkin, mutta toisaalta jokainen näistä on tärkeä ja tässäkin salissa löytyy painotuksia MA-ohjelman eri toimenpiteiden osalta. Siinä mielessä vasta tämän kokonaisuuden toteutuessa tietenkin meidän MA-ohjelmamme kaikki tavoitteet lähtevät liikkeelle. On ehkä joitakin tärkeämpiä painopisteitä tässä ajassa kuin toiset, ja erityisesti tuo asuntotuotannon määrällinen tavoite on sellainen.

5 000 asunnon kokonaistuotanto tässä kaupungissa merkitsee sitä, että pystymme vastaamaan siihen asumisen tarpeeseen, mikä helsinkiläisillä ja Helsinkiin muuttamaan haluavilla asukkailla on. Se on kieltämättä hyvin epärealistinen tällä hetkellä, aivan tässä hetkessä, mutta mielestäni kaikki toimenpiteet pitää tähdätä, että pääsemme siinä vaiheessa kun koko tuotantokoneisto ja eri toimijat sen mahdollistavat. Se, mikä on tämän päivän karu tosiseikka, on, että viime vuonna valmistui, jos otetaan käyttötarkoituksen muutokset, noin 2 800 asuntoa, hieman päälle. Ja on pelättävissä ja oikeastaan nähtävissäkin jo, että tänä vuonna se jää, koska ne tänä vuonna valmistuvat asunnot ovat kaikki tietenkin jo rakenteilla, hieman alle tuon viimevuotisen. Ja erityisesti ensi vuosi, jolloin valmistuvat ne asunnot, jotka lähtivät tämän talvikauden aikana liikkeelle, niin erityisesti niiden määrä on vähäinen.

Voi sanoa, että rakennuslautakunnassa tuskin viime juhannuksen jälkeen on yhtään kovan rahan kivitaloa, rakennuslupaa hyväksytty. Ja jos sellainen on hyväksyttykin, niin ainakaan se ei ole lähtenyt liikkeelle. Eli erityisesti tuo vapaarahoitteisen tuotannon jääminen pois näistä pylväistä on kieltämättä tehnyt hyvin haasteelliseksi nousta vähitellen 5 000:n kokonaismäärään. Eli siinä mielessä, mikäli ja kun tavoitamme tuon kokonaismäärän, sen joukossa tulee olla myös terve markkinatilanne, jossa vapaarahoitteisia asuntoja myös rakennetaan ja toteutetaan.

Tässä valtuustosalissa usein keskustellaan kaavoituksesta ja sen luomista mahdollisuuksista. Luonnollista se onkin, se on perusedellytys

29.4.2009

asuntotuotannolle. Viime vuodet, voisi sanoa, on oltu tuossa noin 300 000 kerrosneliömetrin tasossa, joka on pitkällä tähtäimellä aivan liian vähän. Nyt on vähitellen päästy kaupungin sisällä nostamaan tuo tuotanto ja kaavoitus noin 450 000 kerrosneliömetrin tasoon, joka on tarpeellista, mutta kestää vielä valitettavan monta vuotta ennen kuin nuo alueet ovat rakenteilla.

Esimerkiksi vuoden 2007 korkeasta yli 500 000 kerrosneliömetrin pylvästä, joka on kaupunkisuunnittelulautakunnassa hyväksytty, tässä valtuustossa ei ole vielä puoliakaan hyväksytty. Eli reitti kaupunkisuunnittelulautakunnastakin lausuntojen, niiden johdosta tehtävien korjausten ja erinäköisten hallinnollisten toimenpiteiden jälkeen on varsin pitkä. Vuoden 2007 lainvoimaiseksi tulleiden asemakaavojen osalta vasta murto-osa on rakenteilla. Eli myös lainvoimaisen kaavan jälkeen kestää rakentamisen valmistelu, suunnittelu ja erityisesti, jos siinä on julkinen viranomaisen, hankintamenettely tuskastuttavan pitkään, asuntotuotantotoimikunnan osalta noin kolmisen vuotta. Eli nämä viiveet on valitettavasti vain kärsittävä ja tähdättävä tulevaisuuteen ja luotava tulevaisuudelle mahdollisuuksia.

MA-ohjelman toimenpiteiden ja päätösten mukaisesti on työryhmä työskennellyt. Olemme vauhdittaneet kaavoitusta, löytäneet uusia kumppanuuskaavoitusmahdollisuuksia, ja tämä työ on hyvässä menossa. Samoin uusia muotoja tontinluovutukseen on tehty, on luotu laajempia kokonaisuuksia esimerkiksi Saukonpaaden osalta, ja erityyppisiä sopimusjärjestelyjä, joilla esimerkiksi tässä taloudellisessa tilanteessa voitaisiin kuitenkin kaupungille turvata kohtuullinen taloudellinen tulos näistä tontinluovutuksista sitomalla esimerkiksi se luovutushinta myytävien asuntojen hintaan aikanaan eikä tällä hetkellä mihinkään tiettyyn euromääräiseen hintaan. Eli näitä kohteita, missä tontinluovutuksenkin kehittämistä ja sitä yhteistyötä kumppaneiden kanssa voidaan edistää, on lukuisia.

Tässä salissa keskusteltiin paljon tuosta hallintamuodosta, miten eri hallintamuodot voidaan ottaa huomioon. Tuo oli se päätös, ja vuodessa on ehkä todettava se, että silloin keskusteluissa olleesta ns. välimallin vuokra-asuntotuotannosta, josta myös on oma lainsäädäntö, ei ainuttakaan kohdetta, ei niin Helsingissä kuin ei koko maassakaan, ole lähtenyt liikkeelle, niillä ehdoilla, jotka olivat, voisi sanoa, lähellä ARA-ehjoja. Sitä vastoin nyt tänä keväänä ja tämän talvikauden aikana on tullut lähellä kovan rahan tuotantoa oleva ns. lyhytaikaiseen korkotukilainaan perustuva asuntotuotanto, joka kyllä tuntuu vetävän. Se on uusi muoto. Voi olla, että vuoden päästä on syytä tarkastella

29.4.2009

tuota meidän neljään ryhmään jakoamme uudestaan, koska kuten sanottu, viime vuoden takaisesta jaosta tuo toinen ryhmä on enemmän tai vähemmän jäänyt toteutumatta.

Se mitä aloitusvuoden mukaan katsottujen asuntotuotannon aloitusten mukaan on tapahtumassa on se, että voi sanoa karkeasti, että ARA-vuokra-asuntotuotannon osalta myös määrällinen, noin tuhannen asunnon tavoite tulee toteutumaan. Tänä vuonna niitä lähtee varmaan sen verran liikkeelle. Tuo punainen, joka taitaa olla asumisoikeusasuntoja, on ehkä jopa arvattu liian alhaiseksi. Tuntuu, että se vetää tällä hetkellä aika hyvin ja voidaan päästä yli 500 aloitetun asumisoikeusasunnon luokkaan. Samoin tämä kovan rahan vuokra-asunto, eli tämä välimallin uudentyypinen vuokra-asuntotuotanto kiinnostaa selvästi rakentajia. Eli näillä enemmän tai vähemmän yhteiskunnan tukemilla muodoilla sen lisäksi, että kaupunginhallitus päätti käynnistää kaupungin toimilla hitas-tuotantoa, joka on osa omistusasuntotuotantoa, päästään 2 000:een, toivottavasti lähelle 3 000 asunnon käynnistyvää määrää tänä vuonna. Mutta tuskallista tämä on, ja niin kuin sanottu, kovan rahan tuotannon poistuminen merkitsee sitä, että 5 000:een ei tänä vuonna ole mahdollisuuksia.

Vuokra-asunto- ja ARA-asuntokannan osalta on yksi pieni, ehkä suhteellinen epäkohta. Täällä keskusteltiin äsken vanhusten asuntokysymyksestä. Nämä ns. nimettyjen ryhmien ARA-vuokra-asunnot, joihin rakentaja tai rakennuttaja saa myös avustusta, ovat valtaosassa nyt ARA-tuotannosta, eli 2/3 näistä varauksista, joita on noin 1 300, joka viittaa siihen, että reippaasti tuhat lähtee liikkeelle tänä vuonna, niin niistä on tosiaan nuorisoasuntoja, erityyppisiä vammaisasuntoja ja vanhusasuntoja yli puolet. Ja toivoisi, että myös tähän kaupunkiin rakennettaisiin reippaasti vuokra-asuntoja tavallisille palkansaajille ja tavallisille aravavuokra-asunnon tarpeessa oleville. Tämä suhde pitäisi saada ojennettua. Ja erityisesti se pitäisi saada tämän johdosta, eli vuokra-asuntojen kysyntä tänä päivänä voimakkaasti keskittyä Helsingin lähes 50 000 vuokra-asunnon kantaan, vuosittain 17 000, 18 000 hakemusta saamme ja voimme vastata myönteisesti vain noin 3 000 hakemukseen. Ja siinä mielessä tämä epäsuhde kyllä on riittävän räikeä, jotta tiedämme, että meidän tulee lisätä myös vuokra-asuntotuotantoa.

Tämä uusi rakentamisen korkotukilaina, joka on tietyn tyyppinen erikoistarjous tälle ja ensi vuodelle, arviolta tosiaan nostaa varsin mukavasti kovan rahan vuokra-asuntotuotantoa. Tänä päivänä on Helsingissä lausuntokäsittelyssä jo yli 600 asunnon hakemukset tämän tyyppiseen tuotantoon, ja se antaa viitteitä siitä, että nousemme

29.4.2009

yli 500:n, ehkä lähelle tuhatta tänä vuonna ja toivottavasti myös ensi vuonna tässä tuotannossa.

Kaupungin asuntotuotantotoimisto on keskeinen rakennuttaja, ja MA-ohjelmassa on sille annettu mittava tehtävä 1 500 asunnon rakentamisesta ja rakennuttamisesta vuoteen 2012 mennessä. Se on lähestymässä sitä, eli ei mitenkään helposti, mutta aloitukset ovat lähenemässä tuota tavoitetta vuonna 2010 ja 2011. Ja jotta se olisi mahdollista vuonna 2011 ja 2012 päästä tuohon tavoitteeseen, me tarvitsemme lisää tonttien varauksia tälle rakennuttajalle, koska niin asuntotuotantotoimisto kuin kaikki muutkin vaativat muutamia vuosia suunnittelussa, kilpailuttamisessa ja hankinnassa, jotta rakentaminen voi lähteä liikkeelle. Ja jo nyt tänä päivänä pitäisi suunnilleen tietää heidän, kuten muittenkin rakentajien, vuoden 2011–2012 tuotantokohteet.

Tämä on se, mitä kaupungin mittavasta tonttivarannosta on varauksia tällä hetkellä, eli niin kuin näkyy, meillä on kohtuullisen hyvä tilanne tänä vuonna, myös ensi vuonna. Mutta vuoden 2011 ja 2012 osalta tonttivarauksia on voitu vielä päättää kohtuullisen vähän, ja se vaatii sitä, että syksyllä käymme uuden tonttivarauksierroksen.

Asia, joka on kovasti puhuttanut MA-ohjelman yhteydessä muutoinkin, on sitten tämä pyrkimys väljentää helsinkiläisten asumismahdollisuuksia tällä keskikoko-määräyksellä, joka myös kaavoissa on olemassa. Näinhän me vuosi sitten päätimme, eli se on uustuotannossa, ei kuitenkaan sovelleta vuokra-asuntotuotantoon, ja ensisijainen määräys, että sitä käytetään tontinluovutuksessa, missä se on ehkä asteen verran joustavammin käytettävissä.

Se, mikä on toteutunut tuotanto viime aikoina, niin tosiaan valmistuneiden asuntojen keskikoot ovat reippaasti nyt olleet nousussa, jopa yli 75:n, osittain ehkä tuosta tuotantajakautumasta johtuen, eli siinä mielessä tämä tavoite on toteutunut ja on ehkä nyt mahdollisuuksia hieman höllentää tuota tavoitetta. Sehän tunnetusti keskittyy tietyille alueille, ja nyt kun kaupunginhallitus käsitteli MA-ohjelmaa vielä sitten tarkensi tuota ehdotusta, joka on nyt toisena päätösehdotuskokonaisuutena. Eli päätetään siitä, että tuo linjaus sinänsä asuntoalueiden osalta pyritään pitämään entisenä, eli sovelletaan vuokra- tai asumisoikeusasuntotuotantoon ja sitten erityisesti sitä käytetään tontinluovutuksessa ja vain poikkeustapauksissa kaavamerkintänä.

Asia, joka on herättänyt paljon epäselvyyttä, on, että tietenkin meillä on

29.4.2009

suuri joukko voimassa olevia ja vielä voimaan tuleviakin asemakaavoja, joissa tuo määräys on. Jos halutaan rakentaa näille alueille vuokra-asuntotuotantoa tai muuten harkita tätä asiaa, niin luonnollisesti maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti poikkeuslupakäytäntö on mahdollista, ja näitä poikkeuslupiahan suuren poikkeuksen osalta on myöntänyt kaupunginhallitus, ja vähäiset poikkeukset käsittelee rakennuslautakunta.

MA-ohjelmaan kuului paljon ajatuksia ja ideoita rakentamisen monipuolistamisesta, pientaloasuntotuotanto on yksi sellainen. Tänä vuonna me luovutamme kohtuullisen paljon, ehkä historiallisenkin paljon myös tontteja tähän rakentamistuotantoon. Me olemme kehittämässä kerrostaloja, tekemässä esikaupunkien renessanssia osana täydennysrakentamista, ja lähiöohjelmahan tähtää samoihin tavoitteisiin.

Toinen päätösesitys, joka tähän asiaan kuuluu, on se, että täydennysrakentamisen edistämistä vauhditetaan erityisellä kampanjalla ja myös parantamalla niitä tarjouksia niin vuokratonttien haltijoille kuin omistustonttien osalta, mikäli heidän tonteiltaan löytyy mahdollisuuksia täydennysrakentamiseen. Samoin on syytä todeta, että nyt voimaan saatu ullakkorakentamisen poikkeuslupa taas 5 vuodeksi koko Helsingin kerrostaloalueelle mahdollistaa tietenkin tuon tuotantomuodon esimerkiksi taloyhtiöiden putkiremonttien yhteydessä.

Energiankulutus, jota myös käsiteltiin äsken, sisältyy MA-ohjelmaan yhtenä kohtana. Siinä on tavallaan tärkeää pohtia nyt lähiaikoina se, kuinka pitkälle päästään valtakunnallisilla, varsin kunnianhimoisilla tehostamis-, energiamääräyslinjauksilla, ja mikä on sitten sen jälkeen Helsingin kaupungin rooli. Tämän oikean työnjaon etsiminen on ehkä tässä kaikkein tärkeintä. On lähdetty liikkeelle yhtiökokousohjeilla, ollaan tekemässä yhteistyötä Sitran kanssa, joka on täällä mainittu, on matalaenergiahankkeita tuotantoon tulemassa ja asiantuntemusta kaupungin sisälle on syytä saada verkottumaan. Mutta olemme tietenkin tässä työssä aika paljon vielä ottamassa ensimmäisiä askeleita.

Toinen asia, joka puhuttaa herkästi ja jossa mielipiteiden kirjo on laaja, on autopaikat. Tältäkin osin kaupunginhallitus on jo päättänyt muutamista uusista kokeiluista ja niiden seurannasta erityisesti asuntotuotantotoimiston osalta mutta myös suunnittelussa yleisesti. Se, mikä ei ole missään nimessä vähäisin asia, on tämä asunnottomuusohjelma, josta on sinänsä tehty oma aiesopimus valtion kanssa ja jossa Helsinki on varsin kunnianhimoisesti ollut

29.4.2009

toteuttamassa ja toteuttaa sitä ja on saanut ehkä ainoana kaupunkina asunnottomuuden kääntymään laskuun toisin kuin muualla, missä se on kasvanut viime aikoina. Eli siinä mielessä on syytä olla myös tästä asiasta vähäisesti ylpeä, vaikka paljon on vielä tehtävää.

Eli kaiken kaikkiaan MA-ohjelman seurannassa nyt vuosi sen hyväksynnän jälkeen tosiaan on syytä todeta, että vaikka taloudellinen toimintaympäristö on olennaisesti muuttunut, asumisen tarve ei ole missään nimessä vähentynyt eikä ole siitä tavoitteesta syytä luopua. Maan tämän vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden väestönkasvusta kolmannes keskittyi Helsinkiin, eli me saimme noin 1 500 uutta helsinkiläistä, kun koko maassa väestönkasvu oli 4 500. Se kertoo, että näinä aikoina kaupungit vetävät uusia asukkaita ja siinä mielessä meidän täytyy varustautua siihen uusien helsinkiläisten asuntotarpeeseen niin kuin nykyistenkin jo.

Toinen johtopäätös on se, että kun arvioidaan sitten MA-ohjelman tavoitteita, pitää olla valitettavan kärsivällinen, koska näiden toimenpiteiden toteuttaminen niin, että ne ovat valmiita asuntoja, vie ällistyttävän kauan. Se vie senkin jälkeen, kun saadaan hallinto toimimaan vielä paremmin kuin tänään, mutta joka tapauksessa on kyse vuosien määrätietoisesta työstä.

Kolmanneksi tähän tosiaan seurantaraportin selontekoon liittyy tämä linjausten tarkentaminen uustuotannon keskikokovaatimuksen osalta ja täydennysrakentamisen osalta.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun tästä maankäytön ja asumisen ohjelmasta päätettiin runsas vuosi sitten, pidin ohjelmaa erittäin epärealistisena. Arvostelin mm. sitä, että asumiskustannusten hillitseminen oli siinä jo tavoitteenasettelussa sivuutettu, vuokra-asunnon osuus oli vähäinen ja siihen sisältyi myöskin tällainen välimalli, jossa rakennusliikkeille avattiin mahdollisuus saada edullisesti rakennettuja taloja myyntiin 20 vuoden jälkeen. Seurantaraportti, joka meille on jaettu, osoittaa, että asiat ovat menneet vielä hullummin kuin miltä silloin näytti.

Tätä raporttia hallitsee markkinaehtoisuus, jota halutaan jopa

29.4.2009

voimistaa, vaikka jokainen voi nähdä, että markkinat eivät asuntokysymyksessä todellakaan toimi. Kaupunginhallitus esittää asuntotuotannon keskikokotavoitteita koskevien tavoitteiden lieventämistä, kun isompien asuntojen kysyntä näyttää hiipuneen. Paine pienempiin asuntoihin johtuu kuitenkin siitä, että asuntojen hinnat ja vuokrat ovat tässä kaupungissa kerta kaikkiaan kohtuuttomalla tasolla. Tähän ongelmaan raportissa ei kiinnitetä minkäänäköistä huomiota muuta kuin ehkä näiden autopaikkavaatimusten osalta.

Valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa on tänä vuonna käynnistymässä vain noin 350 asunnon verran tämän raportin mukaan. Se on kai vähemmän kuin koskaan on sotien jälkeen käynnistynyt. Tästäkin määrästä siis 90 % on erityisryhmille nimettyä tuotantoa. Kaiken lisäksi valtiovallan ja kaupungin uudet rahoitusmallit johtavat siihen, että uusia vuokra-asuntoja voidaan nyt tämän esityksen mukaan ja viime aikoina tehtyjen linjausten mukaan myydä jo 5–10 vuoden kuluttua kovalla rahalla omistusasunnoiksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ne alun perinkin liian pienet vuokra-asuntotuotannon osuutta koskevat tavoitteet eivät ole lainkaan toteutumassa vaan vuokra-asuntojen osuus tulee vähenemään tässä kaupungissa. Se osuus, joka on Helsingissä eurooppalaisittain alhainen ja täysin riittämätön. Yleinen vuokra-asuntopula puolestaan lisää jo nyt myöskin asunnottomuutta ja tulee sitä tekemään valitettavasti jatkossakin, jollei tähän ongelmaan puututa.

Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen pula vaikeuttaa myös työntekijöiden saamista kaupungin tehtäviin. Ja tätä taustaa vasten pidän kummallisena, että kaupunginhallituksen konsernijaosto on päättänyt lopettamaan Helsingin asuntohankintayhtiön juuri, kun asuntokaupan hintataso on laskenut ja olisi mahdollista hankkia edullisemmin kaupungille mm. työsuhdeasuntoja.

Kuten meille esitetystäkin kävi ilmi, kaupungissa on toki kaavoitettua tonttimaata valmiina. Rakentaminen vain on romahtanut, koska yksityiset firmat ja varsinkaan pankit eivät ole valmiita sitomaan pääomia nyt pitkäksi aikaa rakentamiseen ja rakennusliikkeet eivät myöskään halua pienentää katteitaan. Eli me tarvitsemme uutta toimijaa itse rakentamiseen, kaupungin omaa rakentamisen yksikköä.

Huomiota kiinnittää sekin, että raportissa ei käsitellä lainkaan mahdollisuuksia asettaa tontinluovutuksessa tiukkoja aikatauluheitoja, joihin liittyisi myös sanktioita. Markkinaehtoisuudessa edetään tässä raportissa suorastaan kaupunkisuunnittelun ja maankäytön ja asumisen ohjelman toteuttamisen ulkoistamiseen ja yksityistämiseen.

29.4.2009

Raportissa esitetään siis tällainen kumppanuuskaavoitushanke, johon apulaiskaupunginjohtajakin viittasi. Tässä alueelle valitaan toteuttaja jo ennen kaavaehdotuksen valmistelua ja grynderi pääsee itse valmistelemaan kaavan itselleen sopivaksi ja rakentamaan talojen lisäksi myös alueen kunnallistekniikan ja tiet. Niin kuin yksityistämässä usein on tapana, tässäkin tarjotaan yksityisille firmoille tietenkin parhaita alueita, kuten Kruunuvuori ja Kuninkaantammi.

Ahdas taloudellinen tehokkuusajattelu hallitsee myöskin komeasti Esikaupunkien renessanssiksi nimettyä hanketta. Esimerkiksi Maunulassa päin keskusteluissa jo oletettiin, että tämä vihdoinkin tarkoittaa sitä, että satsataan lähiöiden peruspalvelujen parantamiseen ja että kaupunki alkaa omalla rahalla tukea myös peruskorjausta. Mutta ei, tämän raportin mukaan koko renessanssi tarkoittaakin vain sitä, että yritetään erilaisin tavoin kiertää tai lieventää vanhojen alueiden suojelutavoitteita tai asukkaiden vastustusta täydennysrakentamishankkeita kohtaan.

Esitän hyväksyttäväksi seuraavat kolme pontta:

1:

Valtuusto edellyttää, että täydennysrakentamisella ei vaaranneta kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaiden alueiden suojelua.

2:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus valmistelee esityksen kaupungin oman rakentamisyksikön perustamisesta erityisesti kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon ja peruskorjauksen edistämiseksi.

Ja 3:

Valtuusto edellyttää, että kaupunki vastaa itse kaavaehdotusten valmistelusta ja aluekokonaisuuksien toteuttamisesta, jotta kaupunki voi itsenäisesti ohjata niitä.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

29.4.2009

Arvoisa herra puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma 2008–2017 on perusteellisesti laadittu ja monipuolinen selvitys uudis- ja täydentämISRakentamisesta kaupungissamme. Laskimme muuten tältä viimeiseltä sivulta, että kuinka monta asuntoa tässä MA-ohjelmassa on, ja saimme 38 850 asuntoa. Onkohan tämä totta?

Kun nämä asuntoalueet ovat valmiit, tuntuu sieltä, että Helsinginniemi on aivan täyteen rakennettu, ja herääkin kysymys, että mitäs sen jälkeen rakennetaan. Siirtyvätkö asukkaat sitten pohjoisemmaksi tai idemmäksi tai lännemmäksi?

Yliopistolaki uudistuu ensi vuoden alussa, ja sen myötä kahdesta helsinkiläisestä yliopistosta, nimittäin Taideteollisesta korkeakoulusta ja Kauppakorkeakoulusta, tehdään yhdessä Espoossa sijaitsevan Teknillisen korkeakoulun kanssa Suomen ensimmäinen säätiöyliopisto eli Aalto-yliopisto. Minulla olisi yksi kuva näistä kampuksista. Meillä on nimittäin Helsingin kaupunkiseudulla tällä hetkellä 7 yliopistokampusta. Näistä on 4 Helsingin yliopiston kampusta, tässä te näette, millä tavalla ne sijaitsevat. Tämä on siis Helsinginniemi, ja nämä siniset ovat niitä kampuksia, jotka tulevat kuulumaan Aalto-yliopistoon. Eli siis TaiK, kauppi ja täällä TKK. Sitten Helsingin yliopistolla on nämä 4 vihreää kampusta. Tässä näette tämän meidän Helsinki city-keskustan, miten siis nämä kampukset sijoittuvat hyvinkin tähän city-keskustaan.

Helsingissä siis meillä on tämä Töölössä oleva kauppi ja sitten täällä TaiK. Helsingin onkin varmistettava tarpeeksi suuri tarjonta opiskelija-asuntoja, sillä opiskelijat todella viihtyvät tässä kaupungin keskustassa paljon mieluummin kuin täällä periferiassa. Opiskelijat sijoittuvat sekä vapaarahoitteiseen vuokra-asuntokantaan että opiskelija-asuntoihin. Kolmannes opiskelijoista asuu opiskelija-asunnoissa. Kaupunki onkin perustanut, kuten apulaiskaupunginjohtaja mainitsi, MA-ohjelman toimeenpanoa varten työryhmän, jossa tarkastellaan nimettyjen ryhmien sijoittumista kaupunkirakenteeseen. Opiskelijat ovat yksi näistä ryhmistä. Työryhmän ehdotus valmistuu tämän vuoden loppuun mennessä.

Opiskelijat haluavat asua kaupungin keskustassa ja hyvien liikenneyhteyksien päässä. Opiskelijat myös virkistävät kaupungin keskustaa ja pitävät sen kaikin puolin elävänä. Periferiset sijainnit eivät todellakaan kiinnosta opiskelijoita. Helsingin onkin varattava yhdessä Helsingin opiskelija-asuntosäätiö HOASin kanssa lisää opiskelija-

29.4.2009

asuntopaikkoja 6 yliopistokampuksensa ympäristöön. Teenkin seuraavan toivomusponnen:

Helsingin kaupunginvaltuusto edellyttää kaupungin hallintokuntien vaikuttavan siihen, että opiskelija-asuntoja rakennetaan tarpeellinen määrä yliopistokampustemme ympärille.

Valtuutettu Moisio

Arvoisa puheenjohtaja, arvon valtuutetut.

Jatkan aikaisemmassa asiakohdassa aloitettua keskustelua tästä rakentamisen energiatehokkuudesta ja siihen liittyvistä asioista. Allekirjoitan täällä aikaisemmin valtuutettujen toteamuksen siitä, että Helsinki on totisesti jälkijunassa rakentamisen energiatehokkuuden osalta. Välillä mietityttää jopa, että otetaanko meillä kauhean tosissaan näitä MA-ohjelmaan kirjoitettuja asioita rakentamisen energiatehokkuuden osalta. Kaupunginhallitus joutui erikseen pyytämään nyt tänne kirjatun osion siitä, että miten rakentamiseen liittyvät energiatehokkuuskirjaukset ovat toteutuneet tämän kuluneen vuoden aikana.

Apulaiskaupunginjohtaja vetosi näihin valtiolta tuleviin uusiin rakentamismääräyksiin, jotka tulevat voimaan ensi vuoden alussa. Niissä tiukennetaan nykyisiä rakennusmääräyksiä noin 30 % tästä nykyisestä tasosta, ja ne keskittyvät lähinnä rakentamisen lämpöhäviöön, eli suunta on kohti matalaenergiarakentamista. Kuitenkin meillä tämän raportinkin mukaan on lähinnä keskitytty pilottihankkeisiin, erilaisiin kehittämishankkeisiin, jotka eivät kyllä ole sitä valtavirtarakentamista. Ne ovat yksittäisiä, pieniä hankkeita, jotka tosin totta kai luovat sitä pohjaa sille, että on osaamista ja on suuntaa, mutta se ei ole se arsenaali, joka kaupungilla olisi käytettävissään tässä asiassa.

Nyt ehdottomasti näihin tavoitteisiin olisi saatava kunnianhimoa. Voidaan aloittaa vaikka sillä, että Helsinkiin rakennettaisiin jatkossa pelkästään passiivitaloja. Kun matalaenergiatalo kuluttaa noin puolet siitä, mitä nykyisiä rakennusmääräyksiä noudattava talo, niin passiivitalo kuluttaa vielä puolet siitä matalaenergiatalon energiankulutuksesta. Se perustuu pitkälti eristämiseen, jossa ihmiset ja kodinkoneet ja valaistus tuottavat melkein kokonaan sen lämmittämisen, jota talo tarvitsee. Ja tämä ei ole mitään nappikauppaa,

29.4.2009

näitä on Saksassa yli 10 000 kappaletta, Itävallassa yli 3 000, Ruotsissa ja Norjassa 1 500 ja meillä täällä pääkaupunkiseudulla on yksi hanke Tikkurilassa. Ei kyllä paljon voi puhua edelläkävijyydestä energiatehokkuusrakentamisessa.

Energiatehokas rakentaminen on jopa taloudellisempaa ja tehokkaampaa kuin tavallinen rakentaminen, mutta sitä pitää vaatia, se ei synny rakennusyhtiöltä ilman sitä, että kaupunki on siinä aloitteellinen. Jos tätä tarvittavaa kunnianhimoa esimerkiksi passiivitaloihin ei löydy tässä vaiheessa, niin toivoisin, että edes toteutettaisiin nämä MA-ohjelmaan kirjatut vaatimukset siitä, että tontinvarauksissa ja -luovutus- ja vuokrausehdoissa noudatetaan energiatehokkuusvaatimuksia.

Minä itse pyysin selvitystä siitä, että montako näitä mainittuja tavoitteita ja niitä taloja ja tontinvuokrauksia on tullut edellisen vuoden aikana, mutta en saanut sentyyppistä selvitystä, joten teen seuraavan ponnin, joka sinänsä kuulostaa hassulta, koska se ikään kuin edellyttää toteuttamaan sen, joka olisi pitänyt jo tapahtua. Se kuuluu näin:

Valtuusto edellyttää, että seuraavassa MA-ohjelman seurantaraportissa raportoidaan MA-ohjelmaan kirjattujen energiatehokkuustavoitteiden toteutuminen: monessako tontinluovutus- ja -vuokrausehdoissa ja tontinluovutuskilpailussa on vaadittu energiatehokkuutta.

Eli nämä ovat ne vaatimukset, jotka on kirjattu nyt MA-ohjelmaan mutta mistä me emme nyt tiedä, miten hyvin ne ovat toteutuneet.

Puheenjohtaja.

Lopuksi haluan kannattaa Asko-Seljavaaran pontta.

Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Moisio otti sinänsä ehdottomasti tärkeän asian esiin puhuessaan energiatehokkuudesta, ja sen ? totta, että Suomi on jäänyt pahasti jälkeen, kun vertaillaan kansainvälisesti tai edes lähialueilla, jos mennään länteen päin. Itään päin ei ehkä tässä asiassa kannata katsoa.

29.4.2009

Ympäristöministeriössä tehtiin paljon selvitystyötä siinä, että kun nyt normeja kiristetään 2010 alusta, niin niissä haasteissa, mitä väkisinkin eristämisen ja muun vastaavan lisääminen tuo kosteus- ja homeongelmien, kosteusvahinkojen osalta taloihin, joita rakennetaan tiiviimmiksi. Siinä mielessä se, että lähdettäisiin siitä Helsingissä, että lähdettäisiin rakentamaan kansallisia normeja huomattavasti tiukempia passiivitaloja pelkästään, olisi aika rohkea askel eteenpäin, jolloin pitäisi olla aika laaja varmuus siitä, että näitä kosteus- ja homeongelmia ei lisättäisi siinä samassa mittakaavassa kuin meillä nyt jo olemassa olevassakin rakennuskannassa on. Eli riskit pitäisi huomioida ja selvityksiä pitäisi olla aika lailla.

Se oli haastava työ ympäristöministeriön asiantunteville virkamiehille ja tutkimuslaitoksillekin jo tämän normitarkastuksen vieminen läpi niin, että näitä ongelmia ei tulisi, niin en lähtisi siihen, että poliitikot täällä yhtäkkiä päättäisivät, että tästä eteenpäin Helsinki vain rakentaa passiivitaloja. Sitä ennen pitäisi olla aika paljon tutkimustietoa käytössä.

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Pakko tuohon Rauhamäen kommenttiin todeta, että ei kai tässä kukaan aja mitään absoluuttista passiivitaloa oitis vaan sitä, että ylipäänsä matalaenergiakäytäntöjä sovelletaan voimakkaammin kuin tähän mennessä on tehty. Ja niiden takaisinmaksuasioista on laskettu itse asiassa aika lailla. Meillä on ATT:n puolella esimerkiksi monen kohteen kohdalla nimenomaan tultu siihen tulokseen, että ne on pidemmän päälle todella kannattavampia tehdä sillä lailla. Näiden uusien tekniikoiden laajamittainen, kokonaisvaltainen käyttöönotto edellyttää tietenkin asioissa harjoittelua ja etenemistä. Mutta jo nyt tiedetään muualtakin, että pystytään tekemään aika paljon asioita, jotka kannattavat, mutta markkinat reagoivat näihin paljon hitaammin kuin kaupunki pystyisi tekemään, ja sen takia tämä poliittinen ohjaus tässä asiassa on loppujen lopuksi kaikkien etu.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tätä MA-ohjelman seurantaraporttia lukiessa tuli monta mielenkiintoista

29.4.2009

asiaa esille, ja ajattelinkin, miten tärkeää on, että valtuusto voi isojen ohjelmien yhteydessä saada säännöllistä seurantatietoa, jotta voidaan myös jatkossa, valtuusto voi myös ohjata tätä ohjelman toteuttamista siihen suuntaan, mitä täällä tavoitellaan. Siksi tämä MA-ohjelman raportointijärjestelmä on hyvä, ja toivon, että muidenkin ohjelmien yhteydessä tämä käytäntö otetaan käyttöön.

Toisin kuin Yrjö Hakanen täällä aika pessimistisenä totesi tämän MA-ohjelman toteuttamisen, millä tavalla se antaa yksityisille markkinoille enemmän valtaa ja että kaupungin ohjaus ja ote tässä ohjelman toteuttamisessa häviää, olen Yrjö Hakasen kanssa tässä asiassa kyllä eri mieltä siinä mielessä, että kyllä MA-ohjelman täytäntöönpanossa nyt on enemmän kyse siitä, että millä tavalla kaavoituksen, suunnittelun ja tontinluovutuksen ja toteutuksen uusia tapoja edistämällä voidaan myös saada MA-ohjelman tuotantotavoitteet toteutettua. Minusta tässä MA-ohjelman seurantaraportissa esitetyt erilaiset mallit, jotka ovat uusia, siinä mielessä olen Hakasen kanssa samaa mieltä, että ne ovat uusia, mutta minusta kuitenkin kaupungin ote tässä suunnittelussa, toteutuksessa ja myös näiden asioiden koordinoinnissa säilyy erittäin vahvasti kaupungin käsissä eikä, niin kuin Hakanen pelkää, että se antaa yksityiselle sektorille täysin vapaat kädet kaavoittaa ja toteuttaa mielensä mukaan, ja kaupunki seuraa vain sivusta silmällä, että miten homma hoituu. Minusta tämä tapa, että kaupunki pitää asiaa vankasti käsissään, on erittäin hyvä mutta uusiakin tapoja täytyy voida kokeilla.

Tässä seurantaraportissa on monia tavoitteita selostettu mielenkiintoisella ja hyvällä tavalla, millä tavalla näitä asioita täydennysrakentamisessa ja ullakkorakentamisessa ynnä muissa edistetään, ja hyvä näin. Mutta pari kolme asiaa minusta tästä raportista puuttuu, ja toivon, että jatkossa kun seuraava seurantaraportti tulee, näihin asioihin voitaisiin kiinnittää parempaa huomioita.

Ensimmäinen asia koskee vuokra-asumisen tärkeyttä. MA-ohjelman yksi keskeinen asia oli nimenomaan tehdä vuokra-asumisesta kunniallinen tapa asua Helsingissä, nostaa vuokra-asuminen omistusasumisen rinnalle selkeäksi, varteenotettavaksi asumisen vaihtoehdoksi. Se on kaikissa isoissa kaupungeissa todellinen mahdollisuus. Helsingissä ja Suomessa asuntopolitiikka on vuokra-asumisen kohdalla ollut aina erittäin jälkeenyänyttä.

Tässä asiassa edelleenkin tämän vuokra-asumisen kohdalla eriarvoisuus muihin asunomuotoihin jää, koska tässä asunto-ohjelmassa kaupunginhallitus omalla päätöksellään edelleenkin jatkaa

29.4.2009

vuokra-asumisen ahtautta poistamalla vuokra-asumisesta tämän keskikokomääräyksen, joka säilyy omistusasumisessa ja muissa. Tosin asemakaavamääräyksiä väljennetään mutta tontinluovutusehtoja kuitenkin käytetään myös ohjauskeinona muissa asumismuodoissa, paitsi ei vuokra-asumisessa. Joten tavallaan tässä ohjelmassa sallitaan, että vuokralla asuminen on edelleenkin ahdasta Helsingissä. Tätä en voi kyllä hyväksyä. Minä olen itse ollut aina voimakas hyvän vuokra-asumisen kannattaja, ja toivon, että vuokra-asumisesta ei tehdä parialuokan asiaa Helsingissä. Näin ollen teenkin tätä asiaa koskevan ponnin:

Hyväksyessään MA-ohjelman seurantaraportin kaupunginvaltuusto edellyttää, että seuraavassa MA-ohjelman seurantaraportissa kerrotaan, miten vuokra-asumista koskevien keskikokomääräysten poistuminen näkyy alle 75 neliön asuntojen tuottamisessa ja huoneistojakaumassa, jotta valtuusto voi tehdä saadun tiedon pohjalta uudelleenarviointia jatkossa.

Toinen tärkeä asia, jonka haluan tässä yhteydessä nostaa esille, liittyy autopaikkamääräysten erottamiseen muusta tuotannosta. Tämähän oli yksi demariryhmän tavoitteita MA-ohjelman valmistelussa, ja minusta on hyvä, että nyt kaupungin johto on tehnyt näitä pilottihankkeita niin, että voimme sitten jatkossa nähdä, millä tavalla autopaikkojen ja muun asumisen toteuttamisen erottaminen vaikuttaa asumisen hintaan.

Kiitos.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Nyt on ihan pakko toveri, valtuutettu Anttilalle todeta yksi asia. Kaupunginhallitus ei suinkaan nyt päättänyt tästä vuokra-asuntojen keskipinta-alan alentamisesta, vaan siitähän ryhmät sopivat silloin kun MA-ohjelmasta sovittiin. Se mitä on tapahtunut sen jälkeen kyllä on se, että myös asumisoikeusasuntojen osalta tämä esitetään nyt. Ja se on minusta erinomaisen hyvä, koska se on vähän niin, että kyllä minäkin toivoisin, että vuokralla asujat voisivat asua väljästi, mutta kun valitettavasti ihmisillä ei ole varaa asua väljästi vuokralla, koska vuokrataso on noussut niin voimakkaasti. Toveri Anttila, tämä on vähän tällainen "muna vai kana" -kysymys, kumpi on ensin? Jos ensin saamme asumisen kustannustasoa alemmas täällä, niin varmasti sitten

29.4.2009

myös tätä väljyyttä voidaan kasvattaa.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

On pakko reagoida heti valtuutettu Ojalan puheenvuoroon, koska myös MA-ohjelman yhteydessä hyväksyttiin oma toivomusponteni, jossa esitettiin, että kaupunginhallituksen pitäisi etsiä ne keinot, millä tavalla asumisen laadunvalvontaa voidaan parantaa, koska laadunvalvonnasta syntyy suuria kustannuksia sekä ihmisille että myös koko yhteiskunnalle, kun on niin paljon huonoa rakentamista.

Ja toisaalta myös tämän rakentamisen kustannusanalyysin selvittäminen, millä tavalla sitä voidaan karsia niin, että rakentamisen hintaa voidaan saada alemmaksi, siitä ei tässä ohjelmassa nyt kyllä paljon mitään mainita. Todetaan, että se on tammikuussa valmisteltu kaupunginhallituksessa, mutta minulle ei kyllä ole jäänyt siitä mitään konkreettista käsitystä, että millä tavalla tämä mielestäni tärkeä asia tulee näkymään MA-ohjelman lopullisessa toteutumisessa ja rakentamisen suunnittelussa, myös rakennusyrittäjien tai rakennusfirmojen suunnitelmissa.

Valtuutettu Peltola

Hyvät ihmiset.

Haluan ihan aluksi kannattaa Elina Moision hassua pontta ja samoin myös Maija Anttilan tekemää ponsiesitystä, niin ja Yrjö Hakasen ensimmäistä pontta. Tulevat kannatetuiksi kaikki.

Mutta sitten tähän rakentamisen hinta -keskusteluun, jota tässä Outi Ojala ja Maija Anttila äsken kävivät. Mehän vietämme tänä vuonna markkinavoimia nöyrästi totelleiden asuntopolitiikkakokeilujen globaalia katumusvuotta. Nyt onkin aika ottaa yhteisvastuuta ihmisten asumisesta eikä pelkästään keinottelijoiden tappioista. Meidän täytyy täälläkin muistaa koko ajan se, että on valtion asia huolehtia siitä, että kunnat saavat tarpeeksi rahaa sekä yhteisten palvelujen kehittämiseen että kohtuuhintaisten asuntojen ja joukkoliikenteen rakentamiseen ja ylläpitoon.

Pääkaupunkiseudun kunnilla on nyt todella tilaisuus tehdä myös

29.4.2009

yhteinen yleiskaava, joka tarjoaa tätä tavoitetta ruokkivan yhdyskuntarakenteen. Sitä yleiskaavaa odottaessa jo asemakaavoituksen pitäisi olla vähäautoista ja osittain myös yksityisautovapaata. Tällä tavalla syntyisi tilaa joustavalle ja monipuoliselle joukkoliikenteelle ja samalla erilaisten ihmisten tasavertaiselle liikkumiselle. Tämä taas synnyttäisi aikaa myöten laajan, puolen tunnin kaupunkialueen, jossa eri puolilla seutua asuvat ihmiset löytäisivät pääosan palveluistaan ja työpaikoista myös sujuvan joukkoliikennematkan päästä.

Tällaisen puolen tunnin kaupungin toteutus edellyttää keskushierarkian tarkkaa suunnittelua. Meillä Pasila on kiistatta seudun rataliikenteen keskus, ja sinne on saatava monia yhteiskunnallisia palveluja. Ihmiset kun eivät elä pelkällä hallinnolla, markkinoinnilla, edunvalvonnalla tai televisio-ohjelmilla, jotka nyt leimaavat Pasilaa. Pasilaan kannattaa päästää vain kohtuullisen kokoisia ja tarpeeksi monipuolisia kaupallisia palveluja. Muutkin nykyiset ja tulevat asemanseudut pitää toteuttaa niin, että niille tulee monipuolisia yhteiskunnallisia ja kaupallisia palveluita ja muuta ihmisten sekaan sopivaa tuotantoa. Tällaisen kaupungin rakentaminen edellyttää tietysti sitä, että seudun asukkaat osallistuvat aktiivisesti yhdyskuntarakennetta koskevaan keskusteluun. Tässä keskustelussa tarvitaan myös parhaat tiedot erilaisten yhdyskuntarakenteiden vaihtoehtoista ja seurauksista.

Nyt julkista keskustelua on leimannut kuntien yhdistäminen ja hallinnon keskittäminen. Tämä näkökulma on todella kaukana peruskysymyksestä eli siitä, millä tavalla ihmiset voisivat valita asumisensa, työpaikkansa ja palvelunsa ilman ryntäilyä ahdistuneena paikasta toiseen. Lisäksi suuri osa ihmisistä joutuu maksamaan tästä kaikesta ruuhkassa elämisestä ja kiireestä kohtuutonta hintaa tai jää sitten osattomaksi seudun aineellisesta ja yhteisöllisestä kehityksestä.

Helsingin seutu ja koko maakin on pilattu ylisuurilla kaupp- ja huvikeskuksilla. Ne syövät paikalliset palvelut ja hävittävät ihmisten jokapäiväiset kohtaamispaikat sekä joustavan joukkoliikenteen. Meillä onkin kova työ korjata tämä yksityisautoihin perustuvan politiikan onnettomat seuraukset. Mitä enemmän rakennetaan yksipuolisia ja erillisiä asumis-, työpaikka- tai palvelukeskittyymiä, sitä enemmän me saamme aikaan ruuhkaa täällä Helsingissä ja sitä kauemmas etäännyttään koko seudulla MA-ohjelman parhaista tavoitteista.

Yksi tärkeä tapa, millä kaupunkisuunnittelun lisäksi me pystymme vaikuttamaan MA-ohjelman tavoitteiden toteutumiseen on se, josta edellisetkin puhujat puhuivat, eli järkevä rakentaminen ja kestävä

29.4.2009

rakentaminen. Sen takia esitän myös toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus valmistelee ehdotuksen kaupungin oman rakentamisorganisaation laajentamisesta myös asuntotuotantoon. Organisaation tulee käyttää ja kehittää energiatehokkaita ja kestäviä rakentamis- ja korjausmenetelmiä kaupungin omissa hankkeissa ja esitellä niitä sitten aktiivisesti myös muille rakennuttajille ja rakentajille.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan aluksi valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponntta, kun sen lupasin, vaikka totesinkin, että sitä jo aikaisemmin kyllä kannatettiin.

Seurantaraportti osoittaa, että kaupungin asuntotuotantotavoitteesta, 5 000 asuntoa vuodessa, jäätiin viime vuonna 45 % ja tilanne ei tänä vuonna varmasti ole parempi. Jo ohjelmaa hyväksyttäessä pidin sitä epärealistisena. Ajattelin lyhyesti käsitellä asuntojen kokojakautumaa ja asuntojen kokoa ehkä samalla vastaten valtuutettu Anttilalle.

Kaupunginvaltuustolle esitetään päätettäväksi, että asuntojen kokojakautuman tulee vastata kysyntää. Selvitin, että kaupungin asuntojonossa on tällä hetkellä noin 45 000 asunnonhakijaa. Näistä yhden ja kahden hengen talouksia on noin 35 000 eli 80 %. Kaupunki pystyy vuokra-asunnoilla tyydyttämään tästä vain noin 3 000 perheen tarpeen vuodessa. Meillä on jatkuvasti jonossa noin 30 000 asuntokuntaa, jotka ovat hakemassa alle 75 neliön asuntoa. Varmasti niistä moni olisi ostamassa myös oman asunnon, jos sellaiseen olisi tarve.

Toivonkin, että viimeistään seuraavassa seurantaraportissa otetaan huomioon myös heidän asuntotarpeensa alentamalla myös omistusasuntojen keskipinta-alavaadetta tai poistamalla mahdollisesti se kokonaan. Tässä kalvossa on hyvin havainnollisesti esitetty tuo asunnonhakijoiden jakauma.

Valtuutettu Romakkaniemi

29.4.2009

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Niin kuin apulaiskaupunginjohtaja tässä esitteli, kansainvälinen taloustaantuma on romahduttanut asuntotuotannon myös täällä pääkaupunkiseudulla. Se on lisännyt voimakkaasti työttömyyttä Helsingissä rakennusalalla. Maan hallitus on tehnyt parhaansa ja käynnistänyt useita rakennushankkeita, ja myös sosiaalisen asuntotuotannon tukitoimia on lisätty työttömyyden hillitsemiseksi. Siitä menee paljon kiitosta asuntoministeri Jan Vapaavuorelle.

Tällaisessa suhdannetilanteessa olisi syytä huolehtia, että poistamme rakentamisen esteitä Helsingissä. Varsinkin vapaarahoitteisen asuntotuotannon projektien käynnistäjiä tulisi tällaisena aikana lähes kukittaa, koska näin säästämme monta helsinkiläistä perhettä työttömyydeltä. Tiukka 75 neliön keskipinta-alamerkintä kaavassa on johtanut järjettömyyksiin asuntotuotannossa. Vaikka sillä oli varmasti hyvä tarkoitus saada aikaan keskikokoisia perheasuntoja, niin lopputuloksena on ollut esimerkiksi rakennuskanta, jossa on pieniä asuntoja alakerroksissa ja erittäin kalliita kaksikerroksisia lokaaleja kattokerroksissa. Sellainen asuntokanta tuskin palvelee nuoria perheitä.

Sokea tuijottaminen 75 neliön kaavamerkintään on johtanut myös vielä älyttömämpiin tilanteisiin. Välillä vähän ristiriitaiselta tuntuu, että vasemmistopuolueet ovat puheissaan vaatineet lisää rakentamisen tukitoimia työttömyyden estämiseksi näinä aikoina mutta toimilla päätöksenteossa on vaikutettu päinvastaiseen suuntaan, lisätty työttömyyttä. Esimerkiksi meillä oli rakennuslautakunnassa pari viikkoa sitten käsittelyssä rakennusluvan myöntäminen Sato-Rakennuttajien kokonaisuudessaan 8 asuntokohteen ensimmäiselle rakennukselle Talin suunnalla. SDP:n edustaja rakennuslautakunnassa jätti sen ensin pöydälle ja onnistui kaksi viikkoa sitten saamaan hankkeen rakennusluvan hylätyksi Vasemmistoliiton ja Vihreiden jäsenten tuella. Kokoomuksen edustajat olisivat viraston virkamiesten pohjaesityksen mukaan rakennusluvan myöntäneet.

Mikä sitten oli perusteena? Tämän ensimmäisen kohteen asuntojen keskipinta-ala olisi jäänyt 4,5 neliömetriä alle 75 neliömetrin tavoitteen. Tämä rakennus olisi silti ollut maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittaman 7 %:n vähäisen poikkeuksen piirissä ja lautakunnan hyväksyttävissä. Hylkäyspäätös tehtiin, vaikka neljän vapaarahoitteisen asuinrakennuksen kokonaisuuden keskipinta-alaksi oli suunniteltu yli 74 neliömetriä. Siis alle yhden neliömetrin vuoksi lisättiin työttömyyttä tällä hylkäyspäätöksellä.

29.4.2009

Rakennushankkeen käynnistyminen taantuman keskellä olisi tuonut töitä jopa sadoille työttömille rakennusalan ammattilaisille. Nyt töiden alkaminen voi viivästyä pahimmillaan jopa puolella vuodella. SDP:n, Vasemmistoliiton ja Vihreiden rakennuslautakunnan toiminnan seurauksena joudutaan monessa helsinkiläisessä kodissa kärsimään työttömyydestä tänä vuonna turhaan.

Vaikeina aikoina Helsingin päätöksentekijöiden olisi edistettävä hankkeita, joilla luodaan työpaikkoja. Erityisen tärkeää tämä on silloin, kun hankkeita voidaan edistää pelkällä hallinnollisella päätöksellä ilman julkista rahoitusta. Tervehdin siis tästäkin syystä ilolla tätä MA-täsmennystä, jossa 75 neliön keskipinta-alaa ei jatkossa merkitä kaavaan. Tämä tuo vähän joustavuutta ja ehkä estää tällaisia tilanteita toivottavasti tulevaisuudessa.

Sitä paitsi kyllä helsinkiläisten erilaiset tarpeet erilaisille asunnoille ohjaavat rakentamista, jos sille vain annetaan mahdollisuuksia. Meidän tehtävämme täällä on huolehtia, että kaavoitamme tarpeeksi tontteja. Kyllä näin asuntokannan monipuolisuus lisääntyy ja hinnatkin pysyvät aisoissa myös nousukaudella. Esitänkin tässä toivomusponnen, joka menee näin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ja lautakunnat pidättäytyvät käynnissä olevan taloudellisen taantuman aikana tekemästä päätöksiä, jotka tarpeettomasti hidastavat rakennushankkeiden käynnistämistä ja siten lisäävät rakennusalan työttömyyttä.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaksi kommenttia Romakkaniemelle. Ensinnäkin rakennuslautakunnassa tapahtunut asian äänestämisen ei suinkaan ollut niin kuin valtuutettu Romakkaniemi antoi ymmärtää, vaan toinen SDP:n edustaja, varapuheenjohtaja Tomi Sevander oli esittelijän kannalla eli oli myös tämän ehdotuksen mukaisesti, että se olisi tullut hyväksyä, ja toinen oli sitä vastaan ja sai sitten tukea muilta ryhmiltä, mikä oli tietysti valitettavaa. En missään tapauksessa olisi halunnut tämäntyyppistä päätöstä aikaiseksi vaan toivon, että kaupungin johto voi sen nyt jollain tavalla korjata tämän rakennuslautakunnassa tehdyn päätöksen. Tämän halusin korjata, ettei se anna väärää käsitystä, että

29.4.2009

koko demariryhmä olisi tässä asiassa jotenkin kovasti syyllinen. Emme missään tapauksessa halua edistää rakennusalan työttömyyttä vaan päinvastoin.

Toinen asia, joka liittyy tähän 75 neliön keskikokomääräykseen, niin ei mikään estä rakennuttajia tekemästä todella järkeviä asuntojakaumia. 75 kerrosalan keskikoon vallitessa voidaan todella saada hyviä perheasuntoja ja monipuolisia yksiöitä ja kaksioita. Se on vain tahdosta ja suunnittelutaidosta kysymys. Mutta tosiasia on kuitenkin, katsoin Helsingin tilastoja, että yli 40 % helsinkiläisistä asuu alle 40 neliön. Helsingissä asutaan ahtaammin kuin missään muussa pohjoismaisessa kaupungissa, ja kyllä tähänkin asiaan pitää joskus ?

Valtuutettu Vikstedt (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

En tunne Romakkaniemen tarkoittaman tapauksen kaikkia yksityiskohtia, mutta vasemmiston linja ei tosiaankaan ole torjua vuokra-asuntojen rakentamista. Tulee rakennettavaksi tuo kohde, josta Romakkaniemi puhui, ja se toivottavasti ja ihan varmaankin saa luvan, että se tulee rakennettavaksi. Tosiaankin, ihmiset, jotka nyt jonottavat vuokra-asuntoja, niin useimmathan ovat yksin ja kaksin asuvia, että niitä hiukan pienempiä kämppejä kyllä voidaan rakentaa enemmän.

Kiitos.

Valtuutettu Romakkaniemi (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Toteaisin vain, luen tästä puheestani, jonka luin paperista suoraan, että SDP:n edustaja rakennuslautakunnassa onnistui saamaan hankkeen rakennusluvan hylätyksi Vasemmistoliiton ja Vihreiden jäsenten tuella. Valtuutettu Anttilalle toteaisin vain, että en tässä sanonutkaan, että kaikki SDP:n edustajat olisivat tässä olleet mukana, mutta SDP:n edustaja oli se, joka esitti tätä hylkäystä.

Sitten toteaisin myös tästä helsinkiläisten asuntojen pienuudesta, niin se on totta, mutta toisaalta meillä myös pieniä yksiöitä tarvitaan eniten. Ja kyllä tämä, niin kuin apulaiskaupunginjohtaja esitti kalvoista, niin

29.4.2009

uuden rakennuskannan keskipinta-ala on huomattavasti tätä suurempi, ja tämä pieni keskipinta-ala kaupungin rakennuksissa johtuu siitä meidän vanhasta rakennuskannastamme, jota meillä Helsingissä on paljon, mm. 50-luvulla rakennettua.

Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Sen verran Maija Anttilalle, että puolet on 40 neliön alle, mutta meidän asutokunnastamme taas yksin asujia on 50 %, että se menee aika lailla yksiin, ja 40 neliötä on yli keskimääräinen asutuspinta-ala kuitenkin Helsingissä, per henkilö.

Ledamoten Modig

Tack, ordförande.

Tästä keskipinta-alatavoitteesta erittäin hyvää keskustelua on käyty, ja se on erittäin hyvä, että sitä määräystä on höllennetty. Kuitenkin esityksessäkin esitettyä tavoitetta ohjataan tontinluovutuksella. Se voi olla siihen aivan paras keino. Vasemmistoliitto ei millään tavalla halua pitää kiinni tästä 75 neliön tavoitteesta.

Kuten Penttilä MA-ohjelmaa esitellessään totesi, niin MA-ohjelman mukaiset asuntotuotannon määrät ovat erittäin haasteellisia meille saavuttaa. Tähän on yksi lääke, yksi työkalu täydennysrakentaminen. Se on erittäin hyvä työkalu, mutta se on myös erittäin haasteellinen. Se on hyvä sen takia, että me saamme silloin maankäytön erittäin tehokkaaksi, mikä on myös erittäin ekologista, pystytään luomaan tiivis kaupunkirakenne. Mutta se asettaa myös aivan uudenlaisia haasteita suunnittelulle, koska on aivan eri suunnitella kokonaan rakentamattomalle alueelle kuin jo suht tiiviiseen kaupunkirakentamiseen sisään. Sen takia minun mielestäni meidän pitää olla erittäin tarkkana siinä, että tämä täydentämisrakentaminen, mihin tulevaisuudessa tullaan enemmän ja enemmän satsamaan, varmasti rikastaa meidän kaupunkiamme, ettemme me tässä rakentamispaikassa tee lyhytnäköisiä ratkaisuja. Sen takia tämä Hakasen ensimmäinen ponsi oli erittäin paikallaan, ja minä kannatan sitä, vaikka sitä taidettiin jo kannattaa. Haluan myös loppuun kannattaa Kati Peltolan pontta.

29.4.2009

Valtuutettu Ylikahri

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja tästä energiatehokkuudesta, ja itsekin siitä mainitsin jo edellisessä asiakohdassa. Olen edelleen vahvasti sitä mieltä, että Helsingin kaupungin tulee parantaa toimintaansa tässä uudisrakentamis- ja energiatehokkuudessa eikä vain vedota valtiolta tuleviin säädöksiin. Siksi kannatankin valtuutettu Moision tekemään pontta, vaikka sitä taidettiin jo kannattaa.

Toinen asia, mistä olen ollut huolissani, on se, että uusien rakennuksien ilmastovaikutukset eivät koostu pelkästään siitä, kuinka paljon ne kuluttavat energiaa vaan myös näistä rakennusmateriaaleista. Olin aika surullinen, kun tämä Vuosaarella ollut puurakentamisalue nyt jouduttiin muuttamaan betonirakenteiseksi, kun ei löytynyt toteuttajia, oli liian kallista. Toivoisin, että kaupunki ei tässä kuitenkaan löisi hanskoja tiskiinkin vaan edelleen yrittäisi löytää keinoja, joilla puurakentamista voitaisiin edistää. Kuten tässä energiatehokkuudessaakin, niin tässä puurakentamisessa Helsinki ja Suomi tulevat moniin muihin maihin verrattuna jälkijunassa.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja tästä MA-ohjelman seurantaraportista ja puhuttu muutenkin MA-ohjelman sisällöstä. Sehän tietenkin ansaitseekin kunnan keskustelun. Ensimmäiseksi haluan kannattaa, niitä on kyllä ilmeisesti jo kannatettukin, mutta valtuutettu Maija Anttilan tekemiä ponsia.

Apulaiskaupunginjohtaja sanoi tuossa omassa esittelypuheenvuorossaan, että tässä näiden tavoitteiden toteuttamisessa pitää nähdä näitä keskeisiä tavoitteita. Keskeinen tavoitehan tietenkin on tämä määrällinen tavoite siinä, että saadaan rakennettua riittävä määrä asuntoja. Helsingihän ei pysty itse kaikkia ongelmia ratkaisemaan, me tarvitsemme siinä aika paljon valtion toimia.

Nyt on sitten lähdössä liikkeelle näitä ns. välimallin asuntoja, joissa on paljon hyviä puolia ja ne näyttävät nyt olevan se rahoitusmalli, joka vetää, mutta niissähän on myös sisäänrakennettu sitä ongelmaa, että

29.4.2009

rakennetaan vuokra-asuntoja, joissa sitten kun maksaa valtion lainat pois, voi muuttaa ne hyvin nopeallakin tahdilla omistusasunnoiksi jopa viiden vuoden kuluttua. Siinä on tietysti vähän sellaista pelkoa, että onko meillä sitten jo muutaman vuoden päästä taas se tilanne edessä, että suuri määrä vuokra-asuntoja siirtyy omistusasunnoiksi. Sehän tarkoittaa käytännössä, että harvemmin se, joka siinä asuu, ostaa sen asunnon, vaan monesti vuokralainen joutuu hakemaan uuden asunnon ja asunto myydään jollekin toiselle, joka sen haluaa ostaa.

Sitten täällä valtuutettu Hakanen kritisoi sitä, että Asuntohankinta Oy on ajettu alas. Se ehkä asiakirjoista vähän siltä näyttää, mutta nimenomaan konsernijaosto ja kaupunginhallitus ovat siinä yhteydessä todenneet, kun sitä asiaa on käsitelty, että Asuntohankinta yhtiönä sinänsä halutaan pitää olemassa. Sehän on tällä hetkellä siinä taloudellisessa tilanteessa, että varsinaista asuntohankintaa ei tällä hetkellä pystytä tekemään mutta joka tapauksessa instrumenttina se halutaan pitää, ja sen osalta meidän on varmaan palattavakin tähän keskusteluun, että kuinka paljon me sillä tavalla ja sitä käyttäen haluamme hankkia kaupungille asuntoja. Mutta se ehdottomasti on olemassa.

Sitten, valtuutettu Romakkaniemi täällä nyt jo kuvasti tätä, että minkälaisiin tilanteisiin tämä 75 neliön tavoite päätöksenteossa johtaa. Meidän on nyt jotenkin muistettava se, että tämä on laajalla enemmistöllä päätetty aikanaan, että 75 neliötä on se tavoite ja jo nythän sitä tässä puretaan. On ihan luonnollista, että osassa päätöksentekoa ja osa eri luottamustehtävissä olevia ihmisiä on ottaneet myös vakavasti sen, että se on ollut se tavoite. Ja sen uudelleenperusteleminen eri ihmisille vaatii aikaa ja vähän työtäkin selostaa, että miksi siitä nyt näinkin nopeasti halutaan luopua siitä tavoitteesta. Sitten sattuu näitä käytännön tilanteita, mutta kyllä meidänkin ryhmässämme tätä asiaa on käyty läpi, ja nyt tämä linjaus, mikä tässä seurantaraportissa on, on meidänkin ryhmämme kannan mukainen, että joustavoitetaan nyt ja tullaan vastaan siinä kaikessa, missä voidaan ja palataan sitten joskus, jos tilanne on toisenlainen.

Tämän päivän Helsingin Sanomissa oli pääkirjoitussivulla kirjoitus meidän naapureitamme koskevasta asiasta eli Espoonkruunusta. Siellähän on kaupungin vuokrakiinteistöyhtiöt laitettu yhteen, ja siellä on kuclinut jo pitkän aikaa ja käyty valtuustossa pitkiä keskusteluja siitä, että minkälaisella hallintomallilla sitä yhtiötä johdetaan. Nyt siellä on päätetty sitä järjestelmää muuttaa. Minusta se on tärkeä huomioida ja katsoa niitä ongelmia, mitä siellä on syntynyt, ettemme itse sortuisi samoihin ongelmiin. Meillä joka tapauksessa tulee olemaan yksi

29.4.2009

keskeisistä kysymyksistä tässä jatkossa, kun toteutetaan näitä apulaiskaupunginjohtajankin esittelemiä tavoitteita, että kuinka paljon rakennetaan asuntoja ja varsinkin vuokra-asuntotuotanto, joka on erittäin tärkeää, niin siellä tulee sitten vastaan tämä vuokrantasauskysymys. Meistä osa oli viime viikolla vuokralaisneuvottelukunnassa kuultavana, ja sen keskustelun pohjalta esitän toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että MA-ohjelman toimeenpanossa tarkastellaan myös kaupungin vuokra-asuntotuotannon vuokrantasausjärjestelmää ja pyritään löytämään siihen mahdollisimman oikeudenmukainen määräytymismalli.

Kiitos.

Valtuutettu Romakkaniemi (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Toteaisin vain valtuutettu Kantolalle ja Anttilallekin, että ymmärrän, että tällaisia erehdyksiä sattuu ja luotankin, että sosialidemokraatit kannattavat sitä pontta ? varmasti menee myös luottamushenkilöillemme lautakuntiin tiedoksi.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustoverit. .

No, tämä Romakkaniemen ponsi on kyllä minusta ihan älytön, koska ei valtuusto voi sillä lailla antaa yleisohjetta, että yksittäiset lautakunnat noudattaisivat vain yhtä ohjetta tehdessään päätöksiä. Ylipäänsä ongelman rakentamisessa ja missä tahansa lautakuntatyöskentelyssä on se, että hirveän monta tärkeää kaupungin tavoitetta täytyy yrittää sovittaa yhteen. Minulla ei ole tietoa, mikä oli syy, miksi rakennuslautakunnan enemmistö oli hylkäämässä tätä rakennuslupaa tässä asiassa enkä siihen ota kantaa. Mutta totta kai rakennuslautakunnalla pitää olla mahdollisuus evätä se, jos se demokraattisessa järjestyksessä kokee, että se asia jossain syyssä ei täytä lakia ja järjestystä eikä sitä poliittista enemmistöä, joka siellä lautakunnassa.

29.4.2009

Aloitin sitten varsinaisen puheenvuoron viitaten tuohon Kantolan pontteen, minä kannatan sitä. Haluan selvennykseksi sanoa, etten suinkaan vastusta vuokrien tasausjärjestelmää, vaan kannatan sitä kiihkeästi, mutta niin nähdäkseni myös Kantola kannattaa. Itse asiassa siinä on kyse siitä, että kun meillä on pienet kiinteistöosakeyhtiöt ja tämä vuokratasausjärjestelmä tapahtuu näiden yhtiöiden sisällä, niin yhtiöt vastustavat sitten täydennysrakentamista sen takia, että ne ymmärtävät, että se rakennushanke siihen viereen tulee nostamaan heidän vuokriaan. Olisi paljon parempi, että tämä tasaus tapahtuu koko kaupungin vuokra-asuntokannassa.

On tiettyjä syitä, minkä takia näiden kiinteistöyhtiöiden on hyväkin olla pienikokoisia, se liittyy asukasdemokratiaan ja toimintaan tällaisissa pienimuotoisissa asioissa. Mutta minusta oikea ratkaisumalli olisi se, että nämä kiinteistöyhtiöt muodostaisivat yhdessä yhden ison yhtiön, joka puolestaan hoitaisi tällaiset tasausasiat ja jotkut tietyt isot hankinnat tai jotkut kilpailutukset tai jotkut sellaiset seikat, jolloin se hyötykin niille yhtiöille, niille pienemmille olisi kaikkein suurin. Eli tätä kaupungin oman kiinteistöosakeyhtiön, kaupungin omistamien asuntoosakeyhtiöiden ikään kuin uudelleenjärjestämistä tavallaan, jossa saadaan sekä ison että pienen kokonaisuuden edut yhdessä, niin se on ihan teknisesti toteuttavissa ja toivon mukaan tällainen kuvio etenee järkevästi.

Kun puhutaan MA-ohjelmasta noin laajemmin, siis kannatin sitä Kantolan pontta. MA-ohjelmasta näin laajemmin, niin minusta positiivista on se, että vihdoinkin kaupungissa mietitään asumista ja rakentamista ikään kuin kokonaisuutena ja yritetään löytää niitä eri toimikuntien, tai anteeksi, eri hallintokuntien ja lautakuntien välistä – nyt minulla ajatus pätkii, kun tuolla on kauhea pälinä. Please, ystävät.

Niin, minä olin sanomassa sitä, että juuri tämä poikkihallintokuntaisuus tässäkin asiassa on erityisen tärkeä ja kun nyt mietitään kaavoittamisen tarpeita, kiinteistöhallinnon tarpeita ja rakentamisen tarpeita, niin niitä on pakko ajatella yhdessä. Minä voin sanoa omasta kokemuksesta, että kun ensiksi olin kaavoittaja, olin kiihkeä kaavoittaja, joka halusi laittaa kaavoihin kaiken poliittisen ohjauksen. Kun olin kiinteistölautakunnassa aloin ymmärtää, että myös siellä tehdään poliittista ohjausta ja joskus liian tiukat kaavat oikeasti tuottavat ongelmaa järkevän kiinteistöpolitiikan tekemisessä. Ja nyt sitten, kun olen ATT:n puheenjohtajana, olen ryhtynyt miettimään ikään kuin kolmatta ulottuvuutta eli tätä rakentamista ja sen esteitä ja ongelmia. Ja tietysti tämä taantuma, joka on tuonut niihin vielä oman elementtinsä, niin on ollut minusta erityistä opettavaista.

29.4.2009

Edelleenkin olen sitä mieltä, että ympäristöasioissa, esteettömyysasioissa, esteettisissä kysymyksissä ja sen tyyppisissä seikoissa, jotka usein koetaan rakentamisen esteinä, niin pitää noudattaa järkeviä linjauksia ja etsiä ratkaisuja, mutta olen myös havainnut, että monessa kohtaa tämä poikkitarkastelu useamman hallintokunnan välillä, niin antaa keinoja toteuttaa hyviä tavoitteita tehokkaammin kuin pelkästään yrittää ohjata niitä yhdestä paikasta.

Yksi esimerkki hyvä on tämä keskustelu autopaikkanormista, joka aina kaupunkisuunnittelukäsittelykysymyksenä, kaava-asiana on aina tuottanut hirveästi tuskaa ja muodostunut sellaiseen poliittiseen asetelmaan, että pidetäänkö autoilua välttämättömänä vai ei. No nyt tämän taantumun seurauksena, niin ollaan vakavasti miettimässä, niin kuin kuulimme MA-ohjelmassakin, yksittäisissä tonteissa, ehkä isommissakin alueissa voidaan miettiä selvästi parempaa parkkipaikkannormia, joka on ihan pirun järkevää juuri sen takia, että juuri ne parkkipaikat saattaa tehdä monet kohteet taloudellisesti täysin toteuttamiskelvottomiksi. Etenkin juuri kun puhutaan Aravan vuokrataloista tai joistakin Hitas-kohteista, niin on järkevää räätälöidä ne pienemmällä normilla, koska silloin ne talot on taloudellisesti helpompi toteuttaa ja niille löytyy ostajat. Ylipäänsä, jos me kaavoituksessa tehdään hirveän kalliita kohteita, varsinkin erityisrakentamiseen, niin lopputulos voi olla, että meillä on hieno kaava mutta meillä ei ole ketään, joka pystyy sen toteuttamaan, edes kaupungin oma tuotanto, koska ATT:nkin on pakko yrittää saada myös ne hankkeet sellaisiksi, että niihin joku oikeasti muuttaa asumaan. Eli tässä suhteessa tämä MA-ohjelman tällainen perustarkastelutapa on minun mielestäni erityisen järkevää ja toivottavasti se ikään kuin etenee jatkossakin.

Mutta se, mitä kuultiin myös apulaiskaupunginjohtaja Penttilän puheesta on se, että jos me haluamme lisätä tuotantoa tässä taantumavaiheessa, missä kaupunki on keskeinen operaattori, kun yksityiset eivät oikeasti rakennakaan. Niin meidän täytyy muistaa, että ATT pystyy rakentamaan vain, jos sillä on riittävä tonttivaranto. Ja vaikka aika optimistinen arvio oli apulaiskaupunginjohtajalla, että ATT kykenee pysymään tavoitteissaan, niin kyllä me ATT:n puolella olemme erittäin huolissamme siitä, että riittävät nämä tontit eri hallintomuotoihin, mutta etenkin myös vuokratonttien saatavuus edelleen on ongelma. Ja kuten kuulimme Penttilältä, niin kolme vuotta kestää keskimäärin se, että saadaan ikään kuin siitä tontin luovutuksesta tämä tontti rakentamiskuntoon. Ja jos meillä on tavoite saada tämä 1 500 asuntoa ATT:n kautta vuoteen 2012 mennessä, niin meidän on oikeasti tänä

29.4.2009

vuonna asetettava riittävä määrä tontteja, jotta kolmen vuoden päästä, vuonna 2012 näihin tavoitteisiin päästäisiin. Ja vaikka tämä on itsestään selvä ja kuului oikeastaan tuossa Penttilän puheessakin, niin minä haluaisin valtuuston päätöksen selkänokajaksi ATT:n työskentelyssä ja esitän tällaisen ponnen:

Valtuusto edellyttää, että turvatakseen kaupungin omalle asuntotuotannolle vuoteen 2012 asetettujen tuotantotavoitteiden toteutumisen kaupunki osoittaa tontinluovutuksessa jo tänä vuonna riittävän määrän vuoteen 2012 mennessä rakennuskelpoiseksi saatettavissa olevia tontteja.

Tietenkään kiinteistövirasto ei voi niitä luovuttaa, jos niitä ei ole kaavoitettu. Mutta minä haluan, että tämä käsitellään, jos tämä ponsi menee läpi, se tietenkin käsitellään sekä kaupunkisuunnittelulautakunnassa että kiinteistölautakunnassa ja silloin tulee jälleen tarkasteltavaksi, mitkä kohdat tässä asetelmassa mättävät. Ja en minä siitä ketään yksittäistä hallintokuntaa halua moittia, meidän on yhdessä löydettävä se ratkaisu, millä nämä eri näkökulmat toimivat yhdessä. Ja se on tämän ponnen tarkoitus, toivottavasti se menee läpi.

Ja toisen ponnen esitän liittyen tähän 75 neliön keskipinta-alavaatimukseen. Sanottakoon, että se on ollut minusta hyvä tavoite, mutta se on väärin muotoiltu alun alkaenkin. Koska 75 neliön keskitavoitteen voi tavoittaa joko rakentamalla 75 neliön asuntoja tai rakentamalla paljon pieniä ja sitten hyvin paljon suuria. Ja nämä kaikkein suurimmat asunnot ovat olleet rakentamisen este tällä hetkellä siksi, koska ne suurimmat eivät mene kaupaksi. Niiden hinta tulee olemaan sellainen monissa kohteissa, että niitä ei kukaan halua ostaa. Tai jos ne on jotain säädelyä tuotantoa, niin ne hinnat nousevat korkeiksi, että kenelläkään ei ole siihen varaa. Tämähän se ongelma on.

Ja meillä on kaupungissa monta asuntopulaa päällekkäin, pieniä asuntoja tarvitaan myös. Ja ne menevät kaupaksi, sen takia rakennusliikkeet tekevät niitä pieniä ja päästäkseen siihen keskipinta-alaan, niin sitten ne tekevät niitä tolkkottoman isoja, jotka sitten jää sinne taseeseen roikkumaan. Ratkaisu tälle, ja meidän tavoitehan siis yhteisesti oli alun perin, että me saamme riittävästi sopivan kokoisia perheasuntoja, ei mitään maxi-lukaaleja ja bungaloweja tai tällaisia penthouseja jonnekin katoille. Vaan me halusimme nimenomaan kohtuukokoisia, kohtuuhintaisia perheasuntoja. Niin miksi

29.4.2009

(Puheenjohtajan välihuomaus.)

No, minä päädyn ihan juuri tähän ponteen. Mutta se idea on se, että meidän pitäisi mieluummin säädellä sitä haluttua, halutun kokoisten asuntojen minimäärää sillä alueella. Ja jättää ne loput asunnot sen kokoisiksi, kun rakennusliikkeet haluavat. Minua ei haittaa yhtään, että siellä on yksiöitä ja kaksioita, kunhan siellä on tietty määrä sopivankokoisia perheasuntoja. Unohdetaan keskipinta-alamäärä ja sanotaan minimipinta-ala, että tietty osuus niistä asunnoista alueella pitää olla vähintään 75 neliöisiä, loput saa olla mitä vaan. Ja tästä hyötyisivät rakentajat, ATT ja yksityiset ja tästä hyötyisi nimenomaan se meidän tavoite, että me saamme myös niitä perheasuntoja tuotettuja, joita markkinat itsessään ei välttämättä tuota. Ja nyt sitten se ponsi.

Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää, olisiko jatkossa järkevämpää turvata perheasunto- ja aluekohtaista saatavuutta 75 neliön keskipinta-alavaatimuksen sijaan kulloinkin tavoitellun kokoisten perheasuntojen minimimääräluvulla.

Kiitoksia.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Palavasieluisessa puheenvuorossaan valtuutettu Rantanen totesi häveliäästi, että vuokratonttien saatavuus on ollut ongelma. Ja tähän nyt ei ole mikään uutinen, kaikki me sen tiedämme, mutta kyllä minä aion varmaan tulevat vuodet jatkuvasti käyttää täältä sen puheenvuoron, että pallo on kyllä meillä itsellämme. Kaupungilla on kaavoitusmonopoli ja minäkin yhdyn siihen joukkoon, joka toivoo, että tämä hallintokuntien välinen yhteistyö toimii niin, että niitä vuokratontteja tulee ja tässä se pallo on erityisesti kiinteistölautakunnalla.

Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

29.4.2009

Tästä 75 neliön keskipinta-alavaatimuksesta. Se on ehkä huono keino siihen tavoitteeseen, johon on pyritty eli siihen, että olisi myös niitä isompia asuntoja. Siinä mielessä se, mitä valtuutettu Rantanen sanoi, että asetettaisiinkin tavoite, että on tietty määrä 75-neliöisiä, niin se ei tavallaan riitä, se ei korvaa tätä, koska tässä on nimenomaan silloin, kun tämä asunto-ohjelma on, tai maankäytön ja asumisen ohjelmaan laitettiin, niin tavoiteltu sitä, että olisi myös 100 neliön asuntoja ja 120 neliön asuntoja. Kuitenkin on niitä perheitä, jotka ovat valmiita satsaamaan asumiseensa niin paljon, että haluavat 100 neliötä, jos heillä on esimerkiksi kolme lasta tai enemmän. Ja jos ei sen kokoisia asuntoja löydy Helsingistä, niitä löytyy naapurikunnista ja sen jälkeen autoilu lisääntyy. Eli meillä pitää myös olla Helsingissä tarjolla vähän isompia asuntoja. Tämä Helsingin on Euroopan pääkaupungeista pienasuntovaltais.

Valtuutettu Vuorinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta Tuomas Rantanen piti erinomaisen puheen ja ihmettelikin, että, hän on itse asiassa vihreä. Toivoisin, että hän saisi tämän sanomansa ja viestinsä muillekin vihreille, se helpottaisi huomattavasti käsitykseni mukaan meidän lautakuntatyöskentelyä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

? ponsi, vaikka saatoin sanoa niin, että 75 neliötä tietty määrä, niin voihan sen aluekohtaisesti päättää sen minimimäärän, mitä kulloinkin katsotaan sillä alueella tarvittavaksi. Olkoon se tietty määrä sopivan kokoisia perheasuntoja, niin määriteltäköön se sitten sen alueen perheasuntotarpeen mukaan eikä keskipinta-alan mukaan. Tämä oli minun pointtini ja se on tuon ponnin pointti. Nyt, kun me puhumme keskipinta-aloista, niin se sotkee koko ajan sitä tarkastelua siksi, koska jos tehdään pieniä, niin sitten pitää tehdä taas niitä isoja, joita kukaan ei halua. Ja me kaikki haluamme niitä sopivan, halutun kokoisia perheasuntoja, se voidaan tehdä mieluummin ohjaamalla sitä minimimäärälukua kuin keskiarvoa.

29.4.2009

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Palataksemme tähän oikeaan aiheeseen, niin täydentämISRakentaminen ja hissien lisääminen alueilla, joilla väestö vanhenee tai nuoret lapsiperheet muuttavat sukupolvivaihdon kautta 20–60-luvulla rakentuneisiin kaupunginosiin. Tontin vuokrien ja kiinteistöveron korotukset, hissien ja taloyhtiöiden peruskorjausten rahoittaminen, kaikki nämä lisäävät asuinkuluja. Kuluja tulee voida helpottaa myös täydentämISRakentamisella tai yksittäisellä, myös vuokra-asuntoyhtiön tontilla olevan rakennusoikeuden myymisellä.

Vaikka kaupunginvaltuusto hyväksyikin aikanaan maa- ja asunto-ohjelman yhteydessä ponnin, jossa ympäristö- ja piha-alueet tulisi suunnitella liikkumista aktivoiviksi, niin ei museaalinen suojelu saa kuitenkaan estää hissien rakentamista eikä pihojen täydentämISRakentamista. Hissit lisäävät kaikesta huolimatta talon arvoa ja asumismukavuutta ja haluttavuutta ja lisärakentaminen taas taloyhtiön mahdollisuutta peruskorjauksiin. Ja nyt kun meillä suojellaan kokonaisia kaupunginosia, niin tämä on kyllä ihan oikea uhka, kaikista täydentämISRakentamispäätöksistä huolimatta, että museaalisilla syillä estetään nämä rakentamiset.

Lisäksi taloyhtiöiden mahdollisuus lunastaa tontti yhtiölle myös tarvittavan lainan vakuudeksi tulisi sallia. Näin myös yksittäisen kaupunkilaisen taloudellinen turva paranisi. Kaupunginjohtajan esille ottama erityisryhmien ARA-rahoitteinen rakentaminen on oikeastaan luonnollinen jatkumo sille, että siellä on ollut kysyntää, joka ei ole täyttynyt. Eli nuoriso ja sitten näiden esteettömien hyvin varustettujen vammais- ja senioritalojen rakentamisen tarve pääsee vihdoinkin toteutumaan. Ja luulen, että se on syy, miksi niitä rakennetaan niin paljon.

Ja sitten, koska lapsien pois muutettua perheet voivat muuttaa pienempiin asuntoihin ja päästää omat perheasuntonsa markkinoille taas uusien lapsiperheiden kodeiksi, niin se varmaan toteutuu tässä sukupolvien vaihtuessa eri kaupunginosissa. Viimeksi mainittu kierto on entistä tärkeämpää silloin, kun ihmisten tulotason kasvaessa myös haluttava asuntopinta-ala kasvaa. Ja yksiöiden ja kaksioiden, oikeastaan tällainen ylivalta, pitää kaupungin asukasrakenteen ikääntyvien ja nuorten sinkkujen lapsettomana keskittymänä. Ostaminen mahdollistavien kohtuuhintaisten perheasuntojen saamiseen markkinoille noususuhdanteen alkaessa tulisi kuitenkin

29.4.2009

myös varautua. Ennen nykyistä nopeasti iskenyttä taantumaa näkyi jo ihan selvästi vanhojen keskusta-alueiden lapsilukumäärän kasvu isojen asuntojen markkinoille vapautumisen myötä. Ja tämän taantumana kääntyessä kasvuun keskustan lapsellistuminen jatkuu yhä ja oikeastaan sekä vuokra- että omistuspohjaisena. Mikäli perheasunnot jätetään rakentamatta, on turha haaveilla vanhenevaa kaupunkiväestöä hoitavista helsinkiläisistä tai lapsiperheistä.

Ja lisäksi, vakailla ja monipuolisilla rahoitusratkaisulla sitä vastoin tulisi tukea perheiden kykyä ostaa asuntonsa joko kokonaan tai osaksi ja samalla turvata talouttaan ja kiinnittymistään kotikaupunkiinsa Helsinkiin. Ja tämä asumisoikeusasuntojen kysyntähän on hyvä merkki siitä, että ihmisillä on myös tahtoa hankkia se asunto osittain omaksi. Ja siihen asumisoikeusasuntoon heillä yleensä on rahaa, vaikka olisi vielä tällainen nuori pariskuntakin. Ja sen vuoksi pitäisi ehkä vielä enemmän miettiä näitä taloudellisia tukia näiden esimerkiksi vuokra-asuntojen ostamiseksi omaksi.

Kiitos.

Valtuutettu Karu

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Eli olisin halunnut puhua lyhyesti tällaisesta pienestä yksityiskohdasta, sinänsä mehukkaasta kylläkin, kun ullakkorakentamisesta. Huomasin, että tuossa on, seurantaraportissa todettiin, että tällaisia erilaisia tiedotustilaisuuksia ja kampanjoita tullaan järjestämään täydentämiskäytön rakentamisen suhteen, muun muassa ullakkorakentamiseen. Mikä on hyvä asia. Ullakkorakentaminen on kohtuullisen vaikea ja pitkäaikainen projekti. Siinä on monta vastustajaa. Ja lisäksi nämä osakkeenomistajat, taloyhtiön osakkeenomistajat kokevat aika pieneksi tämän rahasumman, tai sen taloudellisen arvon, minkä he saavat myymällä tämän rakennusoikeuden pois. Isännöitsijän työmäärä kaksinkertaistuu, hän ei siitä mitään erikoispalkkiota saa. Ei välttämättä osaa pyytää eikä kukaan osaa toisaalta antaa. Ja hallituksen puheenjohtajan ja hallituksen jäsentenkin työmäärä vaan lisääntyy. Lisäksi ullakkorakentaminen vielä, niin se on äkkiä puoli vuotta, voi olla vuosikin, kun kuuluu kovaa meteliä ja pölyä taloyhtiössä.

Kaupunki on kuitenkin ullakkorakentamisen suuri voittaja. Kaupunki saa siitä periaatteessa ikuisia lypsylehmiä veronmaksajan muodossa

29.4.2009

eli kaupungin intressissä varmasti olisi jollain tavalla tuon tiedottamisen lisäksi rakentaa jonkinnäköisiä jopa porkkanoita, miten tällaisia lypsylehmiä saataisiin lisää.

Tässä kaikki, herra puheenjohtaja.

Valtuutettu Vikstedt

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tuomas Rantanen sai jo kehuja puheenvuorostaan ja minäkin kehun, arvostelen ainoastaan sitä kohtaa, että kun hän sai, että ATT rakentaa. Minusta tuntuu, että moni valtuutettu tosiaankin, että ATT rakentaa. Se rakennuttaa asuntoja vuokrataloyhtiöillemme. Ja haluan kannattaa Rantasen molempia ponsia.

Ja sen lisäksi kannatan Kati Peltolan pontta, jossa puhutaan todellakin siitä omasta asuntorakentamisesta. Me tarvitsemme sellaista sen takia, että kun oli noususuhdanne, niin omaa asuntorakentamista tarvitaan sen takia, että saadaan vertailukohta hinnalle, asuntotuotannon hinnalle. Ja saadaan jopa vertailukohta tuottavuudelle, koska rakennusala on siitä ihmeellinen ala, että siellä voi tuottavuus jopa pudota, ja nimenomaan noususuhdanteessa. Ja sen lisäksi omaa tuotantoa tarvitaan sen takia, että ylipäätään vuokra-asuntoja saadaan rakenteille, kun markkinat eivät niitä halua tehdä. Ja kuulostaa myös siltä, että kaikenlainen innovatiivisuus niin kuin matalaenergiatuotanto ei lähde käyntiin muuta kuin sillä, että todella halutaan, tehdään itse, kun eivät sitä muut halua tehdä.

Ja matalasuhdanteessa tapahtuu sellainen omituisuus, että pääurakoitsijat laajalti vaihtavat aliurakoitsijat ulkomaisiin vuokrafirmoihin. Ja siitä seuraa, että verotuloja ei kerry kaupungille eikä valtiolle, vaikka verorahoja siirretään nyt jo. Me kyllä kannamme, että elvytetään, mutta kun rahaa tuppaa menemään harmaaseen talouteen. Ja kun olisi omaa tuotantoa, niin siitä ei menisi ainakaan niin paljon. Minä olen itse muun muassa monen muun tavoin ollut tässä toista kuukautta lomautettuna juuri tämäntapaisen toiminnan takia.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

29.4.2009

Kiitos, puheenjohtaja.

Huolimatta siitä, että tuossa valtuutettu Rantanen ankarasti suomi Juho Romakkaniemen pontta, lähinnä kai sillä perusteella, että lautakunnalla pitää olla oikeus tehdä päätös oman harkintansa mukaan, niin rohkenen tätä pontta kannattaa. Tässähän mainitaan nimenomaan näin, että ”jotka tarpeettomasti hidastavat rakennushankkeiden käynnistymistä”. Ja meillä täällä ylipäänsäkin lautakuntatoimikunnassa ihan turhaan sen vuoksi, ettei ole jaksettu papereihin ja asioihin perehtyä, niin hidastetaan hyvien hankkeiden eteenpäin menoa, että muutenkin ihan hyvä ponsi.

Valtuutettu Puura

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Tässä on hyvää keskustelua käyty tästä MA-ohjelmasta ja sen seurannasta ja onnistumisista ja epäonnistumisista. Ja myös apulaiskaupunginjohtajan esittely oli mielestäni oikein hyvä ja tarpeellinen. Yhdyn niihin näkemyksiin, jotka korostivat tätä energiatehokkaan rakentamisen ja peruskorjaamisen lisäämisen tarvetta ja sitä, että Helsinki ei näissä kysymyksissä valitettavasti ole ollut sellainen etulinjan kulkija. Myös se, että tällainen ehyt kaupunkirakenne, joka on kohtuullisen tiivis on ilmastopoliittisesti nähdäkseni ainoa kestävä tulevaisuuden suunta ja on ollutkin hyvä kuulla tätä keskustelua tuoreena kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenenä. Ja tämä ajattelutapahan on saanut täällä paljon kannatusta.

Pidän tärkeänä sitä, että meillä on monipuolinen asuntotarjonta, on vuokra-asuntoja, osa-omistusasuntoja, omistusasuntoja, Hitaksia ja näin poispäin, myös tulevaisuudessa. Ja että myös erikokoisia asuntoja on saatavilla. Tarvitsemme sitä, että ihmiset pystyvät mielellään kiinnittymään siihen omaan asuinalueeseensakin ja voivat vaikka asua eri elämänvaiheissa samalla alueella, jopa ehkä samassa talossakin. Meidän asuntotuotantomme ja rakentamisemme tarvitsee ehkä aikaisempaa enemmän sellaista muunneltavuutta.

Pidän itse tärkeänä myös sitä, että pyrimme omaleimaisuuteen ja katson, että myös tässä kerrostalorakentamisessa on paljon mahdollisuuksia sen suhteen, että se voi olla vetovoimaista ja monimuotoista. Ja onkin hyvä, että kaupungilla on ollut tämän kerrostalorakentamisen kehittämishanke ja pidän sitä erittäin tärkeänä.

29.4.2009

En yhdy valtuutettu Hakasen esittämiin näkemyksiin siitä, että tämä Esikaupunkien renessanssi -hanke olisi lähinnä tällainen jotenkin negatiivinen hanke. Olemme saaneet tuolla lautakunnassa siitä tietoa ja pidän sitä erittäin tärkeänä, että näitä esikaupunkeja kehitetään eri puolella ja nimenomaan myös niin, että asumisviihtyisyyttä, palvelujen yhteensopivuutta ja myös näitä viheralueita pidetään voimissa tulevaisuudessakin.

Ja ehkä näiden uusien asuinalueiden, mutta myös vanhojen asuinalueiden osalta, niin edelleen täytyy painottaa myös sitä, että yhteisöllisiä tiloja, julkista tilaa pitää olla. Asukastilaa ei monissakaan kaupunginosissamme ole riittävästi tai niitä tiloja ehkä on, mutta niiden käyttömahdollisuudet ovat rajoitettuja tai vuokrat ovat liian korkeita.

Korostaisin myös sitä, että rakentamisen laatuun on edelleen pyrittävä panostamaan, meillä on liian paljon kosteus- ja sisäilmaongelmia ilmennyt ja niiden korjaaminen tulee erittäin kalliiksi sitten jälkikäteen. Ja tarvitaan sellaista säännönmukaista seurantaa ja laadukasta suunnittelua, riittävää kuitenkin ajallistakin panostamista ja osaamista siihen suunnitteluun, ja tietysti myös ajantasaista valvontaa.

Rakentamisen hintaan vaikuttavaa, niin kuin täällä on monesti jo puhuttu, niin monet lait ja määräykset ja sinänsä oikeansuuntaiset tavoitteet. Mutta jos ajatellaan esimerkiksi tätä esteettömyysvaatimusta, niin hyvin pitkälle vietyä, niin on selvää, että se ehkä sitten sotii tällaisen monimuotoisen rakentamisen tai kohtuuhintaisen rakentamisen kanssa pitkälle. Siinähan jouduttaisiin lähtemään lähinnä siitä, että kaikki mäet räjäytetään ensinnä tasaiseksi ja sitten siitä lähdetään eteenpäin rakentamaan. Ja näin ollen en kannata sitä, että esteettömyysvaatimukset viedään ääriään myöten kaikkeen rakentamiseen.

Tämä talouskriisi on nyt johtanut siihen, että kovan rahan rakentamista ei tapahdu ja meillä onkin nyt oiva tilaisuus panostaa tähän vuokra-asuntotuotantoon. Näyttää hyvin ilmeiseltä se, että tämä 5 000 asunnon tavoite per vuosi on epärealistinen tässä taantumatilanteessa. On hyvä, että erityisryhmille on vuokra-asuntoja saatu rakennettua ja niiden määrät ovat kasvussa ja pidän erittäin tärkeänä tietysti asunnottomuuden tehokasta vähentämistä. Mutta vuokra-asuntoja tarvitaan myös tavallisille palkansaajille, vuokra-asunnosta pitää tehdä vetovoimainen vaihtoehto omistusasumiselle ja myös nämä työelämän murrokset edellyttävät sitä, että vuokra-asuntoja on hyvin saatavilla. Painottaisin myös tätä omatoimirakentamista myös pientalopuolella, että sille pitää myös saada lisää mahdollisuuksia ja se on ehkä yksi

29.4.2009

tapa, millä lisätä rakentamista nyt tässä taloudellisessa tilanteessa.

Viimeinen pointtini koskee näitä autopaikkoja. Täällä apulaiskaupunginjohtaja toikin esille ja kaupungin hallitus on jo linjannut, että pyritään asemakaavoissa pysäköinnin tehokkaampiin suunnitteluratkaisuihin ja että kaavoitetaan kokeiluluontoisesti vähäautoisia tai autottomia asuntotontteja ja kortteleita. Tähän voidaan hyvin pyrkiä erityisesti niillä alueilla, joissa julkisen liikenteen yhteydet ovat hyvät. Itse kannatan niitä näkemyksiä, että on selvitettävä asunnon omistamisen ja pysäköintipaikan erottamista. Ja sitä, että jos samalla alueella on esimerkiksi toimitilapysäköintiä ja asuntopysäköintiä, niin näiden välillä voidaan lisätä vuorottaista vuoropysäköintiä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Puura kommentoi arvioitani Esikaupunkien Renessanssiksi kutsutusta hankkeesta ja ne ajatukset, joita valtuutettu Puura piti tärkeänä, palvelujen, viheralueiden viihtyisyyden kehittämistä. Nehän ovat hienoja ajatuksia, joita myös minä halusin korostaa. Mutta ei niistä yhtäkään mainita meille jaetussa raportissa, kun puhutaan Esikaupunkien Renessanssista. Ainoa asia, joka siinä esitetään, on, että pitää lieventää suojelutavoitteita ja muita esteitä täydennysrakentamiselta. Mitään muuta tavoitetta, valtuutettu Puura, ei tässä kaupunginhallituksen esityksessä koko hankkeelle esitetä, valitettavasti.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ihan muutama huomio. Täällä on ollut erittäin hyviä puheenvuoroja, joita on sävyttänyt huoli tästä asuntorakentamisen toteutumisesta. Jo apulaiskaupunginjohtaja totesi, että tämä on suorastaan tuskallista tämä 5 000 vuosittaisen asunnon tavoittelu. Ja hän mainitsi myös sen, että täällä meidän ohjelmassamme oleva tavoite monipuolisesta asuntotarjonnasta, että sitä tulee tarkastella uusiksi. Ja näinhän on. Meillä on erittäin vaikea taloudellinen lama, jonka syvyyttä itse asiassa ei vielä oikeastaan ole koettu. Ja se, että se heijastuu vahvasti tänne

29.4.2009

asuntorakentamisen puolelle, niin kuin tässä hyvin kuvattiin apulaiskaupunginjohtajan puheenvuorossa sitä, että vapaarahoitteinen asuntorakentaminen on pysähtynyt ja tiedossa on jo, että jo sovittuja hankkeita on pistetty jäihin. Ja erilaiset ennusteet, niin ne eivät tällä hetkellä kerro, että milloin tämä lama, taantuma hellittää eli ollaan, optimistiset arvioit sanovat, että tämä tapahtuisi ensi vuoden puolelle, pessimistit puhuvat jostain ihan muusta.

Ja tässä taloudellisessa tilanteessa, niin tulisikin nyt katsoa sitten tätä erimuotoista vuokra-asuntotuotannon vauhdittamista. Täällä tuli ATT:n rooli keskeisenä rakennuttajana esiin ja siihen liittyen jo tämä tonttipula ja myös valtuutettu Outi Ojalan hyvä kommenttipuheenvuoro siitä, että miten olemme kantaneet huolta tästä tonttien määrästä ja se on meistä itsestämme täällä kiinni. Eli nyt pitäisi tarttua ihan aidosti kiinni tähän ja tunnustaa se tosiasia, että tämä kovan rahan asuntotuotanto ei lähde, siellä on taustalla pelkoja markkinoista, siellä on ilmeisiä vaikeuksia rahoituksessa ja niin edelleen. Eli ne ovat sellaisia asioita, joihin me täällä valtuustossa emme pysty vaikuttamaan.

Sen sijaan me pystymme kyllä vaikuttamaan tähän erimuotoiseen vuokra-asumisen tuotantoon ja se muuttaisi myös positiiviseen suuntaan meidän koko asuntomarkkinoita. Ja nyt pitäisi käyttää positiivisella tavalla hyväksi tämä tilanne, jossa tämä vapaarahoitteinen asuntorakentaminen on jäissä. Ja väitän, että pysyy jonkin aikaa jäissä. Eli tämä olisi sellainen asia, johon täällä valtuustossa pitäisi puuttua, että niin kuin tässä on kuvattu jo niitä prosesseja, että tämä päätöksenteko täällä asuntorakentamisen puolella on hidasta ja pitkäjänteistä puuhaa, mutta se, että jos me jääme odottamaan sitä, että vapaarahoitteinen asumistuotanto tästä lähtee liikkeelle, niin asuntojen kustannukset, joita valitettavasti markkinat niin vahvasti määräävät, niin tulevat nousemaan pilviin. Ja se tarkoittaa sitä, että tavallisella työtätekevällä ihmisellä on vaikeuksia Helsingissä.

Yksi sellainen, jota täällä ei ole mainittu, asia, niin ihan muutamalla sanalla, että asunnottomuutta ei pidä unohtaa. Eli se on edelleenkin olemassa ja läsnä, vaikka meillä on olemassa erilaisia ohjelmia asunnottomuuden poistamiseksi, mutta edelleenkin meillä on rankka asunnottomuus ja se, että tässä asuntotilanteessa on aina uhkana se, että, ja erityisesti tässä työllisyystilanteessa, niin on uhkana, että tulee uusia asunnottomia, kun ihmiset eivät selviydy asumiskustannuksistaan. Eli se on aivan yhtä tärkeä osa tätä asumisohjelmaa kuin vuokra-asuntojen tuottaminen.

29.4.2009

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä vaiheessa iltaa suurin osa tärkeistä asioista on jo mainittu. Minä ajattelin syventää jo täällä kuitenkin mainittua, tai tässä keskustelussa on ollut ja yksi ponsikin on, tästä energiatehokkuudesta. Mutta lähinnä keskittyä tämän ilmastotavoitevaateen puolesta jo rakennettuun asuntokantaan ja sen energiatehokkuuden parantamiseksi. Meillä on kaupungissa oikeastaan siinä mielessä positiivinen tilanne, että meillä on olemassa tehokas kaukolämpöjärjestelmä ja siitä pitää olla kiitollinen. Mutta se on tehnyt kaupungista aika passiivisen siinä suhteessa, että tällaisiin energiatehokkuutta lisääviin ratkaisuihin ja innovaatioihin varsinkaan vanhan rakennuskannan osalta ei ole lähdetty.

Ja jos minun tietoni pitävät paikkansa, niin käytännössä esimerkiksi kaupungin omissa omistamissa asuinkiinteistöyhtiöissä, niin energiatehokkuuskatselmukset laahaavat tosi pahasti jäljessä. Vasta neljännes on tällä hetkellä läpikäyty. Ja tavallaan voisi, että voitaisiin tässä poistaa tätä passiivisuutta tämän energiatehokkuuden suhteen ja esimerkiksi yhdistää näitä energiakorjauksia muuhun peruskorjausrakentamiseen. Ja minä teen tästä ponnin, joka kuuluu näin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia kehittää korjausmenetelmiä, joiden kautta parannetaan 60- ja 70-luvulla rakennettujen alueiden kerrostalojen energiatehokkuutta ja asuntojen käytettävyyttä rakennusoikeutta lisäämällä perusparannusten yhteydessä.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan ensimmäiseksi Osku Pajamäen esittämää pontta.

Ja haluaisin sitten vielä pitää kannatuspuheenvuoron tälle Tuomas Rantasen toiselle ponnelle. Tai itse asiassa vaikka molemmille, mutta erityisesti tälle toiselle, jos sen esittää, että sen sijaan, että tuijotetaan

29.4.2009

tätä yhdessä sovittua keskipinta-alaa, niin pitäisi pystyä myös katsomaan sitä, että minkä kokoisia asuntoja kulloinkin tarvitaan. Esimerkiksi Herttoniemessä, jossa itse asun, niin siellä jatkuvasti ihmiset puhuvat siitä, että kun se on vanha alue, jossa on paljon pieniä kerrostaloasuntoja, niin siellä erityisesti on pulaa isommista, väljemmistä perheasunnoista. Ja tyypillinen lapsiperhekoti Herttoniemestä esimerkiksi on sellainen noin 55 neliön kerrostaloasunto, joka on aivan liian pieni. Ja kun sekin on valmis, vanha alue ja siellä voidaan rakentaa vaan siihen metroalueen tuntumaan.

Ja viime vuosina, kun siihen on tehty näitä rakennuspäätöksiä, niin aika paljon asukkaat ovat kritisoineet sitä, että siihen edelleen tulee siihen metron tietämille pieniä asuntoja, joista toki myös on Helsingissä pulaa, sitä en kyseenalaista ollenkaan. Että pieniä asuntoja myös pitää olla ja edullisia asuntoja. Mutta pitäisi pystyä meidän katsomaan myös sitä, että minkä kokoisia asuntoja kullakin alueella tarvitaan. Ja kun asuminen Helsingissä on kallista ja mitä enemmän neliöitä, sen kalliimpaa on asuminen, niin pitäisi myös voida katsoa alueellisesti sitä, että olisiko mahdollista rakentaa esimerkiksi edullisempaa hitasia sinne. Niistä isommista perheasunnoista on pulaa.

Kiitos.

95 §

Esityslistan asia nro 9

VUOKRAUSPERUSTEIDEN MÄÄRÄÄMINEN TONTEILLE, JOIDEN MAANVUOKRASOPIMUKSET PÄÄTTYVÄT VUONNA 2010

Valtuutettu Torvalds

Ärade ordförande, hyvät valtuutetut.

Kävin tänään katsomassa netissä, miten paljon, minkälainen tuotto on

29.4.2009

yleensä maailman turvallisemmaksi sijoitetuksi kutsuttu treasure 30 vuoden obligaatio, treasuren 30-vuotisbondi, sen tuotto on 3,57 %. Siihen verrattuna nyt esitetty 4 %:n vuotuinen korotus on kohtuuton. Esitän siitä syystä palautusta ja palautuksen yhteydessä katsotaan, otetaan huomioon, että rakennetaan esitys, joka perustuu 3 %:n korotukseen.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Tästä asiasta on käyty jo ennen kunnallisvaaleja ja monen viime vuodenkin aikana varsin paljon keskustelua. Meidän on keskusteltu ylipäättään siitä, että miten kaupunki omin toimin voisi vaikuttaa asumisen kustannuksiin ja keskustan ryhmä on sitä mieltä, että kaupungin omia toimia pitää käyttää. Kaupunginhallituksessa tein vähemmistöksi jääneen esityksen siitä, että asia olisi palautettu uudelleen valmisteluun siten, että käytettäisiin tätä 3 %:n tuotto prosenttia. Ja nyt kannatan valtuutettu Torvaldsin tässä tekemää palautusesitystä.

Valtuutettu Modig

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vasemmistoliitto jakaa tänäänkin kaupungintalon edessä olevien kansalaisliikkeiden huolen tontinvuokrien korotuksien seurauksista. Yksi tämän hetken suurimmista haasteista helsinkiläisten arjessa ovat asumisen korkeat kustannukset. Kohtuuhintaisen ja miellyttävän kodin löytäminen on tällä hetkellä Helsingissä lottovoitto.

Viimeksi eilen sain viestin tuttavaltani, joka oli akuutissa asunnon tarpeessa. Toiveissa oli vuokrayksiö ja vuokraa hän oli varautunut maksamaan aina 1 000 euroon asti. 1 000 euron vuokraa yksiöstä ei voi pitää mitenkään kohtuullisena. Vuokra-asuntomarkkinoilla hinnat ovat selkeästi karanneet käsistä. Valitettavasti tapaus ei ole yksittäinen tapaus. Ja hyvin harvalta löytyy tuota 1 000 euroa kuukaudessa pelkkään vuokraan. Tilanne on mielestäni kaupunkilaisille täysin kohtuuton, hyvä koti on jokaisen perusoikeus.

29.4.2009

Vasemmistoliitto suhtautuu kriittisesti kaupungin oman tonttimaan myyntiin, koska maa tuottaa kaupungille tasaista tuloa ja ennen kaikkea, koska omistaminen antaa kaupungille mahdollisuuden hallita maankäyttöä ja vaikuttaa helsinkiläisten asumiseen. Suuren maaomaisuutensa avulla kaupunki pystyy vaikuttamaan merkittävästi asumisen hintaan. Kaupungin oma vuokra-asuntokanta ja Hitas-järjestelmä olisivat määrätietoisesti käytettyinä erinomaisia keinoja asumisen ja samalla ihmisten muunkin toimeentulon turvaamiseksi.

Tämän hetken korkeat asumiskustannukset ovat todellinen ongelma, joka koskee sekä vuokra- että omistusasumista. Siksi meidän täällä valtuustossa pitäisi nyt tehdä kaikkemme, jotta asumiskustannukset saadaan laskemaan. Nyt esitetty ratkaisu tulee toimimaan täysin päinvastoin. Vaikka vuokria ei ole tarkastettu vuosikymmeniin, ei se anna kestävä perustetta nyt esitettäville massiivisille korotuksille. Asumiskustannuksia on katsottava kokonaisuutena. Muun muassa Tontinvuokraajat-kansalaisliike on tuonut esille niin kutsutun Tukholman mallin. Helsingin tonttivuokrat ovat Tukholmaan verrattuna tällä hetkellä kaksi kolme kertaa korkeammat. Jos Helsinki haluaisi päästä lähelle Tukholman tasoa se voitaisiin tehdä kahdella tavalla. Ensin alentamalla tontin vuokrien tuottotavoitetta neljästä prosentista kahteen prosenttiin. Tai toiseksi kohtuullistamalla vuokran lähtökohtana olevaa tonttien laskennallista arvoa. Tukholmassa asuntotonttien maanvuokrasopimuksissa käytettävät pääoma-arvot ovat noin 20-25 prosenttia kiinteistöjen käyvistä arvoista. Nyt esitetty korotus merkitsee monissa taloyhtiöissä reilusti yli 100 euron lisää asumisen kuukausikustannuksiin. Ja se on erittäin kova paikka monelle ryhmälle, nuorille, nuorille perheille, opiskelijoille tai kansaneläkkeellä kituuttaville. Tilanteessa, jossa kustannukset ovat jo muutenkin huipussaan on 4 %:n tuottotavoite Vasemmistoliiton mielestä kohtuuton. Pahiten se tulee tuntumaan nyt jo tiukassa tilanteessa elävien ihmisten arjessa. Vaikka korotukset jaksotetaan kymmenen vuoden jaksolle, se ei ratkaise varsinaista ongelmaa. Eli sitä, että korkeat tonttivuokrat osaltaan nostavat asumisen hintaa Helsingissä.

Puheenjohtaja.

Pitkällä aikavälillä tilannetta voidaan parantaa muun muassa kaupungin omalla asuntotuotannolla, jota MA-ohjelman mukaisesti pyritäänkin edistämään. Samaisessa MA-ohjelmassa Helsinki on myös sitoutunut edistämään kohtuuhintaista asumista. Tästä moni kanto edellisen asian yhteydessä suurta huolta. Tätä tavoitetta annettu esitys ei tule täyttämään.

29.4.2009

Hyvät valtuutetut.

Nyt tällä päätöksellä, joka on meidän edessämme, me voimme tehdä tänään ratkaisu, joka joko helpottaa tai vaikeuttaa helsinkiläisten elämää huomattavasti. Siksi esitän, että valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että laskentaperusteena olevaa tonttivuokrien tuottotavoitetta alennetaan nykyisestä 4 %:sta 2 %:iin.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut kuulijat.

Jokainen meistä tietää sen, että asumisen kallis hinta on Helsingin suurimpia ongelmia ja vakava ongelma. Siksi tuntuu käsittämättömältä, että kaupunginhallituksen enemmistö tieten tahtoen on pahentamassa tätä ongelmaa nostamalla tonttien vuokria 15-kertaisiksi. Jos tämä esitys hyväksytään, asukkaat maksavat pelkästään tonttivuokraa puolestatoista eurosta lähes kolmeen euroa asuntoneliöltä kuukaudessa nykyistä enemmän. Se tarkoittaa asunnon koosta riippuen 50 tai jopa 200 euron menojen lisäystä kuukaudessa. Ja monelle se on kerta kaikkiaan liikaa. Kaupunginhallituksen ja kiinteistöviraston tälle suurkorotukselle esittämät perustelut eivät mielestäni kestä kriittistä tarkastelua. Kiinteistöviraston mukaan tonttivuokrille esitetty tuottovaatimus vastaa pitkäaikaisille sijoituksille yleisesti vaadittua tasoa. Todellisuudessa tämänkaltaisia sijoituksia vastaavien käytännössä riskittömien sijoitusten keskimääräinen reaalityttö on vielä alle sen, mistä valtuutettu Torvalds täällä puhui. Se on pikemminkin puolet tästä Helsingin kaupunginhallituksen nyt esittämästä tuottotavoitteesta.

Sitä paitsi kaupunki ei ole sijoittaja eikä ole yleensä edes maksanut mitään tonteista. Vertailu sijoitusmarkkinoihin on myös sikäli väärä, että lain mukaan kunnan tehtävänä ei ole liikevoiton tavoittelu.

Tonttivuokrien suurkorotuksissahan on kysymys maan ansiottomalla arvonnousulla keinottelusta ja kaupungin ei tällaiseen pitäisi lainkaan osallistua. Näissä perusteluissa, jotka meille on esitetty johdetaan itse asiassa valtuustoa harhaan väittämällä, että tonttivuokrien tuottovaatimuksen alentaminen kahteen prosenttiin pudottaisi kaupungin maanvuokratuotot puoleen. Tosi asiassa nyt päätettävien noin 100 sopimuksen vuokrataso nousee ja seuraavan

29.4.2009

vuosikymmenen aikana tulee uusittavaksi vielä lähes tuhat tonttivuokrasopimusta. Noin 10 vuoden aikavälillä on kyse siis vain siitä, miten paljon kaupungin vuokratuotot kasvavat. Ei mistään vuokratuottojen alenemisesta puoleen, kuten meille kehdataan väittää.

Tonttivuokrien määrittelyn perustana käytetyt laskennalliset markkinahinnat ovat johtaneet siihen, että vuokrat ovat nousseet 10 vuodessa lähes kolminkertaisiksi. Tontinvuokraajat-kansalaisliikkeen esiin nostama vertailu Tukholmaan, josta täällä kerrottiin, osoittaa myös sen, että tässä ei ole kysymys mistään epäpoliittisesta, vaihtoehdottomasta laskentatoimesta. Tukholmassahan on tehty nimenomaan poliittinen päätös siitä, että vuokrien määrittelyssä käytetään pääoma-arvoja, jotka ovat vain noin neljänneksen markkinahinnoista Tukholman alueella. Vastaava päätös olisi syytä tehdä myös Helsingissä tai ainakin samaan suuntaan pitäisi päästä. Varsinkin kun kaupunki omistaa täällä suurimman osan tonttimaasta eikä pääsääntöisesti ole myymässä tontteja eli näille tonteille ei ole olemassa mitään todellista markkinahintaa.

Tonttivuokrien nostamista noin 15-kertaiseksi on yritetty perustella myös kaupungin tuottamien peruspalvelujen rahoituksen ongelmilla. Voi vain ihmetellä, miten lähes miljardin euron kassavarojen päällä istuvat kaupungin johdon jäsenet kehtaavat tulla esittämään meille tällaista. Varsinkin, kun kaupunginhallitus päätti samaisessa kokouksessa, jossa tonttivuokraesitys päätettiin tuoda tällaisena, niin myös leikata peruspalvelujen rahoitusta ja vähentää henkilöstöä, vaikka kaupunki tekee voittoa.

Tämän valtuuston käsittelyyn on tulossa kesäkuussa viime vuoden tilinpäätösesitys. Siinä yhteydessä valtuusto saa päätettäväksi, mitä tehdään noin 3 000 000 euron ylijäämällä, joka viime vuonna kertyi. Eli valtuustolla on reaalin mahdollisuus tehdä valintoja. Ja kohtuullistaa vuokrankorotukset vaarantamatta millään tavalla peruspalvelujen rahoitusta. Meihin valtuutettuihin on vedottu viimeksi tänään Tontinvuokraajien kansalaisliikkeen mielenosoituksella. Kansalaisliike on asiantuntevalla kritiikillä asettanut yksi toisensa jälkeen kyseenalaiseksi kiinteistöviraston esittämät perustelut. Moni meistä lupasi ennen vaaleja toimia tonttivuokrien kohtuullistamiseksi. Nyt on, hyvät ystävät, näiden lupauksen lunastamisen aika. Aivan erityisesti vetoan teihin Sosiaalidemokraatit ja Vihreät, jotka olitte mukana, ainakin monet teistä, tonttivuokrien suurkorotuksia vastustamassa vielä ennen vaaleja. Pitäkää ne lupauksenne. Esitän asian palauttamista uudelleentvalmisteluun niin, että:

29.4.2009

- 1) tonttivuokrin tuottotavoite alennetaan kahteen prosenttiin
- 2) vuokran perustana oleva tonttien laskennallinen pääoma-arvo alennetaan 25 prosenttia siitä, mitä se nykyisillä laskennallisilla perusteilla olisi.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kaupungissa asuvien ihmisten yksi suurimmista ongelmista on kohtuuttoman korkeat asumis- ja elämiskustannukset. Jos vertaa muuhun maahan meillä helsinkiläisillä menee asumiseen valtavan paljon suurempi määrä käteen jäävistä tuloista kuin muualla Suomessa. Ihmiset joutuvat käyttämään jopa pahimmillaan reilusti yli puolet käteen jäävistä tuloistaan asumiseen. Sen vuoksi, aivan kuten valtaosa puolueista ennen vaaleja sanoi, sen vuoksi meidän pitää valtuustossa tehdä kaikkemme sen eteen, että pystymme laskemaan asumisen hintaa tai ainakin pysäyttämään sen jatkuvan kasvun.

Tähän on monia keinoja. Käsittelimme äsken MA-ohjelmaa ja siinä on tietty keinovalikoima, se että Helsinki lähtee panostamaan kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen rakentamiseen. Se, että löytyy tontteja nimenomaan välimuodon asunnoille, Hitas-asunnoille, osaomistusasunnoille, asumisoikeusasunnoille. Mutta iso merkitys, valtavan iso merkitys on myös sillä, minkä hintaista on asua jo olemassa olevissa asunnoissa. Nyt tämä esitys tontinvuokrien korottamisesta merkitsee todella suurta asumiskustannusten kohoamista ihmisille, joiden asumiskustannukset ovat jo liian tärkeitä. Näillä alueilla ja näissä taloissa, joista nyt puhumme, niissä ei asu, vaikka jotkut ovat antaneet ymmärtää, vain hyvin toimeentulevia, taskut pullollaan ja pankkitilit täynnä olevia omistusasujia. Siellä asuu paljon lapsiperheitä, jotka kituuttavat isojen asuntolainojen kanssa. Siellä asuu paljon pienituloisia ja eläkeläisiä, jotka ovat pitkän työuransa aikana säästäneet rahat omaan asuntoon, maksaneet lainansa ja elävät nyt vähällä. Siellä asuu suuri joukko tavallisia työssäkäyviä ihmisiä vuokralla yksityisissä asunnoissa ja näihin vuokriin suoraan yhtiövastikkeen ja tontinvuokrien korotus tulee.

Eli toisin sanoen, jos hyväksymme tämän esityksen, ne jotka sen hyväksyvät, hyväksyvät sen, että tavallisten helsinkiläisten pieni- ja keskituloisten, mutta myös joidenkin isotuloisten vuokrat tulevat, tai

29.4.2009

asumiskustannukset tulevat nousemaan 50:stä 200 euroon kuukaudessa. Voitte hyvät valtuutetut miettiä, miltä tuntuu kahden lapsen perheen vanhemmilta, toinen saattaa olla tässä tilanteessa jäänyt työttömäksi, toisella tilanne, jossa työpaikka on katkolla. Samaan aikaan iso asuntolaina, kulut on laskettu sen mukaan, että nippa nappa pärjätään asuntolainan kanssa, tai nippa nappa pärjätään vuokran kanssa. Ja nyt tulee 100–150 euron korotukset kuukaudessa käytettäviin, tai kuukaudessa meneviin asuntomenoihin. Tämä merkitsee katastrofia monelle lapsiperheelle.

Mutta nyt meillä, hyvät valtuutetut, on mahdollisuus tehdä toisenlaista politiikkaa. Meillä on mahdollisuus valita linja, jossa me lähdemme purkamaan yhtä pommia, asumisen hinnan pommia Helsingissä. Meillä on mahdollisuus tehdä päätös, jossa emme korota asumisen hintaa, vaan pidämme huolta siitä, että ainakaan Helsingin kaupunki ei omilla toimillaan lisää sitä asumisen hinnan kurimusta, mikä Helsingissä on. Nyt kysymys on teidän jokaisen omastatunnosta, siitä haluatteko te olla niiden ihmisten puolella, jotka käyttävät ison osan tuloistaan asumiseen kohtuuttoman paljon. Vai pidämmekö me huolta siitä, että Helsingissä pärjää ja voi asua?

Tämän vuoksi haluan kannattaa valtuutettu Silvia Modigin tekemää palautusesitystä siitä, että tontinvuokrien tuottotavoite pudotetaan 4%:sta 2 %:iin. Tämä on tämän asukasliikkeen vaatimus, mutta tämä on ollut jo pidemmän aikaa useissa aloitteissa vasemmiston vaatimus, koska olemme jo ennen näitä korotuksia halunneet puuttua siihen, minkälaista tuottoa kaupunki haluaa maastaan. On kohtuullista, me haluamme, että kaupunki säilyttää maan omana, ei myy sitä, vaan vuokraa, mutta on kohtuullista, että vuokra 2 %:lla maksetaan 50 vuodessa eikä 25 vuodessa niin kuin nyt. Moni voi joutua itse asiassa maan arvon maksamaan kahteen, jotkut jopa lähes kolmeen kertaan sinä aikana, kun asuu omassa asunnossaan tai vuokra-asunnossa. Kannatan siis valtuutettu Modigin tekemää palautusesitystä.

Valtuutettu Oker-Blom

Arvoisa puheenjohtaja, bästa ordförande, ärade fullmäktigeledamöter.

Jag håller med om att hyrorna har släpat efter, jag håller också med om att staden behöver sina intäkter i allra högsta grad nu. Vi har inte råd med allt och vi borde kanske skärpa både skatteindrivning och avgiftsindrivning.

29.4.2009

Mutta, samalla täytyy hyväksyä se tosiasia, että asuminen on yksi suurimpia ongelmia Helsingissä. Ja lisäksi pitää muistaa, että mihin kaikkeen se asumisen hinta liittyy. Se liittyy muun muassa siihen, että kuinka houkuttelevaa on asua Helsingissä, verrattuna naapurikuntiin. Se näkyy siinä, paljonko joudutaan maksamaan muita toimeentulotukia ja muita palveluita helsinkiläisille, koska rahat menevät asumiseen. Se vaikuttaa hyvin moneen asiaan ja näen kohtuullisena, että sitä jonkun verran korotetaan, mutta kannatan tässä kuitenkin Peltokorven kaupunginhallituksessa esitettyä ja Torvaldsin täällä esitettyä 3 %:n tasoa.

Kiitos.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä olen asian palauttamisen kannalla sen takia, että en hyväksy kaupunki itse edelleen, puhutaan siitä, että asumisen hinta on ongelma ja kuitenkin lisätään asumisen hintaa oikein tehokkaasti niin kuin tässä on tapahtumassa. Hirveän monet valtuutetut olivatkin tämän viimeisen vuoden aikana olleet erilaisissa tilaisuuksissa, joissa tästä on puhuttu ja tämä on ollut monimutkainen ja monelle ihan uusi asia. Ja sen takia, nyt kun näitä lukee näitä perusteluita, niin oikein pistää nokkaan, miten täällä on, nämä on huonoja nämä perusteet, täällä on muun muassa tämä, että verrataan näitä, otetaan laskennalliseksi perusteeksi nämä kauppahinnat, niin minun mielestä, kun valtio ja kunnat, kun ovat osallistuneet itse tonttien hintojen nostattamiseen viimeisen 20 vuoden aikana sillä tavalla, että ovat jättäneet asuntopolitiikan kokonaan markkinoiden riepotehtavaksi. Muun muassa yhtiöittäneet maaomaisuuden haltijoita ja sehän tarkoittaa, että yhtiöitten tärkein tehtävä on vain tehdä rahaa välittämättä siitä, että mitkä ovat yhteiskunnalliset seuraukset. Ja tässä päätöksessä olisi ollut pienoinen mahdollisuus korjata tällaista virhettä.

Myös on mielestäni aivan kestämätön sellainen yritys selittää pois tätä niin sanotun sijoituksen riskittömyyttä sillä, että joku jättää maksamatta tontinvuokran. Kyllä sellaisia ei varmaan monta kertaa ole tapahtunut. Ei myöskään pidä paikkansa, että maa likaantuu, että se olisi aina kaupungin maksettava, se ei pidä paikkaansa, lähtökohtaisesti liika, ne mitkä ovat nyt likaisia paikkoja ja joudutaan kaupungin kustannuksella puhdistamaan, niin ne tunnetaan ne paikat. Eikä myöskään näitä, minimimaalinen riski on myös se, että maan arvo kohoaa enemmän

29.4.2009

kuin inflaatio. Tämä riski olisi pitänyt korjata sillä, että muutetaan nämä vuokranmääräysperusteet ja niin että joka valtuustokaudella ne määritellään uudestaan.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Jos nykyistä asuntotonttien vuokrausjärjestelmää katsotaan sen toteutumisen ja kaupungin talouden kannalta, tullaan melko yllättäviin tuloksiin. Kaupungin asuntotonttien maanvuokratulo vuonna 2007 oli tämä 73 000 000. Kaupungin vuokratonteilla on noin 160 000 asuntoa, tämä vastaa noin 12 000 000 rakennettua kerrosneliometriä. Jos tonttien kohtuullisena kerrosneliömetrinä pidetään 600 euroa, tämä osoittaa viime vuodelta, että se on noin 800 euroa. Saadaan asuntotarkoitukseen vuokratun maapohjan arvoksi noin 7 000 miljoonaa euroa. Eli todella siis vuokrattujen asuntotonttien tämänhetkinen vuokratulo kaupungille, tämä 73 miljoonaa, on noin 1 % niiden arvosta.

Eli jos todella saataisiin se, mitä Torvalds esittää ja saataisiin sille vuokratonttikannalle 3,5 %, niin se olisi erittäin hyvä. Mutta nythän se johtuu siitä, että siellä on sellaisia tontinvuokria, jotka eivät vastaa kiinteistöveron määrää. Nyt pitäisi miettiä tätä koko kantaa. Ja kun Hakanen esitti taas, että ne on juosseet 3- tai 4-kertaisiksi tonttien vuokrat, niin se on tämä alkuvuokra, mutta ei se tonttien koko vuokrakannan tuotto ole noussut merkittävästi. Että tämä pitäisi huomata, että nyt meillä on 1 %:n tuotto tästä tonttikannasta.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustoverit.

Tämä asia on saanut paljon huomiota eikä syyttä, koska tontinvuokrien korotusten vaikutus joillakin alueilla on todella merkittävä, sitä ei sovi kiistää. On alueita, joissa nämä vaikutukset ovat juuri 100, jopa 200 euron luokkaa kuukaudessa ja se on paljon se ja sitä ei auta kiistää. Mutta on toki totta sekin, että jo näillä tietyillä alueilla, niin se vuokrankorotuksen keskeinen syy on se, että niitä ei ole tarkistettu missään vaiheessa, se vuokra tähän saakka on ollut pitkään

29.4.2009

nimellinen.

Ja meidän käytäntö on ollut se, että ihmiset eivät ole voineet siihen varautua, koska asuntomarkkinat eivät ole toimineet tämän perusteella eikä kaupunki ehkä ihan pitkässä mittakaavassa ole osannut signaloida oikein, että jossain vaiheessa tarkistus tulee olemaan tätä luokkaa. Sen takia kohtuullistaminen on ollut tarpeen ja tähän tulee näitä siirtymäaikoja. Itse olen vähän sitä mieltä, että kaupungin yksi keskeinen ongelma on, että asumiskustannukset ovat kovin korkeat ja jos me olemme tontinvuokrien kohdalla hyvin, sanoisinko kaupungin talouden suhteen hyvän taloudenpidon harjoittajia, niin siitä voi seurata sitten sellaisia oheisvaikutuksia, joita emme halua, kuten esimerkiksi vahvistuu entisestään tämä yhdyskuntarakenteen hajoaminen.

Mutta nyt tästä huutokaupasta, mikä liittyy tähän tuotto prosenttiin, niin mielestäni on puhuttu pikkuisen aidanseipäistä, koska ne vaikutukset itse tuotto prosentin kautta ovat paljon pienempiä kuin mikä on esimerkiksi se, mikä on tontin arvon määräytymisperuste ja esimerkiksi se vaikutus, mikä tällä hetkellä toteutettaviin vuokrankorotuksiin on sillä, että tonttien laskennallinen arvo on niin kauhean korkea, paljon korkeampi kuin mitä se on ollut vaikka 10 vuotta sitten.

Ja tämän äänestyksen jälkeen, kun nyt ei voi esittää ponsia, niin minä teen yhden tai kaksikin oikeastaan pontta, jotka liittyvät nimenomaan siihen, miten kaupungin pitäisi ottaa sen tontinarvon määräytymisessä kohtuullisuus ? .

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Mutta näillä ponsilla pyrin perustelemaan sitä, miksi tulen kannattamaan tätä pohjaesitystä. Ja en minä teekään nyt ponsia, minä teen ne sitten myöhemmin, mutta minä sanoin vaan, että tässä tapauksessa se, miksi kannatan sitä, vaikka kannatan myös erityistä huolta kaupungilla, meidän kaikkien valtuuston osalta, että kiinnitämme huomiota nimenomaan asumiskulujen kehitykseen, mutta sitä samaa asiaa voi tarkastella eri näkövinkkeleistä ja tällä kertaa tässä asiassa, niin minusta on tämän esityksen takana järkevä olla ja yrittää hoitaa tämä asumiskustannusten nousu toisella tavalla. Mutta palataan vielä lisäpuheenvuoroissa sitten siihen, kuinka se tehdään.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Minun puheenvuoroni ei liity palautukseen, vaan...

29.4.2009

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kaupunki on vaikutusvaltainen esikuva ja merkittävä vaikuttaja asumiskustannuksiin. Herääkin kysymys, että mitä me todella teemme asumiskustannusten hillitsemiseksi ja asuntojen hintojen nousun pysäyttämiseksi. Kaupungin talous ei kaadu siihen, että käytetään 3 %:n tätä korkoprosenttia, mutta se on valta signaali niille ihmisille, jotka odottavat kaupungin tekevän jotakin, että asumiskustannuksia hillitään. Olen sitä mieltä ja tämä meidän KD-ryhmä, että meidän pitäisi antaa äänestäjille ja ihmisille se, mitä olemme luvanneet ja puhuimme 3 %:n korosta ja haluamme pysyä myös sanojemme takana emmekä vetäydy niistä pois.

Minusta meidän olisi hyvä tehdä jonkinlainen korjausliike siihen suuntaan, että vuokra-asunnoissa ja tonteille oleville ihmisille tulisi hyvä mieli siitä, että kaupunki on heidän tukena eikä tehdä päätöksiä, josta saadaan sadoille tuhansille ihmisille vain pahaa mieltä.

Valtuutettu Oker-Blom

Ärade ordförande, hyvät valtuutetut.

Puhutaan näistä asumisen hinnoista ja kustannuksista, faktahan on se, että hintatasohan on jo kasvanut monessa suhteessa, pelkästään tämä tonttien vuokrahan ei ole se asia, joka vaikuttaa asumisen kalleuteen. Joten ei näitä meidän asukkaita nyt näilläkään tonteilla mitenkään kohdella erityisen hyvin, vaan vuokrien osalta on tiettyä korottamispainetta, mutta asuminen muuttuu kalliimmaksi ja kalliimmaksi jatkuvasti ja niin se tulee olemaan tulevaisuudessakin. Se tonttien arvo, siitäkkin sitä nähdään, että miten arvo nousee, kun on kasvava kaupunki ja vielä maantieteellisesti niin kuin se on. Se ratkaistaan lähinnä sillä tavalla, että niitä tontteja myydään enemmän kuin mitä tänä päivänä tehdään. Jos on kiinnostusta ostaa asunto-osakeyhtiölle se tontti ja siten maksaa vähemmän vuokraa, niin sen tulisi olla mahdollisesti. Meillä on kansainvälisesti aivan liikaa omaa tonttimaata, paljon enemmän kuin useimmilla muilla vastaavankokoisilla ja ylipäänsä kaupungeilla maailmassa.

29.4.2009

Nyt vielä tähän asiaan liittyen, niin joillekin valtuutetuille on vähän uhottu, että kysymys on budjettisovusta. Sehän ei pidä paikkaansa. Miten se voisi, tähän ei edes koske ensi vuotta vielä. Tämä on omantunnonkysymys siitä, että ketkä, miten ajoivat tätä asiaa vaalien alla ja sitä ennen ja sen jälkeen. Kysymys hyvin keskeisestä asiasta, miten houkutteleva kaupunki Helsinki on.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Koskinen perusteli aika erikoisella tavalla omaa kantaansa palautukseen, laskemalla tonttien markkina-arvoa. Mistä te laskette sen valtuutettu Koskinen? Helsingin kaupunki omistaa vähintään 70 % tonttimaasta tässä kaupungissa, se 70 % ei ole myynnissä. Ei ole olemassa mitään markkinaa, jolla olisi mitattu sen tonttimaan markkinahintaa. Eli on aivan eri asia, että kauppaa käydään jostain rajatusta määrästä tonttimaata, jossa valitettavasti välillä kaupunkikin myy joitakin pieniä osia omaisuudestaan, kuin puhua siitä yleisestä tonttimaan massasta, joka kaupungilla on omistuksessaan.

Haluaisin myös vielä toistaa sen, että jos me lähdemme tuolle tielle, että me ryhdymme keinotekoisella tavalla laskelmoimaan, mikä on markkinahinta millekin asialle tässä kaupungin toiminnassa, niin mikä sen tien päässä on? Mille kaikelle, valtuutettu Koskinen, te aiotte laskea samalla tavalla markkina-arvon? Pitääkö meidän samalla tavalla ryhtyä katsomaan myös peruspalveluja, että niitä aletaan hinnoitella sen mukaan, mitä jostakin rajatulla markkinoilla tarjolla olevasta palvelusta joku on valmis maksamaan ja pystyy maksamaan.

Valtuutettu Rantanen puolestaan perusteli sillä tavalla erikoisesti omaa kantaansa, että hänen mielestään tässä nyt ei pitäisi pelkästään katsella näitä tonttivuokrien tuottovaatimuksen prosentteja, koska nämä pääoma-arvot ovat tässä tärkeä tekijä, josta riippuu ratkaisevalla tavalla se, mikä se tonttivuokra on. Mutta valtuutettu Rantanen, me käsittelemme nyt tonttivuokrien määräytymisperusteita. Jos te olette sitä mieltä, että nämä pääoma-arvot ovat liian korkeita, niin tehkää esitys niiden alentamisesta. Me emme käsittele nyt jotenkin rajatusti vain tätä tuotto prosenttia, vaan niitä määräytymisperusteita kaiken kaikkiaan.

Ja minä todella toivon, että tässä asiassa mietittäisiin nyt niitä

29.4.2009

mahdollisuuksia, joita tällä kaupunginvaltuustolla on. Me emme ole konkurssissa, vaan me olemme 1 000 miljoonan euron kassan päällä istumassa ja tekemässä päätöksiä. Me olemme runsaan kuukauden kuluttua päättämässä, mitä me teemme 300 miljoonan euron ylijäämällä. Minkä takia me emme voi käyttää edes osaa näistä rahoista siihen, että tässä kaupungissa olisi hieman vähemmän kallista asua, minkä takia meidän pitää nostaa vuokraa tonteilta?

Ja lopuksi haluaisin muistuttaa siitä, että todellakin, jos me ajattelemme edessä olevaa kymmentä vuotta ja niitä noin tuhatta tonttivuokrasopimusta, jotka tänä aikana tullaan uusimaan, joihin myös nyt linjataan perusteita, niin ei ole olemassa yhtäkään täällä tehtyä esitystä, joka ei lisäisi kaupungin tuloja. Jopa minun esitykseni, joka ilmeisesti niitä lisää vähiten, niin lisää kaupungin tuloja. Eli kaikissa vaihtoehdoissa, jopa Tonttinvuokraajien kansalaisliikkeen esityksessä lähdetään siitä, että näitä vanhoja tonttinvuokrasopimuksia tarkistetaan siten, että vuokra jonkun verran nousee.

Valtuutettu Koskinen

Ei ehkä sillä lailla palautukseen, että vastaisin tuolle Hakaselle, että Helsingissä nyt myydään parisataa tonttia vuodessa, Espoossa ja Vantaalla selvästi enemmän ja en voi käsittää, että Helsingin tonttien hintataso olisi alhaisempi oleellisesti kuin Vantaalla ja Espoossa.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtajat, hyvät valtuustokollegat.

Asuminen on Helsingissä kallista, tästä tematiikasta on tänään puhuttu täällä valtuustossa paljon. Ja on todettu perustellusti, että kaupungin on aktiivisesti etsittävä erilaisia keinoja asuntojen hinnan alentamiseksi, esimerkiksi se, että rakennetaan jatkuvasti lisää Hitas-asuntoja.

Asukkaiden kannalta tärkeää on paitsi se, mitä asuminen maksaa myös se, että määräytyykö asumisen hinta läpinäkyvällä, oikeudenmukaisella ja ennustettavalla tavalla. Ja tähän asumisproblematiikkaan tai näihin vuokrasopimuksiin, joista täällä nyt päätetään, tai keskustellaan, niin liittyy kaksi ongelmallista asiaa. Nimittäin mielestäni se, että otetaanko näissä tonttien arvoa määriteltäessä riittävästi huomioon suhdanteet ja alueelliset tekijät ja

29.4.2009

toisaalta sitten tämä vuokrasopimuksen pituus. Pituus, johon viimeaikaisessa keskustelussakin on perustellusti kiinnitetty paljon huomiota.

Ja mitä tulee tähän vuokran määräytymisen läpinäkyvyyteen, niin siitä täällä keskusteltiin noin puolisen vuotta, tai vuosi sitten tässä salissa pitkään ja perusteellisesti ja hyvin ja silloin muistaakseni itsekkin kannatin sellaista pontta, että valtuusto edellyttää, että selvittäisiin vuokran, tai asumisen hinnan määräytymisen perusteet Helsingissä ja pyrittäisiin siihen, että nämä perusteet olisivat mahdollisimman läpinäkyviä ja samalla pyrittäisiin sitten kohtuullistamaan asumisen hintaa. En tiedä, olenko huonosti kyennyt seuraamaan sitä, mitä täällä tapahtuu, mutta itse en ole tähän mennessä nähnyt tällaista selvitystä. Myös vihreät kiinteistölautakunnan jäsenet esittivät kiinteistölautakunnassa, että tämäntyyppinen selvitys tehtäisiin, mutta kiinteistölautakunnassa tämä esitys ei valitettavasti saanut riittävästi kannatusta.

Nyt kuitenkin tärkeintä olisi keskustella paitsi nyt siitä, että nyt on keskusteltu tästä tuotto-odotuksesta, mutta tärkeää olisi keskustella myös siitä, että millä perusteella maan arvo määräytyy. Ja kuten tiedätte, niin Helsingin on jaettu tällaisiin vyöhykkeisiin, joilla asuminen on erihintaista riippuen siitä, missä asunto sijaitsee. Ja minun nähdäkseni tämä vyöhykejako on vanhentunut ja kaipaisi päivittämistä. Minä tuossa ennen kokousta katselin tätä vyöhykekarttaa ja havaitsin sen, että vyöhykekartan mukaan esimerkiksi Kulosaari ja Siilitien vuokratalue sijaitsevat samalla vyöhykkeellä. Ja esimerkiksi Siilitie tai toisaalta sitten Käpylä-Kumpula sijaitsevat samalla vyöhykkeellä eli samanhintaisella vyöhykkeellä. Ja jokainen, joka tuntee Helsinkiä, niin ymmärtää nopeasti, että tämäntyyppinen vyöhykejako ei voi olla oikeudenmukainen eikä perusteltu, jos katsellaan sitä, että mikä on asukkaiden tulotaso näillä alueilla.

Ja sitten toisaalta nämä pitkät tontinvuokrasopimukset ovat ongelmallisia. Eli kun vuokrasopimukset tehdään eri aikoina ja sopimusajat ovat pitkiä ja maan arvo välillä nousee, niin tullaan tehneeksi hyvin eritasoisia vuokria, tai sopineeksi eritasoisia vuokria eri alueille hyvinkin pitkiksi ajoiksi, kuten nyt ollaan todettu näiden nyt vanhentuvien sopimusten kohdalla. Eli kun viime vuosina markkinahinnat ovat nousseet rajusti ja sitä kautta myös kaupungin uusien asuintonttien hinnat, niin tästä seuraa ikään kuin alueellinen eriarvoisuus tai asukkaiden keskinäinen eriarvoisuus, koska uusilla alueilla vuokrat saattavat olla vanhoihin alueisiin verrattuna jopa 10-kertaisia, olen kuullut.

29.4.2009

Mutta sitten toisaalta täytyy huomioida, että päinvastainenkin on mahdollista eli yleinen maanhinta voi laskea tuntuvastikin kesken vuokratkauden ja silloin ei ole asukkaiden kannalta mitenkään oikein se, että pitkät vuokrasopimukset estävät vuokrien tarkastamisen alaspäin, jos maanhinta siis on välillä laskenut. Eli tästä syystä teen seuraavanlaisen ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että yleisen maanhinnan laskiessa kaupungin tonttivuokria voidaan tarkistaa alaspäin myös kesken vuokratkauden.

Kiitos.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Niin, arvoisa puheenjohtaja, ehkä on ihan hyvä ennen kuin ottaa kantaa valtuutettu Alanko-Kahiluodon tähän ponsiehdotukseen, niin tietää myös se, että miten ylipäättänsä, onko se hyvä järjestelmä, että me lähdemme siitä, että tämä koko tonttivuokra on sidottu tähän maanhinnan nousuun ja laskuun. Koska sehän menee ylös alas, tai voisi mennä, mutta nyt, kun kaupunki omistaa sen suurimman osan siitä, niin eikö se aika ole kiinteä ja jos olen ymmärtänyt oikein, niin se peruste, mitä, koska kun tätä tonttimaata ei ole missään yleisessä myynnissä eikä se ole missään pörssissä, niin se peruste, mitä on käytetty tässä laskennassa, niin se liittyy lähinnä pientalojen tonttimaan arvoon ja sen perusteella on laskettu myös sitten kerrostalojen tonttiarvo niin sanotusti tässä ja miten se mahdollisesti muuttuu. Että tämä on kyllä aika spekulatiivista.

Ja tässä on vaarana sitten, että tulee sellainen heiluriliike, että ihmiset eivät koskaan tiedä, että nyt kun menee lujaa, niin nyt sitten taas nostetaan vuokria ja kun sitten menee huonosti, niin sitten vähän lasketaan. Että minä haluaisin vähän ainakin tietää enemmän ennen kuin otan kantaa tähän näin, koska toisaalta siis ymmärrän myös sen ajattelun, mikä tässä on takana. Että kun on nämä pitkät ajat, niin se on ihan totta, että joidenkin kohdalla, silloin kun sattuu noususuhdanne, jolloin ne on huippuunsa viritetty tämä arvo, niin asukkaiden kohdalla se tapahtuu tämä eriarvoisuus. Mutta ehkä tämä juuri kuvastaa nyt sitä tilannetta, missä me ollaan. Tapahtuupa tässä kokouksessa mitä tahansa, niin kyllä minä vakavasti toivon, että tämä asia ei jää pelkästään tähän kokoukseen, vaan tätä asiaa mietitään.

29.4.2009

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä tontinvuokra-asiahan koskee paitsi kaupungin vuokrataloja, niin myös kaupungin vuokratonteilla sijaitsevia omistustaloja. Ja olennaista tässä asiassa on se, että miten onnistutaan kohtelemaan kaikkia tasavertaisesti. Tasavertaisesti siis vuokratonttien kesken, ensiksikin sen suhteen, miten ne sijaitsevat ja siitä valtuutettu Alanko-Kahiluoto tässä edellä puhui hyvin ansiokkaasti eli tästä vyöhykejaosta ja sen oikeudenmukaisuudesta. Ja sitten tasavertaisesti sen suhteen, että millä aikakaudella tai minä aikana ne vuokrasopimukset on tehty eli että onko ne keskenään sitten taas tasavertaisia. Ja myös kolmanneksi sen suhteen, että miten ne sijoittuvat kiinteistöveroon nähden eli siihen suhteeseen, että joku omistaa sen oman tonttinsa. Ja siihen, se rinnastettuna siihen, että on oma talo vuokratontilla. Toki nämä vuokratonteilla sijaitsevat yhtiöt ovat tienneet, milloin ne sopimukset päättyvät. Eli kun itsekin vuonna -79 ostin rivitalon, joka sijaitsi kaupungin vuokratontilla, että vuonna 2010 sen tontin vuokra tulee nousemaan. Mutta en tietenkään tiennyt sitä, että kuinka paljon se nousee. Näin on varmasti kaikkien muidenkin osalta. Korostan nyt, että en ole jäävi tämän asian käsittelyssä, koska en enää omista sitä asuntoa.

Yhtiöiden kannaltahan ongelmallista on se, että näissä yhtiöissä on nyt yhtä aikaa isot remontit ja peruskorjaukset menossa ja yhtä aikaa nämä tonttivuokran korotukset. Koska on ollut niin pitkät sopimukset. Ja ei tietenkään minkään yhtiön ole ollut järkevää tehdä näitä suuria remontteja, peruskorjauksia etuajassa ikään kuin ennakoiden sitä, että joskus tulee tontinvuokrakorotukset, niin tehdään nyt nämä peruskorjaukset alta pois. Eihän kokonaistaloudellisesti ole edullista ryhtyä tekemään remontteja ja peruskorjauksia ennen kuin tekninen ikä on saavutettu. Ja tämä on erityisen raskasta nyt suojelukaavan alaisille yhtiöille. Eli kun asuin itse 30 vuotta Maunulassa Asunto Oy Oulunkylän rivitaloyhtiössä, Hilding Ekelundin suunnittelemassa yhtiössä, niin se oli todella korkeasti suojeltu. Se oli niin tiukkaan suojeltu, että postilaatikoita ei saanut laittaa kadunvarteen riviin.

Ja tällaiset tiukat suojelumääräykset tekevät aikamoisen määrän lisäkustannuksia tällaisille taloyhtiöille. Ensinnäkään ne eivät voi käyttää mitään lisärakennusoikeutta, sinne ei voi rakentaa lisää, ei täydennysrakentamista voi tehdä eikä mitään sellaista, jota kautta se

29.4.2009

yhtiö voisi saada rahoitettua niitä peruskorjauksia tai helpotusta niihin tontinvuokriin. Niitä ei voi tiivistää niitä alueita, koska se on, koko miljöö on suojeltu, talojen lisäksi. Ja sitten kaikki tällaiset ihan normaalitkin peruskorjaukset on paljon kalliimpia, koska katot pitää korjata alkuperäisen kaltaisella tiilillä, ikkunoiden korjaus tapahtuu täytyy tapahtua ilmaan minkäänlaisia julkisivumuutoksia ja niin edelleen. Että kaikki on hirveän tarkkaan säädelyä ja kaikki tällainen maksaa paljon enemmän.

Ja arvoisa puheenjohtaja, tästä syystä teen toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet korvata suojelukaavan aiheuttamia lisäkustannuksia taloyhtiöille.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä jälkikeskustelu tästä asian palautuksesta tai jatkamisesta, niin osoittaa sen, että tämä asia oli erittäin huonosti valmisteltu kaupunginhallituksessa ja olen pahoillani siitä, että asia kytkettiin ensi vuoden talousarviobudjettisopimukseen, koska ehdottomasti olisin halunnut tässä asiassa tehdä sellaisen palautusehdotuksen, että tätä asiaa olisi voitu vielä tarkemmin. Näitä asioita, joista nyt tulee erilaisia ponsiesityksiä, niin ne olisivat olleet myös tämän vuokran määräytymisperusteiden mukana siinä valmistelussa. Koska todella on niin, että vuokran määräytymisperusteet plus sitten se aika, mille vuokran määräytyminen aina sovitaan, niin siinä pitäisi kyllä ehdottomasti Helsingissä nimenomaan käyttää harkintaa, kuinka pitkiä vuokrasopimuskausia ja millä tavalla yleensä sitten vuokran määräytymisperusteita tarkistetaan säännöllisin väliajoin.

Ja minusta on tosiaan, koko tämän valtuustokauden aikana, mitä olen neljättä kautta ollut, niin tämä on minusta vaikein päätös, mitä itse joudun tekemään, että jouduin äänestämään tämän kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti, vaikka hengessäni en kyllä missään tapauksessa sitä kannata. Ja olisin toivonut, että nämä kaikki asiat, mitä nyt on tullut pontena, tulee mukaan, niin olisivat olleet

29.4.2009

mukana tässä valmistelussa. Ja toivon, että jos nämä ponnet nyt menevät läpi, niin sitten tämä asia voi palata valtuustoon mahdollisesti seuraavan valtuustokauden aikana mahdollisimman pian.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt kun kävimme äänestyksen siitä, haluammeko me nostaa ihmisten asuinkustannuksia vai pyrkiä pitämään huolta, että Helsingissä ne ei ainakaan nouse, ainakaan merkittäväällä tavalla. Enemmistö tässä valtuustossa sivuutti ne lupaukset, ne puheet, mitä ennen vaaleja oli siitä, että meidän pitää täällä pyrkiä vaikuttamaan siihen, että asuminen olisi jo edes jollain tavalla kohtuuhintaista Helsingissä. Nyt nähtiin, että vaalipuheet ovat vaalipuheita, silloin kun painetaan nappia siitä, halutaanko kohtuullistaa asumiskustannuksia, niin silloin ei olla enää niiden ihmisten, niiden asukkaiden, lapsiperheiden, pienten eläkkeellä asuvien, pätkätyöläisten puolella. Nyt täällä silmät kosteina tehdään ponsiesityksiä, joilla pyritään pesemään käsiä, valkopesemään sitä äskeistä päätöstä, jolla nostetaan 50–200 eurolla ihmisten asumiskustannuksia. Uskon, että monella ihmisellä todella silmät ovat kosteana siinä vaiheessa, kun lasketaan uudestaan sitä, onko meillä varaa enää asua omassa asunnossa, tai tässä vuokra-asunnossa, riittävätkö meidän kuukausitulomme hoitamaan asumismenot ja toisaalta välttämättömät muut kustannukset. Siinä ihmisillä kyllä silmät ovat kosteina, mutta ne ovat aidosti siitä syystä, että ihmiset ovat hädässä asumismenojen kanssa. Silloin tuntuu kovin irvokkaalta se, miten täällä on sitten, sen jälkeen, kun ollaan nostettu asumiskustannuksia, niin tehty silmät liikutuksesta muka kosteana niitä ponsia, joilla yritetään sanoutua irti siitä päätöksestä juuri aikaisemmin on tehty.

Toivottavasti nyt kaupunki sitten samalla, kun lähettävät nämä vuokrankorotukset asuntoyhtiöille ja kiinteistöyhtiöille, niin laittavat nämä teidän pontenne sinne mukaan. Ihmisille tulee paljon parempi olo, kun siinä vuokrankorotuslapun mukana on sentään ponsia, joissa on nähty, että ollaan huolestuneita, toivottavasti tulevaisuudessa sentään jotain asian suhteen tapahtuu. Me emme voi kuitenkaan näin toimia, vaan meillä ei ole tässä tilanteessa, kun hävisimme kohtuullisen esityksemme tästä palautuksesta, meillä ei ole muuta vaihtoehtoa tässä vaiheessa kuin esittää nyt kaupunginhallituksen enemmistön pohjaesityksenä olevan esityksen hylkäämistä. Eli esitän asian hylkyä.

29.4.2009

Valtuutettu Rantanen

Kannatan Outi Alanko-Kahiluodon tekemää ponsiesitystä. Ja vaikka itsekkin olen sitä mieltä, että tämä päätös ei ole kaikilta osilta oikein tyydyttävä, niin olen nyt toki sen puolesta äänestänyt. Olen sitä mieltä myös niin kuin valtuutettu Anttila, että tätä asiaa kyllä varmaan on syytä ja järkevää tarkastella vielä eri muodoissa jatkossakin. Ja se kulma, mitä yritin esitellä tuossa ennen itse äänestyspäätöstä, niin liittyi juuri näiden tonttien arvon määräytymiseen. Ja oikeastaan aika paljon samasta kulmasta kuin valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto toi täällä aikaisemmin esiin. Eli minulla on tässä ponsiesitys, tai tämä jakautuu kahdeksi eri ponneksi:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää, kuinka tonttien laskennallisessa arvojen määräytymisessä voitaisiin nykyistä paremmin ja avoimemmin huomioida kaupungin eri asuinalueiden kiinteistöjen arvoon liittyvät todelliset erot.

Ja tämän ponnen idea liittyy juuri siihen, että meillä tällä hetkellä nämä laskennalliset arvot eivät huomioi riittävästi sitä, että asuntojen ja kiinteistöjen arvot tosiasiallisesti ovat eri alueilla merkittävästi eri hintaiset. Siinä on hyvin väljät nämä määräytymisrajat ja tiedän, että sitä arvioidaan jonkun verran virkamiesten sormituntumalla, mutta tämä systeemi ei systemaattisesti ota huomioon sitä, vaikka se voisi sen tehdä, että esimerkiksi tosiasiallisesti, jos tontteja myytäisiin Kulosaareissa, niin ne olisivat varmasti paljon kalliimpia, niiden arvo olisi paljon enemmän kuin mitä ne olisivat Herttoniemessä tai vaikka Roihuvuoressa. Ja tämän indeksin laskeminen olisi periaatteessa aika helppoakin, koska mehän tiedämme, millä hinnalla asunnot tällä hetkellä myydään, koska ympäristöministeriö pitää niistä kirjaa ja voitaisiin ihan hyvin laskea sen alueen, vaikka postinumeroalueen tai alueen keskimääräisten kiinteistöjen hinnat ja laskea sen mukaan nämä erot, että ne ovat vertailukelpoiset eri alueella.

Tietyiltä osin nyt tehtävät vuokrankorotukset ovat todella isoja, kohtuuttoman isoja, joka johtuu toisaalta siitä, että nyt nämä laskennalliset arvot ovat kovin korkealla ja toisaalta, että ne osuvat sellaisiin alueisiin, joissa asuminen ja asumisen kustannukset eivät vastaa sitä tontinvuokratasoa, joka tulee sen laskennallisen tontin arvon kautta. Eikä ole siten tasapuolista, että sinne lyödään sama peruste kuin jollain toisella alueella, jossa niitten kiinteistöjen todelliset arvot ovat enemmän. Ja tähän seikkaan yritän tällä ponnella kiinnittää huomiota ja toivoisin, että läpi mennessään tähän asiaan sitten sitä

29.4.2009

kautta saadaan lisää selkoa.

Ja minun toinen ponteni kuuluu:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää, kuinka tontinvuokrasopimuksissa voitaisiin kaupungin kokonaisuuden tasolla tasata tonttien tilapäisten arvonmuutosten vaikutusta siten, että pitkien vuokrasopimusten solmimishetken poikkeuksellisen korkea tai alhainen tontinarvo ei tuottaisi kohtuuttoman suurta rasitetta tai etua yksittäiselle kiinteistöyhtiölle.

Ja nyt me elämme juuri siinä ajassa, missä tonttien arvot ovat erittäin korkealla ja ne raukat, joiden tämänhetkinen tontinvuokran tarkistus on päällä, niin joutuvat siitä suhteettomasti kärsimään enemmän kuin sen 50 vuoden aikana muutoin tehty sopimustarkistukset. Ja koska kaupunki on tässä taho, joka pyrkii tiettyyn perustuottoon ja pyrkii kohdistamaan sen reilulla tavalla, niin pystyy halutessaan kyllä tasaamaan näitä vaikutuksia.

Vaikka valtuustosalin vasemmalta laidalta on esitetty erittäin paljon kommentteja, joissa puhutaan ahneudesta ja muusta sen sellaisesta, niin minä haluan kyllä muistuttaa, että ei se kaupunki ahneuksissaan peri meiltä veroja ja tontinvuokria, vaan juuri siksi, että sillä rahalla voitaisiin maksaa palveluita ja tulonsiirtoja ja pitää yllä sosiaalista hyvinvointivaltiota. En tiedä, onko tämä kohta se paras ja ainoa keino, millä tätä pidetään tätä rahamassia kasassa. Mutta tällä hetkellä me tiedämme kaikki, että rahat ovat lopussa ja tämä on osaltaan vaikuttanut varmasti tähän päätökseen. Päätökseen, jonka takana olen, mutta jolta toivoisin, että jatkosuunnittelussa, jatkoarvioissa, tulevalla tai nykyisellä valtuustokaudella, kuinka vaan, selvitetään, kuinka tämä oikeudenmukaisuus tulisi paremmin sekä alueellisesti että näitten tontin laskennallisten arvojen heilahdusten paremmalla huomioon ottamisella huomioon. Ja siksi toivon, että valtuuston enemmistö hyväksyisi nämä ponnet, jotta voisimme edelleen miettiä sitä, että onko tämä tontinvuokrakäytäntö, jota nyt sovelletaan näillä päätetyillä parametreilla, niin onko se rakenne itsessään onnistunut ja minä rohkenen epäillä, että ei ole.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Niin, arvoisa puheenjohtaja.

29.4.2009

Vähän niin kuin mitä valtuutettu Arhinmäki täällä totesi, niin Helsingin valtuustollahan on aina tapana tehdä kasvojenpesuponsia, että ensin tehdään huonoja päätöksiä ja sitten pestään kasvoja ponsilla, jolla yritetään selittää asiat paremmin taas ihmisille, jotka eivät välttämättä tiedä ihan tarkkaan, miten asiat on päätetty.

Mutta olisin halunnut sanoa valtuutettu Rantaselle, että rehellisyyden nimessä, ei nyt sekoiteta sitä, miten vanhustenpalveluja ja päivähoitoa ja muuta hoidetaan Helsingin kaupungissa, ja tonttivuokra-asiaa, ne ovat kaksi aivan eri asiaa, niitä rahoitetaan aivan eri perusteilla ja tässä suhteessa, niin minusta on aika kohtuutonta nyt yrittää selittää, että jos ei täällä olisi tehty sellaista päätöstä kuin äsken tehtiin, niin jotenkin palvelut olisivat sitä kautta vaarantuneet. Näinhän se nyt ei suinkaan ole. Mutta ymmärrän, että nämä päätökset ovat kiusallisia ja silloin tietysti asiat halutaan selittää parhain päin.

Sanon myös tämän Rantasen toisen pöytäkirjan osalta sen, tai ehdotuksen osalta, että tässähän on myös kyse siitä, että nyt me päätimme, tai te päätitte, tai tulemme päättämään täällä, kun palautusta ei hyväksynyt, sitä että nyt nämä vuokrasopimukset solmitaan, jotka tulevat voimaan 2011. Nyt tämän tilanteen perusteella, jolloin nyt juuri olette sanoneet, että arvot ovat korkealla, siis tässä menee puolitoista vuotta, olisiko ollut hyvä odottaa vähän aikaa, olisivatko ne voineet tulla alas. Ehkä Rantasen olisi pitänyt vielä tähän lisätä se pieni lisäys, että ei ainakaan hätiköidä niitten sopimusten tekoajalla, koska nyt taisimme tehdä, tai taidamme tehdä tänään, jos tätä hylkäystä ei hyväksytä, niin.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan ensin Hannele Luukkaisen tekemää toivomuspöytäkirjaa. Valtuutettu Alanko-Kahiluodolle toteaisin, että YTV vahvistaa vuosittain nämä hintakäyrät, että siellä on varmaan valtuutettu, joku edustettuna YTV:ssä, että he voisivat ottaa niihin tarvittaessa kantaa.

Rantaselle toteaisin, että ympäristöministeriöhän ei näitä kiinteistöjen hintoja seuraa, että se on lähinnä maanmittaushallitus, josta ne löytyvät. Ja nyt nämä tonttien vuokrat, joita täällä käytetään tällä hetkellä näissä tonttien vuokrien, se on puolet käyvistä hinnasta, että on siinä jonkinlainen toleranssi jo olemassa tälläkin hetkellä.

Mutta minunkin mielestäni tämä tonttinvuokrausjärjestelmä olisi ollut

29.4.2009

täydellisen uudelleen arvioinnin tarpeessa. Tällä hetkellä kalleimman ja halvimmän tontinvuokran välillä ero on, sanotaan 30-kertainen, laskettuna rakennusneliometriä kohti. Joku aikaisemmin jo tuolla totesi, niin tontin vuokra voi olla myös vain murto-osa vastaavan omistustontin kiinteistöverosta. Ja että kahden vierekkäisen täysin samanlaisen tontin vuokrat voivat oleellisesti erota toisistaan. Ja nämä epäkohdathan johtuvat siitä, että tonttien hinnat on sidottu elinkustannusindeksiin ja kun elinkustannusindeksi ja tonttien hinnat kohoavat hyvin eri lailla. Olen ottanut tähän esimerkin, että jos elinkustannusindeksit nousevat tässä 60 vuodessa 3 % vuodessa, niin ne ovat sitten 60 vuoden jälkeen kuusinkertaisesti. Mutta jos tonttien hinnat nousevatkin 7 % vuodessa, niin ne on 60-kertaiset silloin 60 vuoden päästä. Eli siitä tulee, että täytyy nostaa kymmenkertaiseksi tämän systeemin perusteella.

Ja mitä parannuksia tilanteelle olisi ollut tehtävissä. Minusta ensinnäkin olisi voitu miettiä, että olisiko voitu ottaa käyttöön maanhintaindeksi, jonka liukuvaan, esimerkiksi viiden vuoden keskiarvoon tonttien vuokrat olisi sidottu. Ja samalla olisi luovuttu kokonaan tästä elinkustannusindeksistä. Lisäksi sopimuksessa olisi voinut olla klausuuli, että vuosittaiset muutokset saattavat olla kuitenkin enintään niin ja niin paljon. Tämähän sanoo, että hinnat voisivat silloin laskea ja nousta ja siinä olisi joku toleranssi, minkä puitteissa ne saattaisivat liikkua.

Toinen vaihtoehto olisi ollut, että nämä tarkistukset käyvälle tasolle suoritettaisiin nykyistä tiuhemmin eli 10 tai 20 vuoden välein, jolloin tällaisia huomattavia korotuksia, jotka nyt ovat edessä, ei tapahtuisi ollenkaan. Olisi päästy kokonaan tästä eroon tästä systeemistä.

Ja kolmas mahdollisuus olisi ehkä tämä Tukholman malli, että todella olisi niin kuin alueittain, niin kuin tässä on tullut esillekin, määritelty nämä kerrosneliömetrihinnat. Ne voisivat olla jopa ihan netissä nähtävissä. Tämä tietysti tämä muutoshan veisi pitkän aikaa, koska nämä vanhat sopimukset ovat voimassa, mutta jossain vaiheessa tämä pitäisi. Silloin systeemi olisi ihan avoin, tasapuolinen, kaikkien nähtävissä. Sinällään minun mielestäni on ikävää, että nyt ei ole löydetty eikä ilmeisesti ihan pyrittykään hakemaan varsinaisia parannuksia tähän nykyiseen järjestelmään. Kaikki nykyiset menettelyn epäkohdat jäävät voimaan ja niiden korjaaminen jää sitten tuleville sukupolville, kun tässä vaiheessa ei ole tehty mitään.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

29.4.2009

Samaa mieltä, arvoisa puheenjohtaja, mitä valtuutettu Ojala täällä huusi, että valtuutettu Koskisen puheenvuoro oli oikein hyvä ja todisti myös sen, mitä itse sanoin, että tämä asia olisi pitänyt kaupunginhallituksen huomattavasti paremmin harkita ja valmistella. Ja pohtia koko tämä asuntopolitiikka, me olemme juuri tehneet MA-ohjelman, jossa on selkeästi pitkän tähtäyksen linjauksia asuntopolitiikkaan ja myös vuokra-asumisen kehittämiseksi, niin aivan erilaisilla perusteilla oltaisiin näitä vuokratonttien vuokranmääräytymisperusteita miettiä, eri suunnista. Joten tämä kaikki, mitä Koskinen sanoi, niin on pelkkää jälkiviisautta.

Kun kiinteistölautakunnan johdossa on kuitenkin ollut kokoomuslainen puheenjohtaja kautta aikojen, niin miksi Koskisen hyvät ehdotukset eivät ole kantautuneet kiinteistölautakuntaan asian valmistelun yhteydessä. Että tällaista jälkihurskastelua en kyllä voi millään lailla ymmärtää tässä asiassa. Huolimatta siitä, että paheksun sitä, että näin tärkeä asia liitetään johonkin talousarvioon yhden talousarviovuoden sopimuskäytäntöön. Toivon, että tämän tyyppisiä isoja asioita ei liitetä yhden vuoden budjettisopimuksiin jatkossa.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Niin, arvoisa puheenjohtaja, valtuutettu Anttila osui naulan kantaan tässä sanoessaan, että vaikka valtuutettu Koskisen puheenvuoro oli erinomaisen hyvä, niin sen tulee vähän niin kuin jälkijättöisesti siinä mielessä, että kiinteistölautakuntahan tämän esityksen teki kaupunginhallitukseen ja kyllä meillä sellainen hallintokulttuuri tässä Helsingin kaupungissa on, että lautakunnat valmistelevat asioita aika pitkälle ja hyvin pitkälle niiden mukaan mennään. Sitten asioiden palauttaminen ja aivan uudelleen arviointi valitettavasti ei toimi, että tässä sen olisi kyllä toivonut toimivan ja toivottavasti tästä prosessista jotakin opitaan.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Koskinen on todellakin siinä oikeassa, että tässä valmistelussa ei ole todella pyrittykään parannuksiin. Ja se on asia, joka tämän asumiskustannusten nousun ohella pitäisi huolestuttaa valtuustoa. Täydellinen haluttomuus kuulla, mitä asukkaat esittävät, täydellinen haluttomuus ottaa huomioon asukkaiden esityksiä.

29.4.2009

Apulaiskaupunginjohtaja, kiinteistöviraston johto, kaupunginhallituksen enemmistö ovat tästä vastuussa.

Oleellista on tietysti se, että valtuustolla on kaikesta huolimatta edelleen tänään mahdollisuus joko päättää hillitä asumiskustannusten nousua tässä kaupungissa tai kiihdyttää sitä. Se on täysin meidän vallassamme huolimatta siitä, että asia on huonosti valmisteltu.

Useimmat meistä ovat varmaan paheksuneet esimerkiksi Fortumin johtajien ahneutta. Mutta onko moraalisesti kestävä, jos jokin yhteisö on ahne? Jos esimerkiksi kaupunki keinottelee maan ansiottomalla arvonnousulla. Jos kaupunki hankkii tällä tavalla itselleen lisää tuottoja, vaikka se tekee koko ajan voittoa, ja vielä hankkii tämän voiton niiden ihmisten kustannuksella, joista moni on todella vaikeuksissa jo nykyisten asumiskustannusten kanssa. Jos me hyväksymme tällaisen esityksen, niin mitä muuta tämä valtuusto on kuin joukko pikku-Liliuksia.

Rahat ovat lopussa, väitti valtuutettu Rantanen. Miten niin? Jos Rantasella on tällainen tieto, niin kehotan välittömästi soittamaan poliisille ja pyytämään selvitystä, kuka on varastanut kaupungin kassassa olevat lähes 1 000 miljoonaa euroa. Valtuutettu Rantanen tietää tämän hyvin, silti hän viljelee tällaista retoriikkaa, "rahat ovat loppu". Rahat eivät ole loppu. Ja nyt tehtävällä päätöksellä ne rahat lisääntyvät, päätöksestä riippuen joko enemmän tai vähän vähemmän. Poliitikkoja arvostellaan usein lehmänkaupoista, siitä että toisiinsa liittymättömiä asioita koplataan yhteen. Siitä että ihmisten asioilla pelataan peliä, josta joku muu kerää hyödyn.

Valitettavasti kaupunginhallituksessa Kokoomus, Vihreät ja Sosialidemokraatit, tai ainakin heidän edustajansa kaupunginhallituksessa tekivät juuri tätä. Neuvottelivat budjettiraamisopimuksen tonttivuokria maksavien helsinkiläisten kustannuksella. Ja erityisen ikävänä pidän sitä, että sosiaalidemokraatit ja vihreät, joista monia arvostan ja joista monet varmasti tuntevat sydämessään sen tuskan, josta täällä Maija Anttilakin puhui, niin ostivat itselleen budjettisovun tonttivuokraa maksavien asukkaiden kustannuksella. Ihan pelkästään siitä tässä on kysymys. Koska tässä valtuustossa ilman sitä ratkaisua tämä esitys ei menisi läpi, vaan tällä kohtuullistettaisiin tonttivuokria.

Minä toivon, että me valtuutetut, erityisesti Vasemmiston, Vihreiden piirissä, jotka eivät halua olla näitä pikku-Liliuksia, niin ovat nyt sitten sen verran rohkeita, että noudattavat sitä oman omantuntonsa ääntä ja

29.4.2009

tukevat kohtuullistamiseen tähtääviä tai koko tämän korotuksen hylkäämiseen tähtääviä esityksiä. Esitän lopuksi sen ehdotuksen, joka teille on täällä jo jaettu ja työjärjestyksen mukaisesti lienee korrektia, että myös luen sen tässä kokonaisuudessaan. Esitän että:

Valtuusto hylkää kaupunginhallituksen esityksen vuokraperusteiden määrittämisestä ja päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan esityslistalla liitteessä 1 mainitut tontit nykyisten sopimusten päättymisestä alkaen 31.12.2060 asti seuraavin ehdoin:

- 1) tonttivuokrien tuottotavoite alennetaan 2 %:iin
- 2) vuokran perustana olevaa tonttien laskennallista pääoma-arvoa alennetaan 25 %:lla siitä, mitä se nykyisillä laskennallisilla perusteilla olisi
- 3) näin määräytyvistä maanvuokrista peritään porrastaen sopimuksen ensimmäiseltä vuodelta 50 %, toiselta 55 %, kolmannelta 60 %, neljänneltä 65 %, viidenneltä 70 %, kuudennelta 75 %, seitsemänneltä 80 %, kahdeksannelta 85 %, yhdeksänneltä 90 % ja kymmenenneltä 100 %

Samalla valtuusto valtuuttaa lautakunnan uusimaan vastaavin ehdoin myös ne aiemmin tehdyt vuokrasopimukset, joiden vuokrataso ylittää edellä mainituin perustein määräytyvän tonttivuokran.

Kiitos.

Valtuutettu Wallgren (vastauspuheenvuoro)

Liittyen tähän Hakasen arvioon siitä, miten tämä asia on käsitelty neuvotteluissa. Se nimenomaan niin, että tässä on tehty lehmänkauppoja, sidottu tämä tontinvuokra-asia tähän strategiaan ja ensi vuoden budjettipäätökseen. Minä olen ollut mukana siinä neuvotteluissa ja mukana tekemässä sen ratkaisun ja totean, että minä kuulun juuri siihen joukkoon, joka tähän lehmänkauppaan on syllistynyt ja haluan todeta, että mielestäni tämä on Suomen tällaisessa monipuoluedemokratiassa välttämätön tapa toimia. Mutta korostan myös samalla, että jotta tällainen toimintatapa voisi pysyä kansalaisten hyvässä hallussa, niin ei riitä, että pelkästään käydään vaalien kautta valitsemaan edustajia, vaan tarvitaan myös osallistuvaa demokratiaa ja tarvitaan suoran demokratian lisäämistä ja juuri siihen tähdätään eräällä kirjauksella tässä strategiaohjelmassa, joka myös tänään hyväksytään.

Eli totean tällä tavalla syyllisyyden siihen arvioon, minkä Hakanen esitti

29.4.2009

ja totean myös, että minä ole hyvällä mielellä tässä mukana ja toivon, että tämä demokratia Suomessa kehittyä tähän osallistuvan ja suoran demokratian suuntaan niin, että meidän tekemämme virheet lehmänkaupoissa voidaan sitten korjata.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän arvossa Thomas Wallgrenin rehellisyyttä tässä asiassa, mutta haluan muistuttaa, että täällä valtuustossa Vasemmistolla, Vihreillä ja niillä ryhmillä, jotka kaupunginhallituksessa olivat asiasta eri mieltä on ylivoimainen enemmistö. Sitä enemmistöä voidaan käyttää, jos halutaan.

Valtuutettu Vesikansa

Hyvät valtuutetut.

Kaksi kertaa hyppäsin tuolla jo pystyyn, mutta sitten tosissaan huomasin, että täällähän voi istua ja sitten tulkin kiire.

Tämä on kyllä todella hämmentävää, kun vuosi sitten lupauduin kunnallisvaaliehdokkaaksi, niin siitä lähtien tätä tontinvuokrakeskustelua on käyty. Eli minun poliittinen kokemukseni rajoittuu hyvin pitkälle tähän viimeiseen vuoteen ja koko sinä aikana olen yrittänyt muodostaa käsitystä siitä, että mitä tässä päätöksessä pitäisi tehdä.

Valtuutettu Hakanen puhui tuolla juuri äsken, että nyt tässä on ostettu itselle budjettisopu. Minä olen ainakin yrittänyt katsoa asiaa koko kaupungin kannalta ja hoitovapaalla olevana kolmen pienen lapsen äitinä ja sosiologina, niin yrittänyt muodostaa itselleni kokonaisuuden, että mitä tässä tilanteessa pitäisi helsinkiläiselle asumiselle tehdä. Monesta asiasta täällä, mitä on esitetty, olen samaa mieltä. Ensinnäkin siitä, että vuokraaminen on mielestäni kaupungille järkevää toimintaa. Ei siis tonttien myyminen, vaan pitkäaikaiset vuokrasopimukset, jotka ovat myös vuokralaisten kannalta hyviä. Silloin siinä syntyy myös pitkä käsitys siitä, mitä vuokralle tapahtuu. Ja tätähän on suosittu Suomessa sata vuotta tätä samaa periaatetta.

29.4.2009

Siitä on myös helppo olla samaa mieltä, että asuminen on Helsingissä kallista ja siitä kärsivät monet väliinputoajaryhmät, esimerkiksi lapsiperheet, joiden käteen jäävä raha asumisen kulujen tai päivähoitomaksujen jälkeen on minimaalinen, mutta he eivät ole silti oikeutettuja asumisen tukeen. Sama koskee tietenkin myös omistusasunnossa asuvia pienituloisia eläkeläisiä ja näin poispäin. Mutta meillä on olemassa myös tukijärjestelmiä ja niiden tukijärjestelmien pitäisi tietenkin myös toimia. Ja itselleni tässä päätöksenmuodostuksessa on todella tärkeää löytää tasapuolinen ja kohtuullinen ratkaisu. Outi Alanko-Kahiluoto täällä aikaisemmin viittasi siihen, että tässä täytyy löytää tasapuolisuutta näiden erilaisten vyöhykkeiden välillä ja siitä olen aivan samaa mieltä. Kohtuullista, voisi tietenkin hakea hyvin erilaisiakin ratkaisuja ja nyt tähän on saatu tämä 10 vuoden siirtymäaika, joka nyt ainakin kohtuullistaa sitä itselleni katsoen jonkun verran. Itse kaipaisin eniten kuitenkin sitä kokonaisselvitystä asumisen hinnasta, koska sehän on tosiasia, että asuminen on Helsingissä kallista ja siihen pitäisi tietenkin katsoa myös kiinteistöveroja tontinvuokrien lisäksi ja myös autopaikkojen hintoja ja näin poispäin.

Kannatan Tuomas Rantasen ponsia, joissa juuri kiinnitetään huomiota siihen, että laskennallisten arvojen selvittäminen on tärkeää. Ja itse asun siinä Maunulan kyljessä ja tiedän, että tähän tontinvuokrakysymykseen liittyy hyvin paljon sellaisia yksityiskohtia, joissa nämä vanhat alueet, mitä täällä on esitetty, jotka ovat esimerkiksi suojelukohteita tai muuten hyvin erilaisessa asemassa, niin ne täytyy ehdottomasti ottaa, ne täytyy selvittää.

Kiitos.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minusta tämä keskustelu on hyvin osoittanut sen, että me painimme todella vaikean asian kanssa. Ja sen sijaan, että vain pohtisimme tiettyjä kiinteistöjä koskevien tonttinvuokrien osalta, meidän pitäisi pohtia koko asumisen hinnan kysymystä kaupungissa. Ja siinä mielessä on tietysti hirveän huono asia, että näitä tuodaan paloitellen kaikkia asioita. Kun tänä päivänä tosiasia on se, että Maunulassa yli 50 vuotta kaupungin Arava-vuokra-asunnossa asuva vanha rouva maksaa samalla alueella, samalla postinumeroalueella olevan ihmisen, tai

29.4.2009

perheen, joka asuu asunnossa, jossa on sauna ja kiertävä ilmanvaihto ynnä muuta, niin maksaa heidän vuokraansa omassa vuokrassaan siitä asunnosta, missä ilmanvaihdon hoitaa venttiili ja kylmäkattilana on seinäkomero, joka sattui olemaan eteläseinällä ja nyt on tullut sitten vihdoin aloitteiden jälkeen tosiasiaksi, että saa edes jääkaapin siihen asuntoon. Siinä vaiheessa, kun peruskorjaus tapahtuu, niin kuin esimerkiksi Siilitien kiinteistöissä toteutetaan.

Mutta meillä on asumistasossa huomattavia eroja, jo pääomamenojen tasaus aiheuttaa sen, että vuokrat ovat aivan kohtuuttomia. Vähän eri asunnoista, asumistasoon verrattuna. Ja tässä mielessä, niin minä ihmettelen kyllä sitä, että tällä tavalla hoidetaan ylipäätänsä asumispolitiikkaa kaupungissa, jossa asumiskustannukset alkavat olla niin korkeita, että nämä samat asukkaat, joille me nyt tässä vuokria rutkasti korotamme, alkavat maksaa jo omaa toimeentulotukiaan näillä vuokrilla, niin kuin olen ymmärtänyt tässä, kun kaupungin taloutta tässä oikein kierrätetään.

Etteihän tässä ole järjen hiventä koko hommassa ja tässä mielessä ainoa järkevä esitys, joka täällä on tehty, niin on se, että hylkäys ilman mitään lisäkaneetteja, kaikella sillä keskustelulla, mikä täällä on käyty, koko homman hylkäys ja asian uudelleenvalmistelu aivan uudella tasolla. Käytetään vaikka muutama, vaikka vuosi aikaa jossain komiteassa tässä hommassa, mutta niin, että saadaan asumisasioihin ja tontinvuokriin joku tietty tolkkua tässä kaupungissa. Koska tässä kierteessä, mihin me nyt tälläkin päätöksellä taas joudumme, niin tällä kierteellä ei ole mitään muuta loppua kuin se, että lopuksi putoamme selällemme emmekä osaa tehdä yhtään mitään. Ihan niin kuin kilpikonna, joka ei tahdo päästä siitä ylös, kun se tällä kilvellään kelluu.

Minä en ymmärrä sitä, että tätä vakavuutta ei nykytekniikalla, kun meillä on kaikki, meillä on enemmän tietoa, meillä on helposti käsiteltävää tietoa, kaikkea olemassa paljon enemmän ja helpommin kuin aikaisemmin, ettei saada aikaiseksi. Kun me 70-luvulla saimme 5 %:n vuokratuotto 4 %:ksi, niin sitä pidettiin silloin jo voittona ja se oli silloin ratkaisu, joka tehtiin yhdessä Arvo Salon ja minun aloitteella 70-luvun puolella tässä tonttivuokrassa. Nyt se on neljänä prosenttina ollut sen jälkeen ja 4 %:n tuotto tänä päivänä on aika tavattoman korkea, että mehän voisimme vetää tuonne taululle nyt näillä eri viisareita, otettaisiin nyt vaikka jonkun yksityisosakkeen kehitys ja katsottaisiin, miten se tonttien kanssa käyttäytyy sitten. Siis nämä on ihan, matematiikkaa on matematiikkaa, statistiikkaa on statistiikkaa, mutta yksi, mikä on varmaa, niin tällä hetkellä liian moni helsinkiläinen maksaa jo 60 % nettotuloistaan pelkkää asumista. Se on tolkutonta.

29.4.2009

Kannatin siis Arhinmäen hylkäysehdotusta.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Minä kommentoisin valtuutettu Outi Ojalan ihan aluksi esittämää puheenvuoroa, jossa hän otti kantaa tähän esittämäni ponteen, jossa...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Niin, arvoisa puheenjohtaja.

Myös olisin vain halunnut todeta, että niin kuin valtuutettu Saarnion puheenvuorosta kävi ilmi, niin 70-luvulla on tehty joku päätös, jolloin on alennettu se 5 %:sa 4 %:iin. Ja jos nyt tänä iltana käy niin huonosti, että tätä ei hylätä, vaan tulee nämä korotukset, mitkä nyt esitetään, niin toivon kuitenkin, ettei mene 30 vuotta kunnes tähän vuokrausasiaan saadaan jotakin tolkkua. Siis minusta nyt tämä kokonaiskeskustelu, mitä täällä on käynyt, niin kyllä tästä täytyy meidän kaikkien mieltä, että oli se sitten komitea, työryhmä tai mitä tahansa, mutta jotakin tolkkua tähän hommaan täytyy löytyä. Ja vaikka ponsiin voin, vähän minäkin tällä kritisoin, niin tulen kyllä kannattamaan hyviä ponsia ja kaikesta huolimatta, niin sanoisin kuitenkin sen, että toivon myöskin, että ponsiin suhtaudutaan sitten vakavasti. Liian usein myös ponnet kyllä kieltämättä kuitataan aika kepeästi.

Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

On aika lailla harhaanjohtavaa puhua tästä 4 %:n vuokratuotoista, niin kuin aikaisemmin totesin, niin se on 1 % tällä hetkellä, että voidaan puhua , että alkuvuokra on jotakin ja nythän minun käsittääkseni, kun siinä on se alennukset, se alkuvuokra on se 2 %.

29.4.2009

Valtuutettu Torvalds

Ärade ordförande. Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Yritin kuunnella tätä keskustelua ja täytyy sanoa, että kyllä se meni aika absurdin puolelle. Että jos Mika Waltari olisi ollut tätä kuvaamassa, niin kyllä kai hän olisi poiminut siitä Sinuhe-kirjasta sen lauseen, jossa on, jota jatkuvasti toistetaan, että ”puheenne on kuin kärpästen surinaa mun korvissani”.

Kun minä kuuntelin ensimmäistä ponsiehdotusta, niin tuli, ei niinkään mieleen Mika Waltari, vaan Pontius Pilatus ja te ymmärrätte kyllä mistä syystä. Sitten minä kuuntelin Kauko Koskisen erittäin asiapitoisen puheenvuoron ja odotin jo, että hän olisi esittänyt uuden palautusesityksen, mutta ei se logikka ihan sillä tavalla mennyt.

Sitten Maija Anttila tuli puhumaan, arvostan rehellisyyttä niin kuin minä arvostan ystäväni Tommi Wallgrenin rehellisyyttä, mutta ei se hirvittävästi tässä tilanteessa nyt auta. Että siinä mielessä ymmärrän hyvin, että kun valtuutettu Karhuvaara oli pyytänyt puheenvuoron ja hän valitsi Suomi–Tsekkoslovakia-jääkiekko-ottelun, koska se oli varmasti paljon hauskempi kuin tämä keskustelu.

Eli olin jo päättänyt, että tällaista farssinomaista keskustelua, niin minä en kannata yhtään puheenvuoroa, mutta enhän minäkään periaatteissani pysy. Vaan kun kerran asun Maunulassa ja olen odottanut tätä suojakaavan valmistumista. Siinä ei ole suojakaavaa, siinä on tehty sitä nyt puolitoista vuotta, mutta ei se vielä ole tullut meille käsittelyyn. Niin minä joudun nyt valitettavasti kannattamaan valtuutettu Luukkaisen esitystä. Ja toivon, että minä en tällaista farssia kovin helposti ja nopeasti joudu kuuntelemaan.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos puheenjohtaja.

Eli tässä vaiheessa, kun täällä on näitä ponsiesityksiä ehdotettu ja en aio sitä sellaista tehdä, mutta haluaisin kysyä kaupunginjohtajalta, apulaiskaupunginjohtajalta, että missä vaiheessa tämä tilanne näiden tiivistämISRakentamisen kohdalla esimerkiksi kaupungin vuokratonteilla on tällä hetkellä. Eli...

29.4.2009

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tämä koskee sitä, tämä koskee sitä sikäli, että toivoisin, että kaupunki kiirehtii toimenpiteitä yksittäisten, myös vuokra-asuntoyhtiöiden tonteilla tapahtuvaa täydentämISRakentamista. Ja mahdollista rakennusoikeuden myyntiä taloyhtiön kulujen kattamiseksi.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

En halua pitkittää keskustelua, mutta kyllä toivoisin, että valtuutettu Koskinen ei viljelisi näitä prosentteja tällä tavalla. Minä luulen, että valtuutettu Koskinen ei kovinkaan monelle näistä vuokratontilla asuvista, joiden vuokraa nyt ollaan, tonttivuokra nostamassa 15-kertaiseksi, ei pärjää, kun hän sanoo, että eihän tässä ole kuin vaan 1 %:n tuottotavoite. 10 vuodessa kaupunki on nostanut tonttivuokria lähes kolminkertaisiksi. Näissä uusituissa sopimuksissa. Ja tämä vauhti vain kiihtyy tämän päätöksen seurauksena. Asukkaiden kannalta tässä on aivan eri suuruusluokan prosentista kysymys ja ne prosentit eivät ole vain prosentteja, vaan ne ovat euroja, satoja euroja.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos.

Tuo kysymyshän käsiteltiin edellisessä kohdassa, jossa käsiteltiin täydennysrakentamista, mutta tästä itse otsikon asiasta. Ensinnäkin meidän valmistelijoiden puolesta parhaat kiitokset tästä keskustelusta, se on ollut monipuolinen ja kiinnostava ja on kertonut tämän asian vaikeudesta, mutta toisaalta siitä erityisestä asiasta, että tontin vuokraus asuntotonteille on ollut Helsingin kaupungin keskeinen strateginen valinta vuosikymmeniä ja se tulee sellaisena olemaan. Ja kaupungin suuri maanomistus merkitsee sitä, että me olemme tietenkin Suomen mittakaavassa lähes ainutlaatuinen toimija tällä alalla.

Toisaalta, ne menetelmät, joita tänäänkin on käsitelty, niitä on kritisoitu, etsitty parempaa. Mutta voidaan todeta, että tämä menetelmä, joka tänään on päätösesityksenä on täsmälleen sama lähes kaikissa

29.4.2009

suomalaisissa kaupungeissa. Eli siinä mielessä ei ole löydetty muuallakaan tämän lainsäädännön ja tämän kansakunnan piirissä parempaa tontinvuokrausmenetelmää menetelmänä.

Prosentin osalta on todettava, että tosiaan, kun 80-luvun alussa Helsingin kaupunginvaltuusto laski viidestä neljään prosenttia, niin tämä neljä prosenttia on myös Suomen kaupungeissa sovelletuista prosenteista alhaisin. Eli voidaan tietenkin arvioida kahteen suuntaan sitä, mutta alhaisin se on Suomessa.

Hintojen osalta, ne laskennalliset hinnat, joista nämä tontinvuokrat lasketaan, niitähän pääkaupunkiseudulla tehdään laajassa yhteistyössä kuntien kesken eli niin sanotut YTV-käyrät, jotka sitten YTV:n hallitus esittää valtion asuntorahastolle hyväksyttäväksi vuosittain, ja tähän perustuu myös Helsingissä käytettävät sitten yksittäiset tontinvuokraesitykset. Ne eivät ole niin mekaanisia kuin täällä ehkä on kuvattu, vaan kyllä Kulosaarella ja Siilitiellä on ero, jos Kulosaaresta voitaisiin vuokrata näitä tontteja, mutta en mene tähän sen yksityiskohtaisemmin. Mutta niin kuin sanottu, niin se on tehty laajalla valmistelulla.

Pitkien vuokrasopimusten hyvä puoli on tietenkin asuntokiinteistöillä niin, että vuokrasopimukset ovat kiinnityskelpoisia ja toisaalta tavalla tai toisella kyllä pitkän vuokrauden aikana tämän tontinvuokra kohtuullistuu, koska vaikka maanvuokrat vuosien kuluessa saattavat joissakin tapauksissa jopa laskea niin kuin 90-luvun alussa, tai maanhinnat laskivat, niin sieltäkin lähtien elinkustannusindeksi on ehdottomasti kehittynyt maltillisemmin kuin maanhintaindeksit. Eli siinä mielessä tontinvuokralaisen kannalta sitominen elinkustannusindeksiin pitkäksi ajaksi on kohtuullisen hyvä sopimus myös heidän kannaltaan.

Kiitoksia.

Valtuutettu Modig

Juuri näin, kiitos puheenjohtaja.

Tämä on täysin absurdia. Siis minä en tiedä, johtuuko se minusta, kun minä olen ollut niin vähän aikaa mukana vai oletteko te nauttineet jotain, mitä minulle ei ole tarjottu. Siis täällä valtuutetut valittaa, että joutuvat toimimaan vastoin omaa tahtoaan ja vastoin parempaa tietämystään. Jos kerran isolla osalla teistä on se näkemys, että tämä ratkaisu on huono, niin teillähän on täysi valta hylätä tämä esitys.

29.4.2009

Puoluepolitiikkaa tai ei, lehmänkauppoja tai ei, ainoa valtuutus, mikä meillä on istua täällä on ne äänet, mitkä meille on annettu. Ja senpä takia jokaisella on aivan täysi mahdollisuus painaa sitä nappia juuri niin kuin hän itse haluaa.

Kiitos.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä totesi, että Kulosaarella ja Siilitiellä on alueina eroa. Kyllä varmasti onkin ja en ole väittänyt täällä sitä, että tonttivuokra perustuisi ainoastaan tähän vyöhyke-eroon tai vyöhykkeisiin ja niiden väliseen eroon, jota minun mielestäni on syytä kyllä tarkastella kriittisesti ja päivittää, vaan toki tiedän, että tonttinvuokra määräytyy paitsi tämän vyöhykejaon perusteella, niin sitten myös markkinatilanteen perusteella ja on ihan oikeutettua sanoa, että koskaan ei voida löytää sellaista tilannetta, jossa vuokrat määräytyisivät täysin oikeudenmukaisesti ja täysin läpinäkyvästi, kuten valtuutettu Ojala huomautti tuolla alussa. Mutta silti on niin, että se on se, mihin meidän täytyy pyrkiä. Eli siis jos on ilmiselvää, että vuokrat ovat väärällä tasolla suhteessa toisiinsa, niin toki niitä täytyy voida tarkistaa aina välillä.

Valtuutettu Wallgren

? ajattelee minusta ja minun poliittisesta moraalistani, mutta minulle ei ole ihan sama, mitä äänestäjät ja suomalaiset ja poliitikot itse ajattelevat politiikasta. Minä pidän kyllä erittäin huolestuttavana sitä, että tätä keskustelua monet valtuutetut pitävät absurdina. Ihmisen elämässä on ihan selvää, että kun eletään yhdessä, niin joudutaan sopimaan asioita ja tekemään kompromisseja. Tämä on kaikissa yhteisöissä ja kaikissa perheissä, kaikissa kaveripiireissä aivan arkea. Ja se, että tällainen ilmiö on myös olemassa politiikassa ei tee politiikasta absurdia, se on meidän itsemme halventamista, se on politiikan arvon halventamista, jos tällaiseen retoriikkaan lähdetään. Se että ollaan eri mieltä päätöksistä on sitten aivan eri asia ja tärkeä asia. Ja se, että jos joku päätös on huono, niin on hyvä, että sitä kritisoidaan asiallisesti. Mutta se, että me pidämme tätä omaa toimintaamme absurdina, niin siihen minä en voi yhtyä.

29.4.2009

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otto Lehtipuu
puheenjohtaja
ordförande projektchef

Tiina Teppo
projektipäällikkö

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Päivi Lipponen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Osmo Soininvaara
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot